

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
KATEDRA APLIKOVANÉ GEOINFORMATIKY
A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

VNÍMÁNÍ KULTURNÍCH HODNOT KRAJINY
TEPLIC NAD METUJÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Ing. Eva Klápšťová

Diplomant: Jitka Kubečková

2013

[zadání diplomové práce]

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Evy Klápšťové, a že jsem uvedla všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpala.

V Praze 21. 4. 2013

.....
Jitka Kubečková

Poděkování

Zde bych chtěla poděkovat vedoucí mé práce Ing. Evě Klápštové za věnovaný čas, ochotu ale především za odborný dohled, věcné připomínky a praktické rady. Dále děkuji účastníkům dotazníkového šetření za ochotu spolupracovat a dalším lidem, kteří mi byli svými informacemi nápomocni k vytvoření této práce.

Abstrakt

Cílem práce je zaměřit se na problematiku kulturních hodnot v krajině, jejich vnímání, rozmístění, charakter a důležitost. Pro práci bylo vybráno území Teplic nad Metují, kde bylo provedeno dotazníkové šetření. Teoretická část je věnována pozornost celkově tématu krajiny, jejího způsobu vnímání a ovlivnění člověkem. V další části je pospáno řešené území se zaměřením na vývoj okolní krajiny. Praktická část zahrnuje výsledky dotazníkového šetření, jednotlivé četnosti základních údajů a údajů vztahujících se ke vztahu člověka ke krajině a následně údajů socio-demografických. Zde se také nachází zpracování mapové části a stanovené hypotézy. V závěrečné části je obsaženo vyhodnocení vztahu člověka ke krajině Teplic nad Metují a další souvislosti spojené se zjištěnými kulturními hodnotami v krajině. Jen 12 testovaných hypotéz z celkového počtu 53 potvrdilo závislost určitých vztahů tvrzení a faktorů zjištěných z dotazníkového šetření.

Abstract

The aim is to focus on the issue of cultural values in the landscape, their perception, layout, character and importance. For the work was chosen the area of Teplice nad Metují, where the questionnaire survey was performed. The theoretical part focuses on the theme of landscape from general perspective, its perceptions and influences by human being. In the next section the studied area is described, with a focus on the development of the surrounding landscape. The practical part includes the results of a survey, the individual frequencies of the basic data and the data relating to man's relationship to the landscape and consequently the socio-demographic data. In this part also the map part is included and hypotheses are laid down. In the final section an evaluation of the relationship of a man to the landscape of Teplice nad Metují and contextual information associated with the identified cultural values in the landscape are included. Only 12 tested hypotheses from a total of 53 confirmed the dependence of certain relationship of claims and factors identified from the survey.

Klíčová slova

Krajina, hodnoty, krajinné hodnoty, paměť krajiny, vývoj krajiny, identita, percepce krajiny.

Keywords

Landscape, landscape values, landscape memory, landscape development, identity, landscape perception

Obsah

1.	ÚVOD	7
2.	CÍLE	8
3.	LITERÁRNÍ REŠERŠE	9
3.1	Krajina jako pojem.....	9
3.2	Vývoj krajiny a vliv člověka	11
3.3	Člověk a místo v krajině	14
3.4	Vnímání krajiny.....	18
3.4.1	<i>Smyslové vnímání krajiny</i>	18
3.4.1	<i>Psychologické aspekty vnímání krajiny</i>	19
3.5	Hodnoty.....	21
3.5.1	<i>Krajinné hodnoty</i>	22
4.	METODIKA	24
5.	CHRAKTERISTIKA VYBRANÉHO ÚZEMÍ	29
5.1	Základní vymezení	29
5.2	Přírodní poměry.....	30
5.2.1	<i>Geologie a geomorfologie</i>	30
5.2.1	<i>Hydrologie</i>	31
5.2.1	<i>Fauna a flora</i>	32
5.3	Historie lidského vlivu na krajinu Broumovska	33
5.4	Krajina Teplic n. Metují.....	35
6.	VÝSLEDKY	37
6.1	Základní údaje.....	37
6.2	Život respondenta v Teplicích n. M., jeho pojetí města a okolí.....	38
6.3	Člověk a jeho vztah ke krajině Teplic n. Metují	44
6.4	Výsledky mapové části.....	49
7.	DISKUZE	56
8.	ZÁVĚR	58
9.	POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE	60
10.	PŘÍLOHY	65

1. ÚVOD

Krajina se již za desítky tisíc let jejího vývoje se proměnila do dnešní podoby a měnit se stále bude. Jak přírodní, tak antropogenní faktory se promítly a ještě promítnou do její podoby. Člověk utváří krajinu k obrazu svému, ale zároveň krajina resp. příroda utváří člověka. Interakce těchto dvou významných činitelů Země je nezpochybnitelná a studiem tohoto vztahu se zabývalo mnoho odborníků.

Ačkoliv byl je člověk v těsném kontaktu s přírodou od nepaměti, stále je otázkou, jakou hodnotu pro člověka příroda resp. krajina má a kolik pozornosti je jí člověk ochoten věnovat, aby byla zachována její udržitelnost a mohla sloužit dalším generacím v adekvátní podobě pro člověka samotného a v důstojné podobě pro krajinu samotnou.

Vnímání hodnoty krajiny bylo vždy neodmyslitelnou součástí lidského myšlení, ačkoliv každý člověk má subjektivní hodnotový systém. Od hodnot krajiny je již nemalý krůček ke krajinné identitě, kdy jednotlivé prvky krajiny v nás mohou vyvolat pocit, to uvědomění si sám sebe, že jsme s nějakým konkrétním místem spjati mnohem více, než si myslíme. Tento pocit si člověk nejsilněji uvědomí, až když místo opustí. To se pak stáváme Tepličáky, Broumováky, tak celkově, v případě této diplomové práce, obyvateli periferního regionu, kde je vysoká nezaměstnanost, nízká vzdělanost ale na druhou stranu překrásná krajina, která obklopovala veškeré prožitky, které si člověk za svůj krátký i dlouhý pobyt v místě mohl vybavit. To jestli se v člověku probudí regionální cítění a hrdost na uvědomění si, že pochází, že žil či že jednoduše je z daného regionu, je ovlivněna prožitky a událostmi právě spjaté s krajinou a prvky v ní.

Téma krajinných hodnot jsem si vybrala vzhledem k zájmu o českou krajinu a na základě pozitivního vztahu ke krajině Broumova, ze kterého pocházím. Broumovsko oplývá nejen přírodními krásami a mnozí z nás, kteří již z tohoto kraje odešli, se mnohdy i třeba jen na krátkou dobu vrací, ať již je to z nostalgie či na základě uvědomění si hodnot krajiny nebo také díky vztahu, který si za tu dobu, co tu žili, k místu vybudovali. Teplice nad Metují jako základní stavební kámen práce jsem vybrala proto, že si kladu otázku, zda i „Tepličáci“, obyvatelé Teplic nad Metují, mají vztah k místům v tak specifické krajině, která město obklopuje.

2. CÍLE

Cílem této diplomové práce je proniknout do tématu krajiny a její problematiky týkající se vztahu člověka ke krajině. Práce si klade za úkol v modelovém území zmapovat hodnoty krajiny, resp. prvky místa, které jsou významné pro obyvatele území.

Otázkou je, zda si obyvatelé Teplic nad Metují hodnoty krajiny Broumovska uvědomují, zda je vnímají, jaký charakter mají (náboženský, historický, relaxační, estetický, společenský atd.) a především jaký význam, důležitost, pro ně mají.

Pro širokou veřejnost jsou Teplice nad Metují zcela jistě symbolem např. každoročně konaného Mezinárodního festivalu horolezeckých filmů či v krajině jsou symbolem Teplické skály, kde se natáčela pohádka Třetí princ, ale vnímají obyvatelé Teplic nad Metují stejné symboly města a okolní krajiny jako ostatní, nebo vidí jako symboly zcela něco jiného a pro „nemístní“ naprosto nezachytitelného?

Dalším cílem je zjistit jaký vztah mají ke krajině Teplicka popř. Broumovska, zda mají určité vazby k okolní krajině. Z jakých důvodů, jakým způsobem a jestli vůbec krajinu vyhledávají, navštěvují.

Potvrdí se hypotézy, které teoreticky podmiňují identifikaci k místu, či silu vztahu k místní krajině? Bude hrát roli to, že je/není člověk rodák v souvislosti se znalostí místní krajiny, či s tím, že je pro něj krajina velice důležitá? Jak sociodemografické faktory ovlivňují či neovlivňují frekvenci návštěv krajiny, její způsoby návštěvy či aktivity v krajině provozované? Kolik hodnot respondenti zadají a co to podmiňovalo. Tyto a další otázky, které zahrnuje dotazníkové šetření, budou v této práci řešeny a další otázky vztahující se k vnímání krajiny Teplic nad Metují zodpovězeny.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Krajina jako pojem

V každém oboru je pojem krajina vnímán jinak. Jiné pojetí bude mít výtvarné umění a jiné bude jak v přírodních, tak i v sociálních vědách. Ke krajině lze přistupovat z mnoha hledisek a to nejen z ekonomického, politického, historického či uměleckého. Historikové budou definovat krajinu jako území, kde se udály významné historické události. Výtvarní umělci zase krajinu pojmají jako obraz, kterým pohlíží např. na lesní či zemědělskou krajinu.

Definice krajiny v její nejznámější podobě uvádí zákon č. 144/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, kde je krajinou část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky.

Dle Evropské úmluvy o krajině (2000) krajina znamená část území, tak jak je vnímána obyvatelstvem, jejíž charakter je výsledkem činnosti a vzájemného působení přírodních a/nebo lidských faktorů.

Nelze opomenout přístupy odborníků zabývajících se tématem krajiny či krajinné ekologie.

Troll (1966) definuje krajinu jako část zemského povrchu, která podle svého vnějšího obrazu a vzájemného působení svých jevů, tak jako vnitřních a vnějších vztahů polohy, tvoří prostorovou jednotku určitého charakteru a na geografických přirozených hranicích přechází v krajiny jiného charakteru.

Hadač (1982) zase představuje krajinu jako konkrétní soustavu biotických útvarů, geobiocenóz, hydrobiocenóz a technoantropocenóz. Technoantropocenózy jsou chápány jako systémy tvořené společenstvem lidí, pěstovaných a synantropních rostlin a živočichů a veškerým technickým, kulturním a sociálním vybavením, které společenstvo využívá, a prostředím, s nímž je toto společenstvo v interakci.

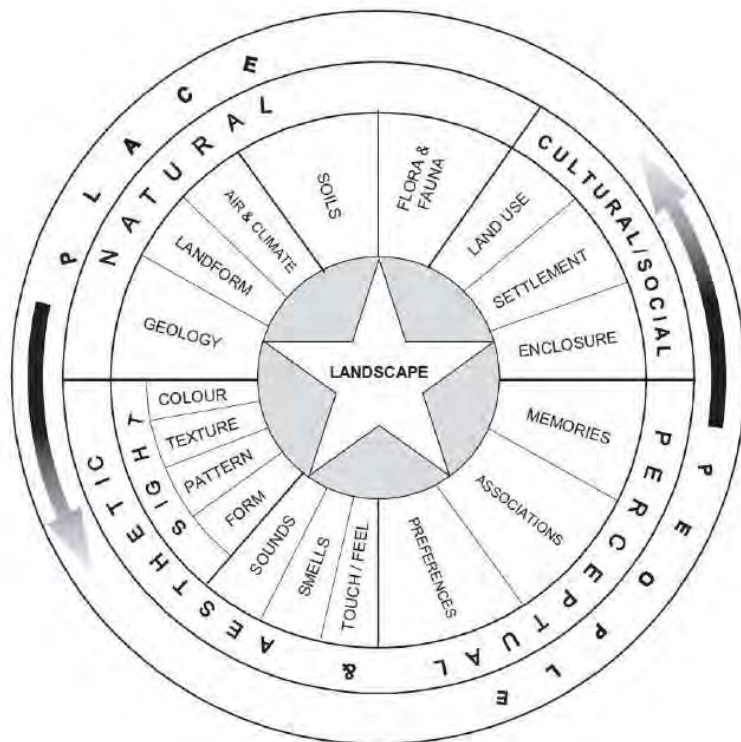
Například Cílek (2005) ve své publikaci uvádí, že krajina je určitý výsek souše, který má nějaký střed, určitou hranici či okraj a uvnitř té hranice leží pole nějakých víceméně jednotných vlastností. Též vyzdvihuje fakt, že všichni máme zkušenost, že existují různé krajiny, ale že rozdíly mezi nimi spíš cítíme, než abychom je uměli pojmenovat.

To, že krajina je heterogenní část zemského povrchu, skládající se ze souboru vzájemně se ovlivňujících ekosystémů, který se v dané části povrchu v podobných formách opakuje, zase uvedli Forman a Godron (1993).

Bukáček (2007) říká, že krajina je scéna, kde se odehrává děj její postupné přeměny, kterou vnímáme od období její první kultivace člověkem, kolonizačními nebo prospektorskými zásahy.

Kučera (2009) poukazuje na to, že stále více se prosazuje názor, že to, co vnímáme jako krajinu, je teprve souhrn dílčích charakteristik (např. prostorová, časová či historická, ekologická nebo estetická stránka) s vlastními specifickými vlastnostmi. Dále Kučera uvádí, že krajinu zpravidla popisujeme pomocí tří charakteristik: krajina jako *scénérie*, *území* a *specifický celek*.

Krajina může znamenat jak pohoří, tak i městský park či rozsáhlé nížiny. Z toho vyplývá, že jednotlivé složky životního prostředí ať už jsou to přírodní či kulturní spolu komunikují a jsou námi, lidmi, vnímány (obr. č. 1).

Obr. č. 1 Co je to krajina. (SWANWICK 2002 ex. KAYMAZ 2012)

3.2 Vývoj krajiny a vliv člověka

Krajina, resp. její vývoj je odrazem procesů, které jsou dílem přírody i člověka. Krajinu, vzhledem k výše uvedeným definicím, si lze představit jako strukturovaný organismus, který podléhal jak konstruktivním, tak destruktivním silám.

Vyvíjel se člověk a s ním se vyvíjela i krajina kolem něj, jelikož člověk byl obdařen obrovskou silou měnit podobu krajiny, ač v poměru s přírodou o dost nižší.

LOKOČ a kol. (2010) vysvětlují, že krajinu můžeme vnímat jako změnu a setrvačnost. Krajina se stále mění, přičemž velké změny nejsou nic nenormálního. Také proto je nezbytné vnímat změny v krajině v souvislosti s předchozím nebo současným vývojem společnosti, stavebním vývojem, rozvojem řemesel, resp. průmyslu a způsoby hospodaření.

Krajina oplývající vlastnostmi jako jsou dynamika, stabilita diverzita apod. podléhá tedy neustálým proměnám. Proměnlivost krajiny je podmíněna vlivy endogenních a exogenních přírodních činitelů a člověkem. Odpovědí krajiny na tyto vlivy může být stabilita čili odolnost krajiny proti faktorům vyvolávajícím změny nynějšího stavu. Podstatou stability systému není jeho zachování v původním stavu, ale jeho schopnost udržovat vlastní dynamickou rovnováhu. Pro dynamickou rovnováhu je důležitá diverzita neboli rozmanitost (PETŘÍKOVÁ 2007).

Proměny krajiny

Proměnou krajiny se rozumí postupná změna z krajiny čistě přírodní krajiny v krajinu předkulturní až kulturní.

SAUER (1925) rozlišuje přírodní a kulturní krajinu, přičemž ta kulturní vznikla přeměnou z přírodní krajiny prostřednictvím kultury. Kultura je tedy aktér, přírodní prostředí je médium a kulturní krajina výsledek. SAUER si je však zároveň vědom i toho, že se kultura sama vyvíjí. Je sice přesvědčen, že přírodní krajina je důležitým faktorem, protože je tím hrubým materiálem, který je přeměněn na kulturní krajinu, i přesto však tyto přírodní mantinely stále ještě umožňují dostatečný manévrovací prostor pro lidskou volbu.

LOKOČ (2010) uvádí, že hlavními důsledky přeměny krajiny z přírodní na kulturní je především osídlovací proces.

Osídlování vedlo ke změnám ve vzhledu krajiny nejdříve nepatrným, následně výrazným. Celý proces trval až desetitisíciletí. LOKOČ (2010) popisuje až šest intervalů proměn krajiny, které mají své typické projevy a zaujímají různý časový úsek.

Počínaje paleolitem a mezolitem, kdy byla osídlována ještě přírodní krajina, ve které se vyskytovaly predispozice stezek a nejdříve krátké úseky skutečných stezek. Ty mohly být vytvořeny putujícími stády zvířat a člověk je následně začal využívat.

V neolitu započatá druhá etapa vývoje krajiny dala postupně za vznik zemědělské krajiny s políčky malých ploch. Po několika letech sklizení úrody se přenášela pole do sousedních poloh s úrodnou, dosud nevyužívanou půdou. Tak se původně rozšiřovala člověkem poznamenaná plocha zemědělské krajiny, která podmínila i postupný růst počtu obyvatel a následné zrychlené rozšiřování ploch polí (zvláště v další etapě).

Tuto etapu SÁDLO a kol. (2005) označuje krajinou předkulturní tj. více méně osídlená krajina, jejíž samotný vznik byl výraznou krajinnou revolucí.

Třetí etapa, jak uvádí LOKOČ (2010) spadá do starověku, zahrnuje období do období pádu Velké Moravy. Krajina se postupně rozvíjela v síť dálkových stezek. Během této třetí etapy se u nás vytvořila kulturní krajina.

Období 10. - 18. století představuje čtvrtý interval. Dochází k záboru dosud neosídlených částí krajiny ve vyšších nadmořských výškách. Vrcholem 13. století vznikala města a s těmi byla spojena proměna hierarchie stezek. S rozvojem tržního místa a dopravy k němu se změnilly všechny trasy z města hvězdnicově vybíhající na stejnou úroveň. Nově osídlené území dalo vzniknout kulturní krajině novějšího typu, kdy charakter této krajiny byl podstatně odlišný od předchozího

Důsledkem ekonomických změn tj. vznikem řemesel koncentrovaných ve městech, došlo k zanikání vsí, které vznikly na plochách málo úrodných lesů (LOKOČ 2010).

V předposledním úseku je typickým znakem císařských silnic a výstavba železnic. Jedná se o období 19. – 20.stol. Díky těmto technickým úpravám v krajině nastávaly velkoplošné proměny lesních oblastí, když se místo smíšených lesů začaly vysazovat monokultury, hlavně smrkové. Díky scelování polí do velkých ploch docházelo ve 20. stol. k "zaorání" četné části ještě funkčních úseků stezek, takže původní komunikační síť starých stezek de facto zanikla. Necitlivě otvírané lomy a velkolomy zanechaly na velkých plochách krajiny opuštěné jámy a zdevastované území.

Šestý interval LOKOČ (2010) označuje jako čas světověku. Začíná až 21. stoletím. Je typický globálním spojením, informačním tokem. Postupně se hledají komunikace pro cyklotrasy nebo turistické stezky, které by původní stezky nahradily. V zemědělské krajině se místy usiluje o úpravu krajiny. Může se proto mluvit o času rekultivované krajiny. Její budoucí vývoj se teprve projeví v příštích desetiletích.

ZUBE (1987) dodává, že člověk je charakterizován jako činitel změny fyzikálních a biologických charakteristik krajiny.

Tyto člověkem vyvolané změny se liší v rozsahu, intenzitě a typu. Patří mezi ně erozi půdy, znečištění ovzduší a vody, krajina konverze z přírodního uvádí na předměstí a povrchových dolech, a z opuštěných zemědělských pozemků parků a produktivní lesy. Dominantní silou ve vývoji tohoto pojetí bylo uzákonění národního environmentálního politického aktu v roce 1969 a následné požadavky na

hodnocení ekologických dopadů. V tomto pojetí je člověk jen zřídka považovat za myslící a pocitu schopný organismus. Navíc, hlavní důraz byl kladen na identifikaci a zmírnění negativních dopadů, přičemž tento přístup má tendenci ignorovat pozitivní aspekty lidských interakcí s krajinou.

3.3 Člověk a místo v krajině

Místo vs. prostor

Studiem místa se zabývá mnoho oborů, ať už se jedná o humánní geografii, sociologii, environmentální psychologii a další (LOW a ALTMAN 1992 ex. BROWN 2007).

Místo (*place*) je ale především základním konceptem environmentální psychologie. Většina autorů zabývajících se tímto tématem se převážně shodne v základní definici místa a toho jak se liší od prostoru (*space*). Např. TUAN (1977) a další tvrdí, že prostor je místo vybavené významem.

Výraznější problém ale nastává, kdybychom měli definovat a měřit vazby lidí s místy.

Vztah člověka k místu

Vztah k místu nevzniká jen na základě vizuálního vnímání, tj. jak ho vidíme, ale důležitým prvkem je i jak ho slyšíme, cítíme, jak se v místě cítíme a jaké pocity, vzpomínky v nás vyvolává.

Naskýtá se několik možností, které zachycují vazby lidí s místy: *place attachment*, *place identity*, *sense of place*, *place dependence*, atd.

LEWICKA (2008) uvádí, že vztahy mezi těmito konstrukty nejsou jasné a neexistuje žádná dohoda ani shoda, že znamenají podobné nebo odlišné jevy. Dále ve své práci uvádí, že bez ohledu na tyto rozdíly, se většina autorů shoduje na tom, že vývoj citové vazby s místy je předpokladem psychologické rovnováhy a snadného přizpůsobení. HAY (1998) zmiňuje, že také přítomnost citové vazby k místu může pomáhat překonat krizi identity a dávat lidem pocit stability v neustále měnícím se světě. GUARDIA a POL (2002) zase podotýkají, že může usnadnit zapojení do místních aktivit. Bez ohledu na to, jak je člověk mobilní, je vždy nějaká citová vazba s místem vždy přítomna v našem životě (GUSTAFSON, 2001 in MCINTYRE a kol. 2006).

V této práci se zaměříme především na *place attachment*, *place identity*, *place dependence*, atd.

Place attachment

Place attachment je jakési připoutání lidí k místu či se jedná obecně o vztahy, které člověk rozvíjí s místy. Může mít dvě formy: funkční (také praktickou) či citovou vazbu.

Silnější pouto k místu tvoříme, pokud splňuje naše potřeby a to jak psychologické, tak fyzické a odpovídá našim cílům a životnímu stylu (LIVINGSTON a kol., 2008).

NASAR (1998) na základě svého výzkumu poznamenává, že lidé obecně preferují historická místa v moderní architektuře. Historické památky vytváří pocit kontinuity s minulostí, ztělesňují společenské tradice (HAY, 1998), a usnadňují place attachment (LOW, 1992).

LEWICKA (2008) ve své studii nastiňuje, že lidé obývající městské části, které jsou obdařeny více historickými stopami (historické památky atd.) nebo předválečnými domy, vykazují place attachment k jejich okolí, městské části či městu obecně než ti, kteří žijí v moderních městských částech a moderních poválečných domech. Povědomí místní historie zesílí vazbu k místu, ale pravděpodobně to také platí naopak. Lewicka (2005) poukazuje také na to, že lidé více připoutaní k místu jeví vyšší zájem o místní minulost a minulost svých předků než ti, co mají omezené citové vazby k místu.

Další výzkumy ukazují, že nejsilnější vliv na place attachment má délka pobytu v oblasti – pravděpodobně tedy je, že ti, co v místě bydlí déle, mají více pozitivních pocitů vůči komunitě. Být majitelem domu a být vysoce vzdělaný jsou také pozitivní spojení s place attachment. Kontext komunity má sám o sobě také důležitý vliv: je více pravděpodobné, že jedinec se cítí více spojen s místem, kde se ostatní lidé také cítí spojení, kde každý má mnoho místních přátel a příbuzných. Také je to tam, kde jsou dlouhodobě pobývajícím v dané oblasti, a tam, kde je vyšší úroveň zapojení do místních organizací. Ve znevýhodněných oblastech s vyšší úrovní strachu z kriminality, s vyšší mírou trestné činnosti a také s vyšší hustotou dětí, dochází k odklonu pozornosti od kolektivního place attachment (LIVINGSTON a kol., 2008).

Place attachment je obecně vnímán jako pozitivní účinek na jednotlivce, pomáhá obohatit životy lidí hodnotami, smyslem a významem, a tím také přispívá k duševnímu zdraví lidí a pohody.

MÍCHAL (2000) uvádí, že vztah (pozitivní, neutrální, lhostejný, negativní) mezi pozorovatelem a krajinou není stanoven z hlediska objektivních krajinných vlastností, ale z hlediska jeho významů a hodnot. Tím ta samá krajina může být pracovištěm pro jednoho pozorovatele (rolník, vývojář), zatímco pro jiného pozorovatele je to jen estetický objekt (turista), nebo milovaný domov. Kromě toho jsou hodnoty připisované krajině ovlivňovány různou existenciální situací pozorovatele (MÍCHAL, 2000).

Ze současnosti VALENA (1991) zmiňuje tři druhy vztahu člověka vůči krajině podle RAPPORTA:

- 1) Náboženský a kosmologický: okolní svět je zakoušen jako dominantní a člověk je proti přírodě nevýznamný
- 2) Symbolický: člověk a příroda jsou ve stavu rovnováhy, člověk je odpovědný vůči Bohu (bohům) za přírodu, za jejíhož správce se považuje

- 3) Vykořisťovatelský: člověk přírodu dokončuje a mění, pak z ní čerpá a nakonec zničí životní prostředí.

Tato klasifikace zachycuje chování člověka vůči krajině.

Place identity

Dalším důležitým konceptem, který se vztahuje k řešení vztahů s místy je vedle place attachment také place identity. Slovo identita má dva významy.

JACOBSON - WIDDING (1983) upřesňuje, že se jedná buď o stejnost (kontinuitu) či odlišnost (jedinečnost), i přesto by termín place identity (identita místa) měl zahrnovat oba aspekty. I pojem place identity může tedy nést dva zcela odlišné významy. V prvním významu se „identita“ vztahuje k termínu místa a znamená soubor prvků místa, které místu zaručí odlišnost a kontinuitu v čase. Pojem „genius loci“ vyjadřuje nehmatatelné, avšak obecně je pojem vnímán jako jakýsi unikátní charakter místa, neboli identita tohoto místa (place identity) (STEDMAN 2003). Avšak v druhém případě „place identity“, jak je používán psychology, je představován jako rys člověka, ne místa. PROSHANSKY (1978) definuje „place identity“ jako rozměr vlastního já, který definuje individuálně osobní identitu ve vztahu k fyzickému prostředí.

BREAKWELL (1992 ex. CHROMÝ 2003) navrhuje principy identity, tedy způsoby, jakými lidé využívají místa k vytvoření vlastní identity:

- 1) Prvním i z hlediska důležitosti je princip odlišení nás samých od ostatních na základě místa, kde žijeme (samostatným problémem je pak vymezení hranic).
- 2) K „definování“ nás samých přispívá také vědomí kontinuity vlastního života, který prožíváme dlouhou dobu na stejném místě nebo jsme se přistěhovali z místa podobného.
- 3) Princip „sebeúcty“ (self-esteem), kdy máme pocit pýchy na místo, kde žijeme.
- 4) Místo také svými kvalitami může náš život určitým způsobem usnadňovat a takovéto usnadnění Breakwell považuje za poslední princip identity a nazývá ho „sebeúčinnost“ (self-efficacy).

LEWICKA (2008) uvádí, že v literatuře není žádná shoda o tom, jak moc a si jsou place identity a place attachment podobní. Někdy se oba pojmy vzájemně zaměňují, někdy je place attachment zařazován na stejnou fenomenologickou úroveň jako place identity a někdy je place attachment podřazován place identity (PRETTY a kol. 2003). Nebo další pohled přináší HESS (2007), který uvádí, že place attachment je formován z place identity.

Znamená to, že se někdo může citově připoutat k určitému místu, ale to vyžaduje mnohem více, než mít rád dané místo nebo pocit, že jej považujete jako součást sebe sama (LOW 1992 ex. BROWN a kol. 2007)

Mnozí autoři vychází z toho, že place identity a place attachment jsou dva odlišné jevy, které spolu souvisí, a že tedy place attachment, může být nezávislý na specifickém obsahu place identity.

Lidé mohou být vázán k místu z různých důvodů, např. emocionální vazby, které lidé rozvíjí s místy, mohou být výsledkem odlišných symbolik a tím i různých identit.

Člověk může být připoután k místu, např. protože zde žijí jeho přátelé či zde strávil nejlepší roky života nebo také zde může mít kořeny jeho rodina, a proto je místo důležité pro jeho osobní identitu. Někdy člověk může cítit vazbu k místu, protože se nachází v určité části města, s níž se ztotožňuje a stává se tak i produktem lokální identity (MANZO 2005).

Place dependence

Place dependence je méně řešeným tématem, než je tomu v předchozích dvou případech.

Jde o emocionální lpění na místě. O jakousi vnímanou sílu asociace mezi člověkem samotným a konkrétním místem. Odráží význam místa zajištěním vlastností a podmínek, které podmiňují konkrétní cíle nebo požadavky při činnostech (STEDMAN 2001 ex. WILLIAMS a VASKE 2003). Z tohoto pohledu lidé hodnotí místa podle toho, jak dobře tato místa uspokojují jejich funkční potřeby. Minulé zkušenosti pomáhají jednotlivcům vyhodnocovat alternativních prostředí, což může zvýšit place dependence (Vaske a Kobrin 2001 ex. BROCATO 2006).

Místo závislost se liší od jiných forem attachmentu v tom, že může být zobrazen jako negativní v rozsahu, v němž omezuje dosažení hodnotných výsledků. Např. Všechny možnosti mohou být negativní, ale zvolená možnost může být nejlepší volbou mezi špatnými možnostmi (JORGENSEN a STEDMAN 2001).

3.4 Vnímání krajiny

3.4.1 Smyslové vnímání krajiny

Při vnímání krajiny je nutné si uvědomit, že hlavním smyslem vnímání je zrak.

Již Aristoteles se zabýval odlišnostmi jednotlivých smyslů. Poukázal na to, že člověk se od jiných živočichů odlišuje především jemností svého hmatu. Rozdělil smysly na vnějších a také tři smysly či city (*aisthésis*) vnitřní. Vnitřní smysly označuje pro změnu Jan Ámos Komenský pozor (tj. pozornost), soud (tj. úsudek) a paměť.

KANT (1833) rozlišuje smysly také na dálku (zrak, sluch) a na blízko (hmat, čich a chuť), přičemž zrak, sluch a hmat jsou podle něho spíše smysly objektivní, neboť přispívají víc k našemu poznání, kdežto chuť a čich jsou spíše subjektivní, protože přinášejí požitek či nelibost.

Kromě vnějších smyslů zkoumá Kant také otázku vnitřního smyslu (*sensus internus*). Kant uznává jeden vnitřní smysl, neboť má jen jediný orgán, totiž duši. Tento vnitřní smysl je odpovědný za různé přeludy a iluze.

Smysly umožňují člověku empiricky (tj. založeno na zkušenostech) vnímat okolní svět, přičemž nasbírané informace dovolují člověku reagovat, popř. s informacemi dále určitým způsobem nakládat.

KUČERA (2009) tvrdí, že zrak nám umožňuje krajinu vnímat jako část okolního prostředí, která je ale oddělená od naší osoby minimální nutnou vzdáleností. Těžko totiž budeme, stojíc v uzavřené místnosti, označovat krajinou bezprostřední okolí. Naopak pohlédnutím z okna můžeme spatřit právě výše zmíněnou *scenérii*, skládající se z různých prvků, kterou již krajinou označíme. Ale nestačí jen vidět, je nutné být zvyklý na scénérii jako krajinu pohlížet. Až když je člověk schopen vnímat vztahy mezi jednotlivými prvky (hory, sídla, pole, lesy atd.), pak se prvky stávají krajinou.

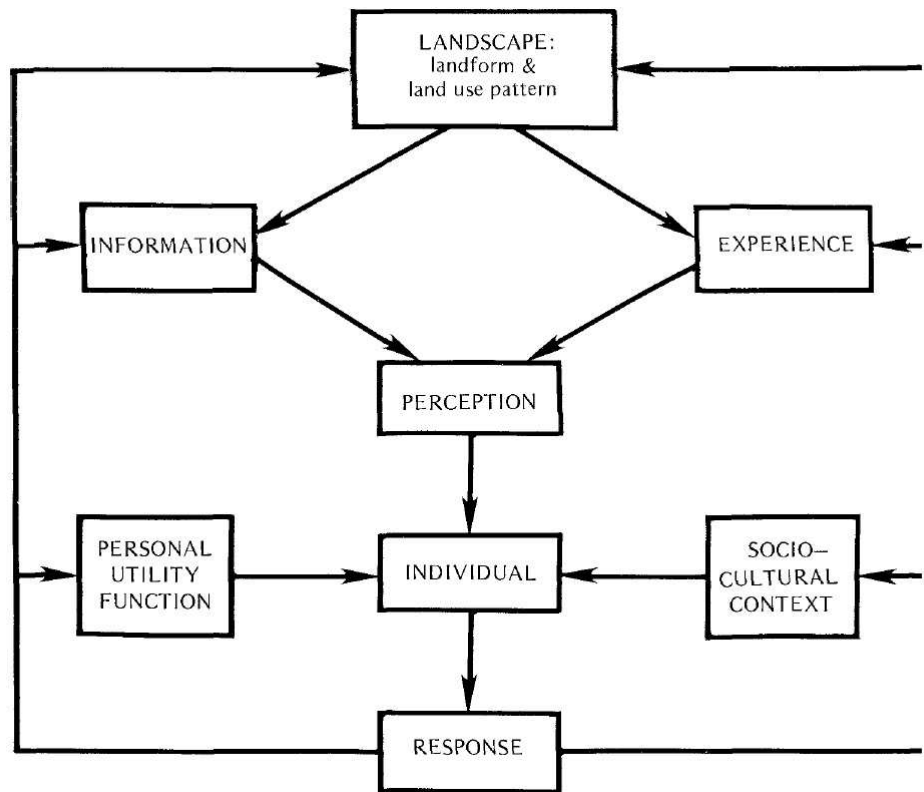
Vnímání krajiny jako *území* Kučera definuje jako vnímání scénérie spojené s místem, ze kterého člověk pozoruje či celkově s územím. Tímto vnímáním pak jsou zachycovány typické charakteristiky určité oblasti, tedy to, co očekáváme, že uvidíme, když ji navštívíme.

V rámci vnímání krajiny jako specifického celku je dle určitého názoru krajina komplexním celkem, jehož jsme nedílnou součástí a vůči kterému se můžeme vymezit.

Také STIBRAL a kol. (2009) tvrdí, že to, co je krajina, vychází především ze zrakové zkušenosti, na druhé straně však uznávají, že vizuální percepce krajiny se neomezuje pouze na aktuální vizuální pole, ale pozorovatel si je vědom své přítomnosti v krajině a toto vědomí spolu s dalšími vjemy spoluvytvářejí a determinují aktuálně vnímané.

3.4.1 Psychologické aspekty vnímání krajiny

Již bylo uvedeno výše, že člověk je ve vztahu ke krajině v první řadě činitelem jejích fyzických a biologických změn. Druhé pojetí vztahu člověka a krajiny je takové, že člověk funguje jako přijímač a zpracovává informace z krajiny (ZUBE 1987). Tato koncepce čerpá z myšlenek rozvinutých v percepčním a kognitivním odvětví psychologie.

br. č. 2 Transakční model lidských krajinných vztahů (ZUBE a SELL 1986)

V transakčním modelu (obr. č. 2) jsou lidé aktivními účastníky v krajině, myslí, cítí, a jednají, což vede k přidělení významu a oceňování specifických krajin a míst.

ZUBE a SELL (1986) poukazují na to, že podstatu transakčního modelu připomíná i pojetí místa, kdy lidé odlišují místo od prostoru připojením významu a hodnoty. Místa se tak stávají „centry cítění hodnot“, které se objevují na základě zkušeností a jsou ovlivněny kulturou.

Individuální vnímání je zprostředkováno sociokulturním kontextem, ve kterém se člověk nachází a též i individuální osobní užitkovou funkcí. Tímto způsobem lidé spojují hodnoty s krajinou, ale hodnoty a jejich váha se mohou lišit od jednotlivce k jednotlivci (TUAN 1977 ex. ZUBE 1987).

Dle dalších autorů zabývajících se tématem percepce krajiny mají vliv na vnímání krajiny tři základní aspekty. Jedná se o evoluční aspekty (fylogeneticky da-

né), kulturní vlivy a osobnostní charakteristiky pozorovatele (BOURASSA 1991; FRY a kol. 2008).

DEARDEN (1989) zase představuje Pyramidu vlivů (obr. č. 3) na percepci krajiny, kde zpřesňuje osobnostní charakteristiky pozorovatele ovlivňující jeho percepci. Uvádí tak familiaritu, demografické faktory a socio-ekonomické vlivy.

Základ zmíněné pyramidy tvoří vrozené, evolučně podmíněné faktory, které jsou společné pro všechny lidi. Kulturní vlivy jsou společné již jen pro určitou část společnosti a nakonec socio-ekonomické faktory, demografické vlivy a familiarita jsou spojeny již jen s jednotlivci či menšími skupinami v daném místě a čase.

Obr. č. 3 Deardenova pyramida vlivů (*Dearden's Pyramid of Influence*), (DEARDEN 1989)

Na zmíněné psychologické aspekty percepce krajiny je nutné pohlížet komplexně, jelikož se vzájemně v procesu vnímání prolínají a spolupůsobí.

Mnoho z literatur zabývajících se citovými vztahy lidí k místům má kořeny ve fenomenologii¹. (Bachelard 1969; Relph 1976). Tato perspektiva poskytuje bohatou možnost pochopení složitých, nehmotných jevů, které samy o sobě nejsou schopny psychometrického měření (MANZO 2005).

Fenomenologové volají po návratu k běžnému životu založenému na zkušenostech (DOVEY 2002) a odklonu od objektivizace místa a jeho významu (MILION 1996).

Fenomenologie krajiny je jakýsi výklad krajiny založený na určitém modelu lidské zkušenosti (empatie). Stejně prostřední může být chápáno odlišně, tj. neexistuje jedna objektivní krajina, ale mnoho krajin, vytvářených lidskými aktivitami na základě určité symbolické struktury, praktického vědomí a osobní zkušenosti.

¹ *Fenomenologie*, (z řeckého *fainomai*, ukazují se), znamená obecně přesné zkoumání jevů. Místo zkoumání podstat a skutečností samých se zabývá zkušeností, tím, jak se věci „samy“ člověku ukazují. (Zdroj: Wikipedie, Otevřená encyklopedie.)

3.5 Hodnoty

Odpověď na otázku, co znamená pojem hodnota, bychom nejčastěji hledali ve filosofii. Avšak pro ni je příznačné, že na tuto i jiné otázky nemůže dát jednoznačnou odpověď.

Teorií hodnot se zabývá disciplína zvaná axiologie, která vznikla v poslední třetině minulého století, dávno poté, co se hodnotami zabývali staří filosofové.

Definice pojmu hodnota je nespočet až 180. Liší se podle jednotlivých teorií hodnot (SCHNEIDER 1977).

„Hodnota určuje to, co si člověk myslí, že by měl dělat.“ (BECKETT a MAYNARD 2005)

„V každodenní praxi je často termín hodnota používán k označení jednoho nebo všech morálních, politických nebo ideologických principů, přesvědčení nebo přístupů.“ (BANKS 2001)

Hodnota je to, co daná společnost, skupina nebo jednotlivec považují za žádoucí, vhodné a dobré – o co usilují.“ (MATOUŠEK a kol. 2003)

Jako abstraktní kognitivní struktury chápe hodnoty FEATHER (1995), který také poukazuje na propojenost hodnot jako kognitivních struktur s afektivním systémem.

ETCIONI (1991) se tvrdí, že normativní hodnoty obsahují citový prvek. Tak jako FEATHER (1995) poznamenává, že hodnoty jsou výsledkem předcházejících zkušeností a zabezpečují kontinuitu a smysl v neustále se měnících životních okolnostech. Slouží jako principy, kterými hodnotíme každý nový objekt nebo událost. Dále představuje implicitní předpoklad, který vychází ze spojitosti a afektivního systému, že lidé budou motivováni zapojit se do situací podobným těm, které vedli k prožívání pozitivních emocí, budou motivováni potkávat se s lidmi, kteří jim umožňují prožívat pozitivní emoce a budou motivováni chovat se způsobem, který bude produkovat pozitivní emoce (nebo zabezpečí redukci či absenci negativních emocí).

SCHWARTZ (1987) tedy navazuje tím, že hodnoty popsal jako motivační cíle, které se skrývají za hodnotovými orientacemi a prostřednictvím kterých lidé mohou preferovat jisté emoce.

Hodnoty se podílejí na způsobu našeho života takovým způsobem, že preference námi zvolených hodnot se odráží v našem životním stylu a chování. OSECKÁ (1990) rozlišuje následující kategorie hodnot:

- a) *allocentrické* – porozumět a pomáhat lidem
- b) *intelektuální* – být inteligentní, mít vědomosti
- c) *sociocentrické* – pracovat pro společnost
- d) *estetické* – mít vkus a smysl pro krásu
- e) *zdokonalování* – usilovat o dokonalost
- f) *prestiž* – dosahovat úspěchu a uznání

- g) *příjemnost* – žít příjemně a pohodlně
- h) *materiální* – mít mnoho peněz
- i) *emocionální* – prožívat silné pocity

Hodnotou je něco, co evidentně být má, jelikož samo hodnocení, je předpokladem hodnoty něčeho.

Čím větší je touha nebo potřeba věci, tím větší je individuální hodnota.

3.5.1 Krajinné hodnoty

Krajina se skládá z jednotlivých prvků prostředí, kterým člověk přiřkládá různý význam.

Hodnoty krajiny, jak ekonomické, tak místní, vyplývají z vnitřního vztahu mezi kulturou a přírodou, a dále lidmi a místem (RAYMOND a kol. 2009)

Jak uvádí LYNCH (2004), již v pohanských dobách byla krajina poseta prvky obsahující význam. Pobývání v nestrukturovaném prostoru přináší člověku pocit nejistoty. Nelibosti z ní se lidé odedávna zbavovali tím, že rozlišovali kategorie prvků v krajině a přisuzovali jim sobě vlastní významy. Tím se vytvářelo symbolické uspořádání krajiny, které napomáhalo překonávání strachu a zakládalo bezpečný citový vztah člověka k prostředí.

ITTELSON (1973 ex. ZUBE 1987) poukazuje na to, že jedinec je citlivý na ty kousky informací, které se vztahují k jeho potřebám a přáním, a které vyzývají jednotlivce, aby se stal účastníkem v krajině. Hodnoty jsou prý jasně vázány na osobní zkušenosti a potřeby jednotlivce.

Jednotlivé hodnoty mohou dle KUČERY a KUČEROVÉ (2010) být spojovány například s domnělou krásou určité krajiny, její historií nebo aktivitami, které v ní lze či nelze uskutečňovat. To zda se člověku krajiny líbí či nelíbí, ovlivňuje mnoho důvodů.

Krajiny obecně si člověk zpravidla pamatuje, pokud byly spjaty s důležitými událostmi v našem životě anebo pokud se staly součástí naší identity. Záznamy krajiny ať již v podobě fotografií, maleb či zápisků často zprostředkovávají informace, díky kterým si člověk vybaví, kde se co stalo, či vyvolají vzpomínku a k ní příslušný pocit.

Dle KUČERY a KUČEROVÉ (2010) si lidé v minulosti také někdy celé krajiny záměrně upravovali, aby získali nový, jim bližší a upřednostňovaný význam. Z takového důvodu vznikla v krajině řada staveb a jejich souborů (pomníky, církevní stavby nebo zámky s přilehlými parky).

Zdánlivě nepodstatné znaky, symboly v daném místě (prostoru) nám mohou napomoci vyhodnotit a tak lépe porozumět životu na daném místě. Porozumět postojům, hodnotám, preferencím lidí a v neposlední řadě porozumět sám sobě.

VÁVRA (2003) předesílá, že identifikací jednotlivých prvků v krajině je možné vytvářet vlastní vztah k místům a formulovat osobní soudy typu „líbí se mi tu vs. nelíbí se mi tu“, „mám z toho dobrý pocit vs. špatný pocit“, „místo je hezké vs. ošklivé, „chtěl/a bych toto místo ještě jednou navštívit vs. nechci se sem vracet“, „chtěl bych tu bydlet vs. nechtěl bych tu bydlet“.

Krajinné hodnoty jsou vnímané atributy v krajině, které myšlením vyplývají z transakčních konceptů lidských krajinných vztahů (BROWN, 2005; ZUBE, 1987) viz výše transakční model.

4.5.1.1 Hodnocení hodnot v krajině

V rámci diskuse hodnocení krajinných hodnot je důležitá otázka potřeb a přání

ZUBE (1987) uvádí názorný příklad kdy farmář, lovec i školák mohou mít shodný pohled na rybník, na jeho scénickou kvalitu. Ale každý si pak přináší jinou sadu minulých zkušeností, potřeb a očekávání do budoucna. Pro zemědělce může rybník být nouzovým zdrojem závlahové vody během suchých období. Pro lovce, který je vzdálený od rybníku třeba 20km může být rybník oblíbeným místem pro husí a kachní lov. A pro školáka bydlícího pár kilometrů od rybníku to může být v jeho okolí jediné místo, kde si s přáteli může užívat zimních sportů

Zemědělec, lovec i školák se shodou na kráse rybníku, ale každý ho oceňuje za jiným účelem. Každý z nich má jinou touhu a potřebu ho používat. Tím také přikládají různé osobní významy a vyvozují různé hodnoty rybníku.

Krajina tedy může být hodnocena různě, často je to proto, že poskytuje velké množství informací a pouze některé z nich jsou odráženy jednou osobou. Proto se některé jednotlivce hodnoty vztahují k současné možnosti a pro další může být hodnota spojena s příležitostmi budoucí.

Vztahy mezi lidmi a místy ale nemusí být vždy jen pozitivní. Mohou být také spojeny s nepříznivými významy nebo hodnotami (MANZO 2005).

4. METODIKA

Studované území

Vybrané území se nachází v Královéhradeckém kraji, okresu Náchod a svými hranicemi kopíruje CHKO Broumovsko. Místem zájmu jsou především Teplice nad Metují, v nichž samotných a jejich okolí proběhne dotazníkové šetření pro tuto práci.

Vzorek

Metody, kterými bude zpracováno téma „Vnímání kulturních hodnot krajiny města Teplice nad Metují“ začínají u náhodného výběru vzorku respondentů v daném území, ze kterého vyplývá, že každá jednotka populace má stejnou pravděpodobnost, že bude vybrána. Vzhledem k tomu, že Teplice nad Metují disponovaly k roku 2011 (SLDB 2011) 727 obydlenými byty, bude stanoveno oslovení respondenta z každého 7. Bytu

Podoba dotazníku

Samotný dotazník byl vytvořen na podkladě studie disertace Vnímání kulturních hodnot krajiny je sestaven z 39 otázek, které kombinují jak uzavřené, tak otevřené typy otázek. V závěru jsou otázky doplněny mapou pro zadávání jednotlivých bodů hodnot do příslušného místa jejich výskytu.

První část dotazníku mapuje základní informace o vnímání Teplic nad Metují jako místa, kde již několik let či od narození obyvatelé bydlí. Dále zaznamenává míru ztotožnění se vztahem k okolní krajině a v neposlední řadě má za úkol od respondentů získat socio-demografické údaje.

Mapová část je neopomenutelnou součástí, kam respondenti mají možnost zanést body s vlastním určením hodnot v krajině Teplic nad Metují. U bodů zanesených do mapy mají dotazovaní za úkol, po zadání svých iniciál důležitých k identifikaci bodů v závěrečném zpracování, zvolit typ jevu (historická hodnota, pocit domova a identity, klid a únik od všeho, inspirace, rekreační a sportovní aktivity, duchovní hodnota, vzdělávací, společenská a estetická hodnota) a důležitost hodnoty se stupnicí od 1 do 5. V elektronickém dotazníku lze mapu dle potřeby přiblížit a oddálit, což je považováno za výhodu oproti použití klasické papírové mapy, která sice umožňuje díky velikosti a přehlednosti rychlejší orientaci, ale zase méně přesné zanášení bodů

Předpokládaná doba vyplňování dotazníku je 15 - 20min. Pro osobní dotazování je možné použít i papírovou podobu dotazníku s využitím podrobné mapy nejlépe o měřítku 1:100 000 (cykloturistické).

Způsob získávání vzorku

Pro získání jednotlivých vzorků bude možné využít dva způsoby. První z nich zahrnuje metodu CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) resp. dotazování prostřednictvím internetu. Druhý způsob a též i upřednostněný pro tuto práci znamená využití metody CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) přímé dotazování v terénu „face - to- face“ za pomoci papírového či elektronického dotazníku.

Druhý způsob je předpokladem pro rychlejší získání vzorku a zajištění vyšší návratnosti, než ve způsobu prvním, jelikož v osobním jednání může tazatel mnohem lépe motivovat ke spolupráci. V terénu bude využit jak elektronický dotazník, který bude ihned zasílat odpovědi do zdrojové databáze ale též i papírový, který bude oproti použité technice rychlejší a tím i pro případné netrpělivé respondenty přijatelnější.

Vyhodnocení vzorku

Získaná data z dotazníkového šetření budou uložena ve zdrojové databázi, kam budou odesílána z přímého dotazování či následného zapsání z papírové formy dotazníků.

Posléze budou data zpracována a výsledné četnosti a závislosti prezentovány pomocí tabulek a grafů. Data budou dále analyzována a směřována k výstupu potvrzení či vyvrácení hypotéz. Data mapové části budou zpracována v prostředí Arc Map softwaru Arc GIS 9.3 (ESRI).

Statistické vyhodnocování

Testování hypotéz provedeme *Chi-kvadrat testem nezávislosti* vycházejícího z kontingenční tabulky (též *chí-kvadrát test dobré shody*). Tímto testem stanovíme pravděpodobnost, s kterou nalezený rozdíl mezi očekávanou a zjištěnou hodnotou vznikl náhodně; zda vzorek dat odpovídá předpokládanému rozdělení.

Stanovíme nulovou hypotézu, tzn. náš předpoklad (typický parametr rozložení, často $\mu_2 = 0$), u kterého testujeme, zda se dá zamítnout. Výsledek testu bude "H₀ zamítnuto" nebo "H₀ nezamítnuto". "H₀ zamítnuto" automaticky neznamená, že "platí H₁" - říkáme jen to, že máme dostatečnou evidenci proti platnosti H₀. "H₀ nezamítnuto" zase automaticky neznamená, že "platí H₀" - říkáme jen to, že nemáme dostatečnou evidenci proti platnosti H₀.

Obecně bychom pro výpočet použili vzorec:

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^n \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

kde:

O_i = pozorovaná frekvence (aktuální hodnoty)

E_i = očekávaná, předpokládaná (teoretická) frekvence, dle nulové hypotézy

(očekávané hodnoty)

n = počet sčítanců

Očekávané hodnoty získáme použitím pravidla:

*očekávaná četnost = součet ve sloupci / celkový počet * součet v řádku*

Druhý krok při testování statistických hypotéz spočívá v určení *hladiny významnosti testu*.

Hladina významnosti: chyba α zvolená experimentátorem, přičemž se jedná o pravděpodobnost, že se zamítne nulová hypotéza i přes to, že platí.

V našem případě bude stanovena hladina významnosti na 0,05 tak, jak to bývá při testování nejčastěji, čímž získáme 95% jistotu správného rozhodnutí.

Kritické hodnoty rozdělení chí-kvadrát, definované vztahem $P [X \geq \chi^2_n(\alpha)] = \alpha$, dle stupňů volnosti a zvolené hladiny významnosti získáme z matematicko-statistických tabulek

Stupně volnosti: počet nezávislých parametrů.

Pro tabulku platí $df = (r - 1) * (c - 1)$ za předpokladu nezávislosti.

r = počet sloupců

c = počet řádků

Po výpočtu porovnáme výsledek Chí-testu s kritickou hodnotou, která odpovídá zvolené hladině významnosti při daném počtu stupňů volnosti. Pokud je výsledek větší, hypotézu zamítáme. Znamená to, že je velký rozdíl mezi pozorovaným a očekávaným. Naopak je-li *testové kritérium < kritická hodnota*, hypotézu H_0 o nezávislosti znaků nezamítáme a můžeme tedy onu nezávislost předpokládat.

Chi-kvadrát test ověřuje, zda mohou být rozdíly skutečných a očekávaných četností pouze náhodné (proměnné jsou nezávislé), nebo jsou příliš velké na to, aby byly pouze náhodné, tedy jsou statisticky významné (mezi proměnnými existuje vztah).

Protože statistika chí kvadrát nevyovídá o síle vztahu, ale jen zamítá, popř. nezamítá nulovou hypotézu o závislosti nebo homogenitě na dané hladině významnosti alfa, použijeme *koeficient kontingence podle Pearsona* založený na statistice Chí, který funguje podobně jako korelační koeficient.

$$C_{kor} = \frac{C}{C_{max}}$$

kde

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n + \chi^2}} <0,1>$$

$$C_{\max} = \sqrt{\frac{m-1}{1+r-1}} = \sqrt{\frac{m-1}{m}}$$

m = menší z obou čísel r a s

Při úplné nezávislosti je hodnota Pearsonova koeficientu nulová. Pokud koeficienty nabývají hodnoty 1, je vztah v tabulce úplný. Maximální hodnota, dosažená při úplné nezávislosti, je však menší než 1 a mění se podle toho, do kolika tříd byly zkoumané znaky rozděleny.

Naše testování ale proběhne v programu Microsoft Excel, kde pomocí fce CHITEST provedeme výpočet se zadanými aktuálními a vypočtenými očekávanými hodnotami.

Po zadání oblasti, kde se budou nacházet aktuální (napozorované) a očekávané četnosti se nám po stisknutí Enter objeví výsledek, což je vypočtená chyba našeho testu. Pokud je tato vypočtená chyba menší než zvolená chyba 0,05 (hladina významnosti 95 %), pak zamítáme nulovou hypotézu.

Porovnáním pozorovaných výsledků s očekávanými výsledky můžeme rozhodnout, zda původní předpoklad platí.

Podmínky pro použití testu nezávislosti v kontingenční tabulce:

- nejvíce 20 % teoretických četností může být menších než 5
- žádná teoretická četnost nesmí být menší než 1

Tab. č. 1 Přibližná interpretace hodnot korelačního koeficientu. (Chraska 2000 ex. Anonym 2008)

Koeficient korelace Interpretace
$ r = 1$ naprostá závislost (funkční závislost)
$1,00 > r \geq 0,90$ velmi vysoká závislost
$0,90 > r \geq 0,70$ vysoká závislost
$0,70 > r \geq 0,40$ střední závislost
$0,40 > r \geq 0,20$ nízká závislost
$0,20 > r \geq 0,00$ slabá (nepoužitelná) závislost

$|r| = 0$ naprostá nezávislost

Vyhodnocení mapové části

Data z mapové části dotazníku budou v podobě shp. (Shapefile) pro snadné zpracování v software Arc GIS 9.3 (ESRI), kde bude možné jednotlivé hodnoty kvantitativně znázornit a též z nich zodpovědět výše uvedené otázky. V názorných mapových přílohách bude předloženo, jaký charakter hodnot nejvíce respondenti uváděli a jakou váhu pro ně prvky měly.

Jako podklad pro mapové výstupy bude použito ortofoto (1:5000) z mapového geoportálu ČÚZAK a použitý software pro jednotlivé výstupy bude výše uvedený Arc GIS 9.3 ESRI.

Jednou z použitých metod v prostředí Arc Map bude *Multiple Ring Buffer*. Pomocí obalových zón zjistíme dostupnost z určitého místa vzdušnou vzdáleností. Tato analýza nám nastíní, v jaké vzdálenosti od centra se body nejvíce koncentrují.

Do prostředí Arc Map vložíme shp. s body hodnot vygenerovaných z dotazníku. Následně pomocí Arc Catalogu vytvoříme novou bodovou vrstvu s názvem např. centrum_mesta.shp a vložíme ji do Arc Mapu. Pomocí nástroje Multiple Ring Buffer v ArcToolbox se vytvoří obalové zóny ve vzdálenosti od 1km do 15km od centra města. Tato vzdálenost může být upravena podle různých vzdáleností bodů zadaných respondenty tak, aby zóny obsáhly všechny možné zadané body. Uvedený nástroj nám vygeneruje kruhy v uvedených vzdálenostech a zařadí jednotlivé body do určitých vzdáleností od centra města.

Mapy, které budeme dále vytvářet, budou obsahovat přehled jednotlivých typů hodnot a jejich váhy.

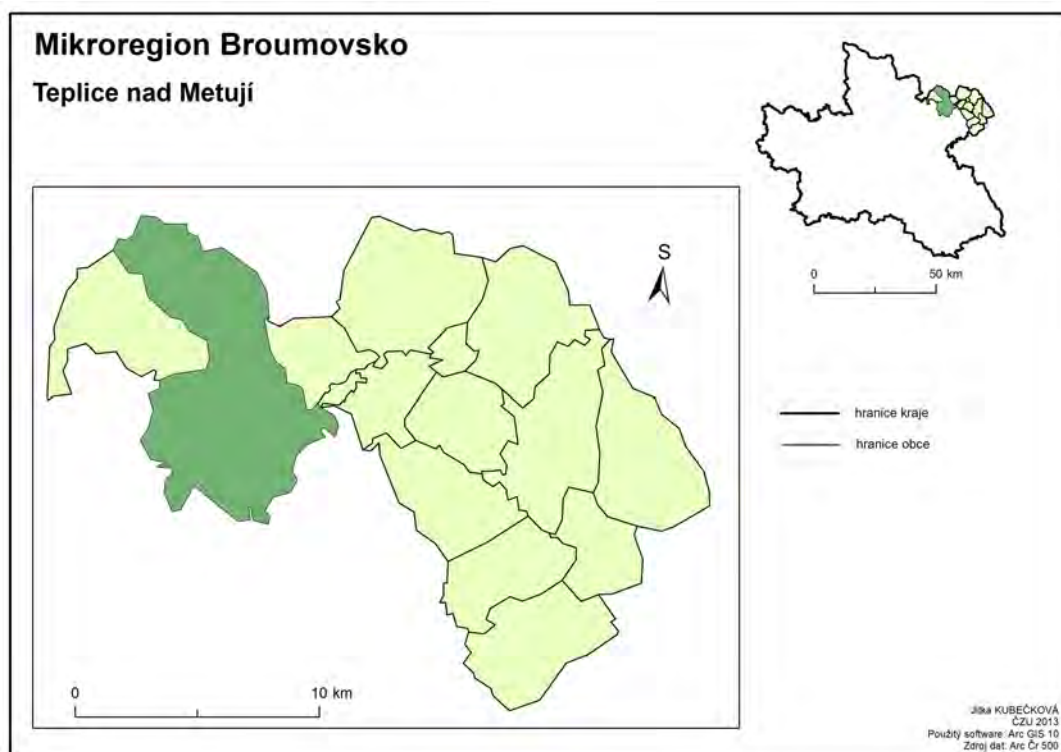
5. CHRAKTERISTIKA VYBRANÉHO ÚZEMÍ

5.1 Základní vymezení

Broumovskem se v této práci rozumí celý broumovský výběžek. Dříve se jednalo o okres Broumov, který se shoduje s územím dnešní CHKO Broumovsko.

Obecně k vybranému území můžeme říci, že se nachází v Královéhradeckém kraji, okrese Náchod a stručně řečeno v „Broumovském výběžku“. Broumovsko je pohraniční oblastí sousedící s polskými hranicemi. Správu vybraného území zajišťují samosprávy jednotlivých obcí. Zvolené území se skládá z 11 obcí a 3 měst (Adršpach, Božanov, Broumov, Hejtmánkovice, Heřmánkovice, Hynčice, Jetřichov, Křinice, Martínkovice, Meziměstí, Otovice, Šonov, Teplice nad Metují, Verněřovice).

Výzkum v této práci byl směřován k městu Teplice nad Metují a jeho okolní krajině. Město se skládá z 10 katastrálních území tj. Bohdašín, Dědov, Dolní Teplice, Horní Teplice, Javor u Teplic nad Metují, Lachov, Skály u Teplic nad Metují, Teplice nad Metují, Libná a Zdoňov.

Obr. č. 4 Přehledová mapa řešeného území

První písemné zmínky existovaly o jednotlivých částech současného města a datují se až k roku 1256 (Bohdašín). Městem se Teplice nad Metují staly až roku 1972. V současné době na Broumovsku žije 16 926 obyvatel a přímo v Teplicích nad Metují je 1717 stálých obyvatel na rozloze 5604 ha katastrálního území města (ČSU 2011).

5.2 Přírodní poměry

Řešené území leží v CHKO Broumovsko. Často právě krajina je jedním z důvodů, proč lidé tuto oblast vyhledávají, vracejí se, nebo zde zůstávají. Broumovské CHKO bylo založeno v roce 1991. Jeho plocha je 410 km². Tamní krajina má bohatou historii, která je vtištěna do církevních a lidových staveb, které mají velký architektonický význam. V oblasti se nachází nespočet památných stromů, které mají vždy svůj informační panel. Nejvýznamnějšími a nejvyhledávanějšími hodnotami území jsou dvě národní přírodní rezervace. První z nich jsou Adršpašsko-teplické skály, které se svými 17 km² patří k nejvýznamnějším skalním městům v Evropě. Druhou rezervací jsou Broumovské stěny, které jsou výjimečné svým reliéfem a klimatem, čímž umožňují existenci ojedinělé flóry a fauny. Tato NPR byla vyhlášena v roce 1956 na rozloze 6,38 km² k ochraně krajinářsky významného nespočetného hřbetu (kuesta) Broumovských stěn (KUBEČKOVÁ 2012)

Jihozápadní hranici CHKO Broumovsko tvoří hřbet Jestřebích hor s nejvyšším vrcholem Žaltmanem 739 m n.m., dále se v centrální části Broumovska nachází vrchol Čáp 786 m n.m. a na severovýchodě ohraničují území sopečné hřbety Javořích hor, které se tyčí z mírně zvlněné Broumovské kotliny. Ruprechtický špičák s 880 m je nejvyšší horou Javořích hor a zároveň je nejvyšší horou CHKO Broumovsko

V oblasti též byla vyhlášena Ptačí oblast Broumovsko, jako významná oblast evropského charakteru Natura 2000, a to v roce 2005. Jedná se o opatření pro ochranu sokola stěhovavého a výra velkého, pro které jsou významné pískovcové celky na Broumovsku ideálním prostředím pro život. Evropsky významnou lokalitou jsou též části toků Metuje a Dřevíče k ochraně mihule potoční. Pro výskyt biotopů jsou na tento seznam připsány i Adršpašsko-teplické skály, Broumovské stěny a dosud územně nechráněná lokalita Žaltman (KUBEČKOVÁ 2012).

5.2.1 Geologie a geomorfologie

Území Broumovska spadá pod Český masív, geomorfologický celek Vnitrosudetská pánev, jejíž severní část leží v Polsku. Česká část tvoří cca 1/3 její plochy. Osa pánve má SZ – JV směr.

Stupňovitou stavbu území způsobuje synklinální stavba permokarbonu a svrchní křídy. Ta vznikla selektivní denudací, která vypreparovala typy hornin odolnějších vůči zvětrávání. Tuto stupňovitou strukturu ale rozčleňují erozní údolí říčního systému řeky Metuje a Stěnavy.

Území je dále rozděleno do tří podcelků: Meziměstská vrchovina, Polická vrchovina a Žacléřská vrchovina.

Morfologicky nejpestřejší reliéf tohoto území byl vytvořen na terénu kvádrových pískovců, který je zastoupen strukturně denudačními plošinami a kuestami např. v oblasti Adršpašsko-teplických skal, Hejdy, Stolových hor, Kočičích skal, Broumovských stěn a Ostaše.

Obr. č. 5 Broumovské stěny Zdroj: NÝVLT (2008)

Geneze území zahrnuje všechny tři hlavní fáze modelace:

- 1) *Pásmo odnosem nejméně narušené (s plochým nebo oblým povrchem krytým zvětralinami a jen nízkými skalními výchozy)*, např. Bučina a Rokliny v oblasti Adršpašsko-teplických skal.
- 2) *Pásmo rozčleněné roklemi a kryté skalními útvary typu tors - plošně převažuje ve všech částech terénů pískovcového pseudokrasu.*
- 3) *Pásmo skalních měst s výrazným vertikálním členěním hlubokými kaňony a soutěskami, skalními stěnami a věžemi dosahující výšky až 100 metrů.* Nejedná se pouze o Adršpašské a Teplické skalní město, ale i části terénů na Hejdě (východní část), Ostaši (Bludiště), Broumovských stěnách i polských Stolových horách, kde je již vyvýšení mnohem menší.

V druhém a třetím uvedeném pásmu se vyskytují vedle povrchových i podzemní pseudokrasové jevy - jeskyně a propasti.

Pseudokrasový fenomén je soubor prvků živé a neživé přírody vázaný na specifický reliéf skalních měst, který se odlišuje od průměrné okolní krajiny. Jde zejména o rozmanité formy pískovcového pseudokrasu a na ně vázané kontrastní mikroklima (studené a vlhké soutěsky, výslunné skalní hrany) a společenstva rostlin a živočichů (AOPK ČR, 2012).

5.2.1 Hydrologie

Oblast má dva významné toky. Řeka Stěnava odvádí vodu do Baltského moře a Metuje do moře Severního. Hranice mezi těmito dvěma úmořními probíhá Brou-

movskými stěnami. Odtokové poměry obou řek jsou značně odlišné. Pískovcovým územím Polické křídové tabule s členitějším reliéfem a také vyšším podílem lesních porostů protéká Metuje. Oproti tomu Stěnava protéká plochou pahorkatinou Broumovské kotliny po nepropustném podloží permu a zemědělskou krajinou. Tyto rozdíly jsou také důsledkem rozdílného chodu velkých vod a povodňových vln i při stejných srážkách nebo současném prudkém jarním tání. Z toho vyplývá, že Metuje má mnohem větší schopnost tlumit velké vody a v jejím povodí nedochází při povodních k velkým škodám. Stěnava se svými přítoky naopak rychlým a strmým nástupem povodňových vln působí velice destruktivně.

Jelikož člověk intenzivně přispěl k přeměně krajiny a narušil její přirozený vodní režim, vyžaduje území Broumova značnou potřebu revitalizace říčních systémů.

5.2.1 Fauna a flora

Lesní porosty tvoří cca 40 % území Broumova. Charakteristický je pro tuto oblast vegetační stupeň dubovo-bukový a smrkovo-dubový. Celkově převládá smrk ztepilý, který tvoří 72 % celkové skladby lesa.

Vegetace pískovcových skalních oblastí vychází především z na živiny chudého podloží kvádrových pískovců, poměrně velké nadmořské výšky a výrazných teplotních inverzí. Relativní chudost flóry, zejména vyšších rostlin, těchto oblastí je též způsobena kyselým podložím. Flóra mechorostů v těchto oblastech je mnohem bohatší.

Květnaté bučiny a suťové lesy jsou na tom z floristického hlediska lépe. Z významnějších druhů je v květnatých bučinách Broumova častá lilie zlatohlávek, vzácné jsou již orchideje, jako např. okrotice bílá (AOPK ČR, 2012).

V minulých desetiletích mnoho lokalit vzácnějších druhů na Broumovsku zaniklo nejen díky rozvoji intenzivní zemědělské velkovýroby, ale také díky zalesňování luk, změně ve druhové skladbě lesů a dalších vlivů. Předpokládá se, že řada druhů pravděpodobně vyhynula nebo jsou neznámé. Patří sem např. smrkovník plazivý.

Dnešní charakter zvířeny Broumova je podmíněn jak pestrostí terénu a střídáním různých krajinných typů, tak i dlouhodobým působením člověka na složky zdejší krajiny a přírody. Významnými biocentry jsou v oblasti skalní města budovaná v druhohorních mořských pískovcích nebo strmé opukové svahy. Obohacují okolní přírodu o druhy, které by jinak v mnoha případech již z této krajiny vymizely, avšak zde nalézají útočiště a podle své mobility pronikají do blízkého i vzdálenějšího okolí (AOPK ČR, 2012).

5.3 Historie lidského vlivu na krajinu Broumovska

PIŇOS (2000) popisuje krajinu, do které spadá vybrané území města Teplice nad Metují, jako lokalitu neobyčejných přírodních krás, které byly po staletí hospodářsky kultivovány a obohacovány o umělecké památky pod správou benediktinského řádu. Dále zmiňuje, že vyváženým obhospodařováním a hodnotným stavitelstvím vznikla svébytná harmonická, ekologicky a esteticky vyvážená krajina, typická svou pestrostí prolínáním krás přírody a historie.

V nejstarších dobách byla oblast Broumovska a především Adršpašsko-teplických skal velkým pralesem. Již od pravěku tímto pohraničním hvozdem procházela historická cesta, která vedla z Polabí až k Baltickému moři. Než začali velkémú státu vládnout Přemyslovci, bylo toto území opanováno Slavníkovci.

Podstatná byla hlavní vlna kolonizace ve 13. stol., která byla z jižního směru převážně česká ale Broumovské kotlině německá.

Díky promyšlené a plánovité kolonizační činnosti zde v krátké době vznikla řada vesnic s pozemky, které byly určeny k obdělávání a spojeny komunikacemi. Dále vznikl vlastní Broumov jako místo trhu, soustředění řemeslné výroby a centra správy řádového panství.

Následně tuto oblast získal řád Břevnovského kláštera, benediktini, který se aktivně podílel na utváření Broumovské krajiny. Jeho působení se zde odehrávalo v hospodářské, duchovní a kulturní rovině (DSO Broumovsko 2010).

Po založení klášterů v Polici n. Metují a v Broumově byly podél vodních toků zakládány lánové vesnice.

V lidové architektuře Broumovska se odrazil vliv německých kolonizátorů, pocházejících především z Duryňska, svou zvláštností a unikátností. Architektura nese prvky, které nejdeme až daleko za českými hranicemi. Němci obvykle zakládaly dvorcové statky tzv. franckého typu (obr. č. 6), jež tvořily tři nebo čtyři budovy obdélníkového půdorysu spojené do čtverce. Dvorce nejdříve tvořily celodřevěné domy – obvykle roubené ale někdy i hrázděné (JEŽEK 2013).

Obr. č. 6 Dvorcové statky tzv. franckého typu Zdroj: JEŽEK (2013)

Sedm následujících století se v krajině mísilo mnoho vlivů a zájmů. Jednalo se tedy jak o vlivy české a německé, katolické a protestantské, tak církevní a měšťanské.

Podle známého Hesseliova urbáře, který se vyznačuje unikátními obrazovými přílohami, víme, že krátce po polovině 70. let 17. stol. se broumovské panství skládalo z města a 19 vesnic a režijní hospodářství kláštera představovalo 7 dvorů, pivovar, 19 mlýnů, více než 500 rybníků a lesy pokrývaly více než třetinu panství (BAŠTECKÁ 2000).

V 18. stol. došlo k výraznému rozkvětu barokní krajiny. Došlo k vybudování skupiny osmi venkovských barokních kostelů, broumovských zděných statků a mnoha dodnes zachovalých drobných sakrálních staveb ve volné krajině. Následující 19. stol na Broumovsku charakterizuje vrcholící rozvoj textilního průmyslu (AOPK ČR, 2012).

Broumovsko je vedle představy krajiny plných přírodních krás zapsáno do paměti lidí jako periferní region, spadající pod bývalé Sudety, ze kterých po druhé světové válce bylo německé obyvatelstvo odsunuto. Následně úpadek regionu od celosvětové hospodářské krize, též prohloubený odsunem obyvatelstva, nebyl prolomen ani za socialismu.

Následovalo znárodnění průmyslu, kolektivizace zemědělství, zrušení broumovského okresu, slučování obcí. Tyto mezníky se neblaze podepsaly na osídlení, hospodářství, kultuře i krajině. Důsledkem intenzivního socialistického zemědělství byl jak zánik květnatých luk, tak i ohrožení zdrojů pitné vody. Lokálně se v krajině projevují negativní vlivy masové turistiky a sportovního horolezectví (AOPK ČR, 2012)

Současnost již není Broumovsku tak nakloněna, jako tomu bylo dříve, kdy se tato oblast vždy znovu obrátila směrem k hospodářskému a kulturnímu rozkvětu. Dnešní Broumovsko jako periferní region všemi silami usiluje o rozvoj tohoto území ve všech možných směrech.

5.4 Krajina Teplic n. Metují

Hlavním rysem krajiny Teplic nad Metují udávají pískovcové skály (obr. č. 8), které jsou jedním z nejvyhledávanějších míst Broumovska. Skalní útvary se otiskly i do městského znaku, který vytvořil kronikář a archivář Vratislav Ruth až v roce 1948. Na modrém poli je vyobrazena zlatá brána s cimbuřím, jehož stříška je stříbrná. První patro brány je odděleno od přízemí červenou podezdívkou. Brána je postavena na stříbrné skále (obr. č. 7).

Obr. č. 7 Městský znak Zdroj: <http://www.hrady.cz>

Obr. č. 8 Amfiteátr- Teplické skály Zdroj: <http://www.adrspach.cz/fotogalerie/>

Teplice nad Metují se staly městem až v roce 1972, jak je již uvedeno výše, přičemž počátek osídlení není možné přesněji určit. Ale sama řeka Metuje se v písemných pramenech objevila již v roce 1168.

Na Teplicku vznikla od 12. stol. opevněná místa, aby chránila důležité zemské stezky spojující Čechy přes Teplicko a Broumovsko s Polskem a Pobaltím.

Významnými prvky tamní krajiny vedle skalních měst jsou pevné skalní hrady Střmen a Adršpach kolem kterých se později vytvářely i osady (počátky nynějších městských částí). Samotné Teplice n. M. vznikly jako osada pod hradem Střmen. V první polovině 15. stol. byly oba hrady zbořeny.

V roce 1614 byly Teplice rozděleny na Horní a Dolní s různými majiteli a v druhé polovině 19. stol. bylo od Horních a Dolních Teplic odděleno několik domů s oběma zámky (Horní a Dolní zámek), (obr. č. 9, 10), kostelem a farou a bylo zřízeno městečko Teplice nad Metují (Weckelsdorf), vedle něhož existovaly ještě obce Horní a Dolní Teplice (DSO Broumovsko 2010).

Konec druhé světové války měl vliv jak na počet obyvatel (odsun Němců), tak na oživení této oblasti z hlediska cestovního ruchu. Také došlo k postupnému sloučení obcí.

Obr. č. 9 (vlevo) Horní zámek (sídlo MÚ) Zdroj: Mapy.cz 1996

Obr. č. 10 (vpravo) Dolní zámek Zdroj: Kudykam.cz 2008

Krajinný georeliéf odráží dva rozdílné typy krajiny. Ty se vytvořily ve druhohorách a jejich podloží je tvořeno právě dvěma typy vodních usazenin Polické pánve.

Unikátní a jedinečná část řešeného území, na kterou již bylo v této práci poukázáno, je tvořena pískovcovými skalními městy. Vznik souvisí s erozní činností vody, která postupně narušovala měkčí části pískovcových usazenin, které dříve byly kompaktní náhorní rovinou. Dnešní podoba skalních měst s mohutnými skalními věžemi a úzkými roklemi je však z dálkových pohledů z části ukryta pod lesními porosty. Avšak skalami se vine síť turistických tras (KOHOUTOVÁ a kol. 2012).

Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí od 439 m nad mořem (tok Metuje při odtoku z území) po 760 m nad mořem (vrcholky Teplických skal). Území je součástí CHKO Broumovsko

Reliéf krajiny zde připomíná vrchovinu s mírnějšími svahy, které se táhnou od údolí Metuje až k hranicím řešeného území, které je na severní straně tvořeno hranicí s Polskem. Nachází se zde i zbytky starých plužin a to ve formě roztroušené zeleně nebo protáhlých mezí, často s liniovou zelení. V západní části se nachází zalesněné náhorní plošiny a svahy, které spadají k toku Metuje. Pro východní a severní část jsou typické protáhlé nelesní pozemky, které často sahají od niv potoků až k horizontu.

Typická pro toto území je zachovaná struktura osídlení v podobě protáhlých údolnicových obcí, včetně největšího sídla Teplíc. Novodobých plošně rozsáhlé průmyslové zóny se zde nenachází. Více vynikají stavby pro zemědělskou činnost, které jsou umístovány mimo zastavěné obytné území. KOHOUTOVÁ a kol (2012) uvádí, že tento vývoj odráží především události z poloviny minulého století, je typický pro tuto část Sudet, tj. odsun původního obyvatelstva a postupné dosídlování území, rychlé a „násilné“ změny ve využívání krajiny (zcelování pozemků a zemědělská velkovýroba).

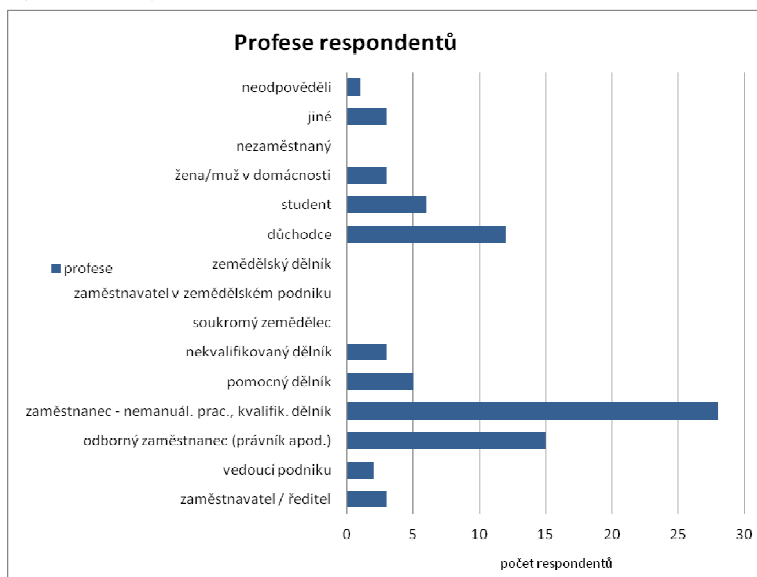
6. VÝSLEDKY

Z dotazníkového šetření bylo shrnuto a analyzováno 39 otázek včetně mapové části v závěru. Výsledkem dotazníkového šetření v terénu a z malé části online zaslaných dotazníků bylo možné použít 81 relevantních respondentů. Ti ne vždy vyplnili všechny otázky dotazníku a proto se počet odpovědí u některých řešených hypotéz různí. Též byly použity otázky s možností vícera odpovědí, tzn., že i tento fakt navýší množství odpovědí některých otázek.

Mapové části věnovalo pozornost méně oslovených (méně převážně v online dotazníku) než je výsledný počet dotazníků zpracovaných.

6.1 Základní údaje

Výsledný vzorek obsahoval odpovědi 45 žen a 35 mužů (příloha č. 1.1). Všech osm věkových kategorií, vyjma věku do 14 let, bylo postiženo, přičemž nejpočetnější skupinu tvoří respondenti od 35 do 40 let, a to celými 24 % (příloha č. 1.2). Vzdělání respondentů je z 38 % středoškolské s maturitou, následují vysokoškoláci ve 26 % a 20 % vyučených. Pouze 12 % respondentů bylo vyučeno a 3 % získalo pomaturitní či VOŠ vzdělání (příloha č. 1.3). Profesně respondenti nejvíce zastoupili kategorii zaměstnanec - nemanuální pracovník, kvalifikovaný dělník (obr. č. 11).

Obr. č. 11 Graf uvedených profesí oslovených respondentů

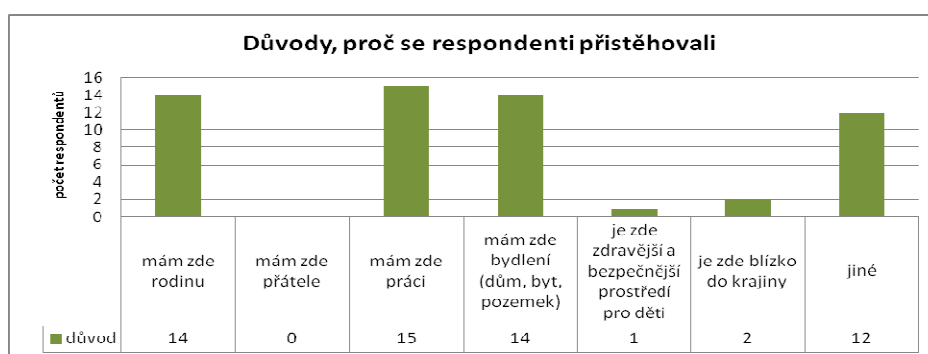
Z nejvíce obsazených věkových kategorií (35 - 44 a 45 – 54 let) vychází skutečnost, že dotazovaní nejčastěji žijí v domácnosti se studujícími dětmi (28 %). Následně nejpočetnějšími odpověďmi jsou jednočlenná domácnost a vícečlenná domácnost bez dětí se shodnými 23,5 %. 14 % dotazovaných žije v domácnosti s malými dětmi a jen 10 % se studujícími dětmi (příloha č. 1.4). Při otázce, zdali věří v Boha, 69 % uvedlo, že jsou ateisté, 22 % věří, že nás něco přesahuje

a 8 % potvrdilo víru v Boha (příloha č. 1.5). Dotazovaní též uvedli, až na jednu výjimku, že nejsou členem nějakého sdružení či neziskové organizace. Pouze tedy jedna osoba uvedla, že je členem tělovýchovné jednoty Slavoj Teplice n. M.

6.2 Život respondenta v Teplicích n. M., jeho pojetí města a okolí

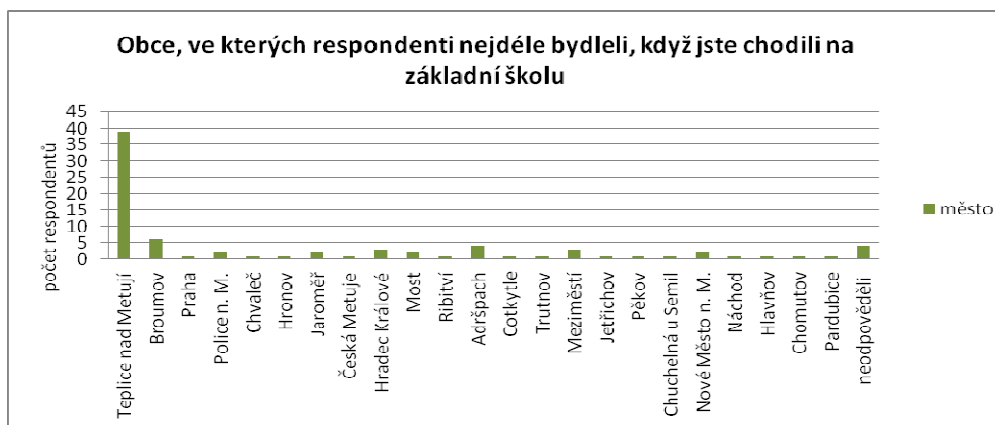
V rámci získání představy o důvodech a souvislostech spojených s bydlením respondentů ve městě Teplice nad Metují, bylo obyvatelům položeno několik otázek, na základě kterých jsme získali informace, které nám osvětlují např. příčiny přistěhování do města, či rodovou návaznost resp. spjatost s místem. Další otázky jsou zaměřené na vnímání symbolů města a krajiny Teplic n. M. a také na způsob a četnost návštěv okolní krajiny města.

Dotazovaní tedy v 51 % uvedli, že žijí ve městě 11 – 30 let. Druhým nejvíce zmíněným intervalem s 27 % byl 31 – 50 let. Méně než 10 let v Teplicích žije 16 %. Těch, co bydlí ve městě 51 let a více let bylo 6 % (příloha č. 2.1). Za rodáky se označilo 41 z 81 dotázaných (příloha č. 2.2). Ostatních 40 respondentů upřesnilo, že se do města přistěhovalo z valné většiny za prací, bydlením, rodinou, přičemž v některých případech se i vzájemně tyto odpovědi kombinovaly. Jako jiné důvody přistěhování do města bylo uvedeno přiřazení či přivdání, nebo také přistěhování samotných rodičů do města s dotazovanými jako malými dětmi. Jen dva dotazovaní uvedli jako důvod přistěhování, že je z města blízko do krajiny a že se jedná o zdravější a bezpečnější prostředí pro děti uvedl pouze jeden dotazovaný (obr. č. 12).

Obr. č. 12 Graf důvodů, na základě kterých se respondenti přistěhovali do města

Z následujícího grafu je možné zjistit, z přibližně jakých končin do města přistěhovali přišli, jelikož uvedená města zodpovídají otázku – „V jaké obci jste nejdéle bydleli, když jste chodili na základní školu?“

Obr. č. 13 Graf zmíněných obcí, ve kterých respondenti nejdéle bydleli, když chodili na základní školu

Samozřejmě rodáci z Teplic nad Metují uvedli totéž město, proto je výsledek v tomto případě tak vysoký. Více než jednou byla zmíněna města Broumov, Police n. Metují, Hradec Králové, Adršpach, Meziměstí a Nové Město nad Metují.

V rámci testování bylo uvedeno do vztahu to, že je/není člověk rodák a že se cítí součástí krajiny. Výsledkem bylo potvrzení hypotézy H0, která naznačuje nezávislost mezi proměnnými (příloha č.5.37), tedy to, že rodáctví nemá vliv na tvrzení, že se člověk cítí součástí krajiny.

Rodáctví také neovlivnilo tvrzení, že když je člověk dlouho pryč, tak se těší zpět. Ani tento vztah nebyl potvrzen (příloha č. 5.38). Obě skupiny (rodáci/přistěhovalí), se velmi ztotožňovali s kladnými odpověďmi, že se těší zpět, když jsou dlouho pryč.

Vzhledem k polovině rodáků z dotazovaných obyvatel je zřejmé, že i dotaz na předky respondentů bude převažovat odpověďmi, že v Teplicích n. M. a okolí jejich předci žili, či stále žijí. 26 dotázaných uvedlo, že ve městě ani jeho okolí žádné předky neměli (příloha č. 2.3). Co se příbuzenských vztahů mezi respondenty a jejich předky týče, v 63 % se jednalo o jejich oba rodiče, ve 23 % o oba prarodiče a následně byla již zmiňována pouze sama matka (5 %), otec (3 %), babička (2 %) či prababička (2 %), někdo také zmínil rodiče manžela, což se nedá považovat za přímé předky dotazovaného. (příloha č. 2.4). Většina (80 %) předků dotazovaných žije nebo žila v Teplicích nad Metují. Následuje Adršpach a jednotlivé dřívější části Teplic n. M. (Lachov, Dědov, Zdoňov, Javor). Ještě byla zmíněna obec Pěkov (příloha č. 2.5).

Otázkou stále zůstává, zda dotázaní obyvatelé myslí na odstěhování z Teplic n. Metují. Až 85 % jednoznačně uvedlo, že se odstěhovat z města nechce a jen 15 % pomýšlí na odchod z města (příloha č. 2.6). Jako důvod uvedli nedostačující kulturní vyžití, či nedostatek práce.

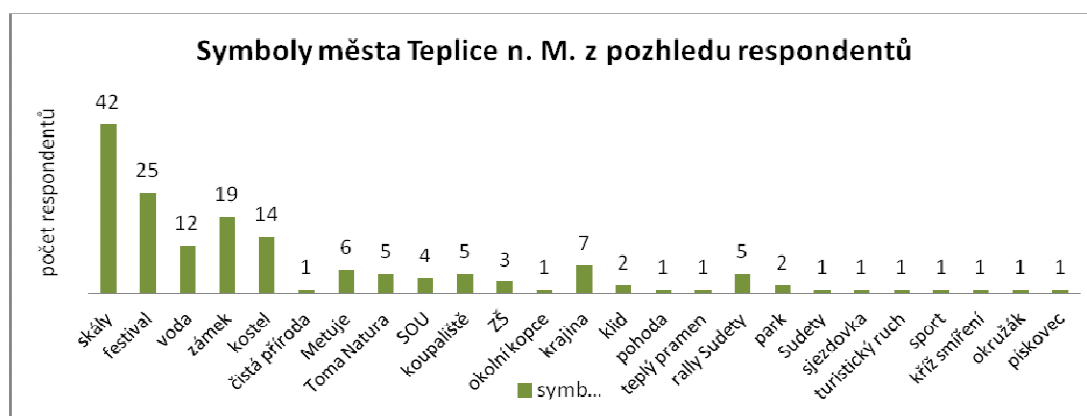
Zda na touhu se odstěhovat má vliv věk, bylo také předmětem testování, z něhož bylo výsledkem to, že existuje závislost mezi věkem a tím, zda se člověk,

chce odstěhovat (příloha č. 5.3). Vzhledem ke zvyšujícímu věku rapidně stoupala nevole k odstěhování z Teplic n. M.

Dalšímu testu podléhal možný vztah mezi touhou se odstěhovat a tvrzením, že se člověk cítí doma. Žádný vztah ale potvrzen nebyl. To, že se člověk v místě cítí doma, neznamená, že se bude/nebude chtít odstěhovat (příloha č. 16). Ze získaných hodnot lze ale interpretovat to, že ti, co se nechtějí odstěhovat, vykazují vysoký vztah k tvrzení, že se v místě cítí doma.

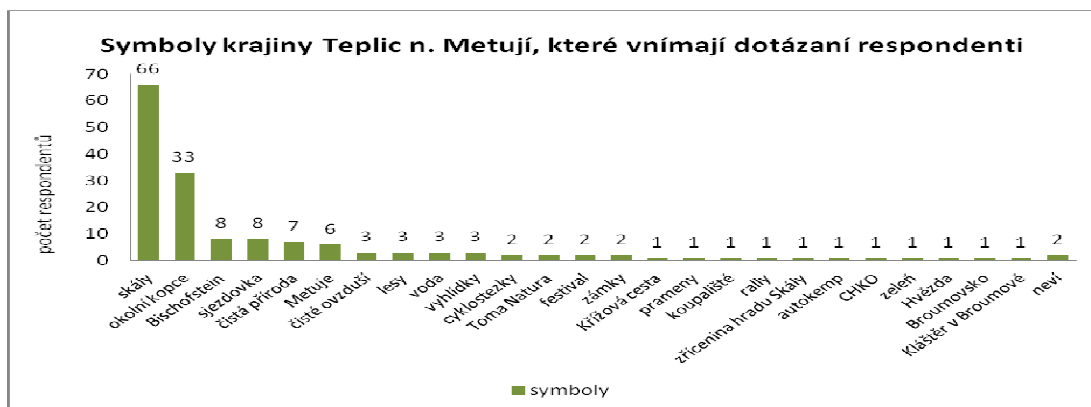
Ani silný vztah ke krajině neovlivňuje touhu po stěhování, či setrvání v místě. Závislost proměnných v testu nebyla prokázána a tím tedy hypotéza H0 (síla vztahu ke krajině, nemá vliv na to, že se člověk jednou bude/nebude chtít odstěhovat) nebyla zamítnuta ve prospěch hypotézy H1 (příloha č. 5.17). Taktéž nelze potvrdit vztah mezi silou identifikace s místní krajinou a touhou se odstěhovat (příloha č. 5.18). Také neexistuje žádná závislost v tomto vztahu. Jistá závislost proměnných ale byla zjištěna v testování vztahu tvrzení, že se v místě člověk cítí nejšťastnější a tím že se chce/nechce odstěhovat (příloha č. 5.20). Zle tedy tvrdit, že tvrzení, že se zde člověk cítí šťastný, má vliv na to, že by se někdy chtěl odstěhovat, třebaže další vztah touhy po odstěhování a tvrzení, že se člověk cítí součástí okolní krajiny, bylo nutno vyvrátit (příloha č. 5.21).

To, co symbolizuje město, jsou dle obyvatel (26 %) skály, myšleno Adršpašsko-teplické skalní město. Druhým nejvíce (15 %) zmiňovaným symbolem je každoročně pořádaný Mezinárodní festival horolezeckých filmů. Zámek (Horní, Dolní zámek, obr. č. 9 a č. 10) jako symbol Teplic n. M. vidí 12 % dotázaných. Jako další byly několikrát zmíněny kostel, voda a krajina Teplic obecně. Další symboly města z pohledu respondentů jsou uvedeny v obr. č. 14.

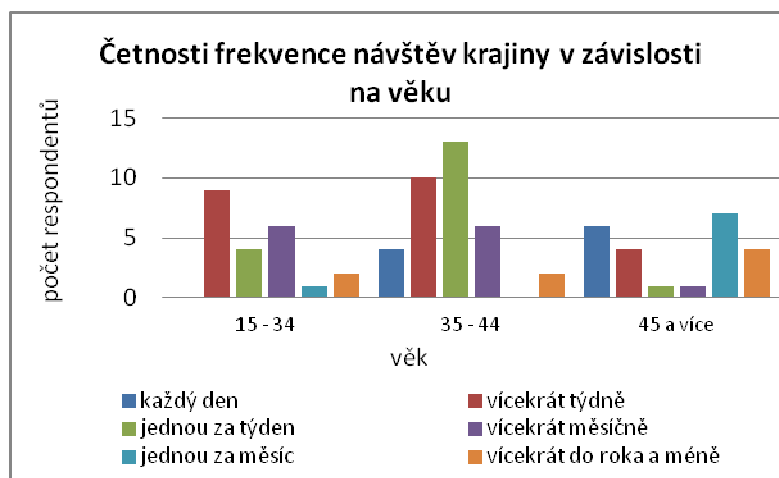
Obr. č. 14 Graf zmíněných symbolů města Teplice n. M. z pohledu respondentů

Pro krajinu v okolí Teplic nad Metují respondenti zvolili nejčastěji jako symbol opět výše uvedené skály a okolní kopce, více obr. č. 15. Přesnější specifikace kopců znamenala nejčastěji zmíněný nejvyšší vrchol této oblasti Čáp, dále byla uvedena Kraví hora, Lysý vrch, Buková hora, vzdálenější Ostaš a Křížový vrch.

Obr. č. 15 Graf zmíněných symbolů krajiny Teplic n. M. z pohledu respondentů

Oslovení obyvatelé Teplic také odpověděli, že se do krajiny vydávají někteří až několikrát týdně či jednou za týden, přičemž až 15 % dotázaných chodí do krajiny každý den a stejný počet uvedl variantu vícekrát měsíčně. Jednou za měsíc navštíví krajinu 10 % respondentů (příloha č. 2.7). V této souvislosti, jsme se snažili zjistit, zda je frekvence návštěv krajiny ovlivněna věkem (příloha č. 5.1). Testováním proměnných jsme došli k závěru, že frekvence návštěv krajiny je závislá na věku, kdy nejvíce (vícekrát týdně, jednou týdně) do krajiny chodí střední věkové kategorie od 35 do 45 let viz obr. č. 16.

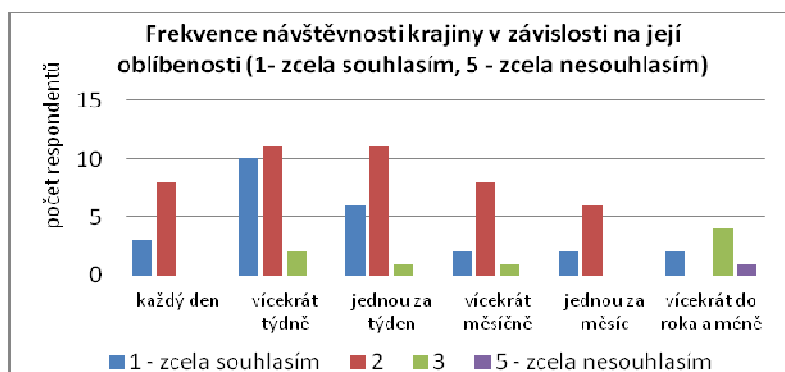

Obr. č. 16 Graf vztahu frekvence návštěvy krajiny a věku

Určitý vztah byl také prokázán v souvislosti s pohlavím. Návštěvnost místní krajiny je závislá na pohlaví (příloha č. 5.15). Proměnné tohoto vztahu jsou vzájemně závislé a síla této závislosti je středně silná. Z porovnání hodnot je možné také zjistit, že ženy navštěvují krajinu častěji než muži.

Sice bylo potvrzeno, že věk a pohlaví ovlivňují to, jak často lidé navštíví okolní krajinu Teplic nad Metují ale je také možné, že by se frekvence návštěv zvýšila/snížila v závislosti na tom, že respondenti tvrdí, že se jedná i o jejich oblíbenou krajinu? To zda nějaký vztah mezi proměnnými existuje, jsme nevyvrátili. Naopak došlo k potvrzení toho, že existuje závislost mezi tvrzením, že místní krajina je pro člověka ta nejoblíbenější a frekvencí jejich návštěv (příloha č. 5.10). Následující graf

také naznačuje, že v případě, kdy je okolní krajina Teplicka hodnocena jako nejoblíbenější, tak takový názor panoval u respondentů, kteří také chodili do krajiny vícekrát týdně. Naopak nejmenší souhlas s tvrzením, že se jedná o nejoblíbenější krajinu, projevíli respondenti, kteří krajinu navštěvovali mnohem méně (obr. č. 17.)

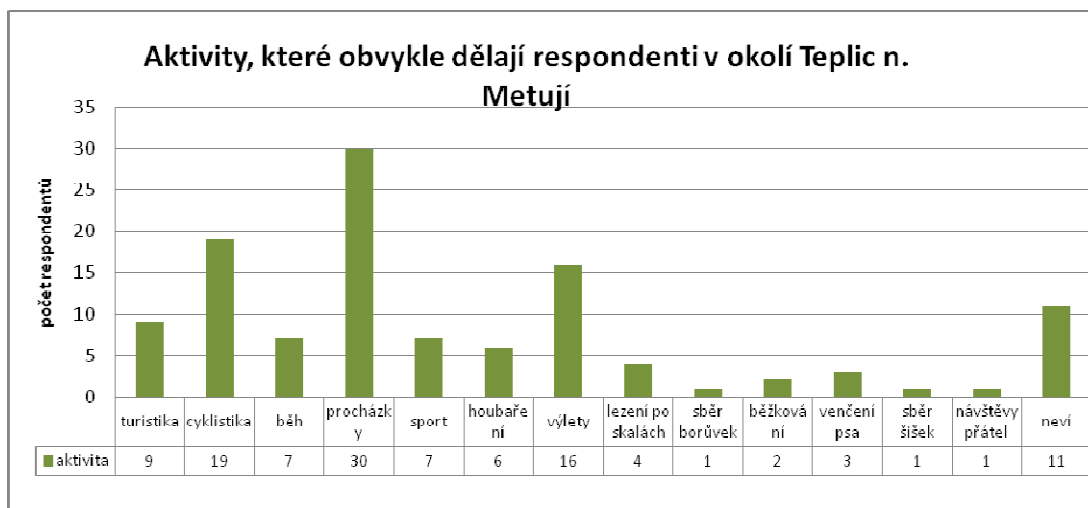

Obr. č. 17. Graf vztahu frekvence návštěv krajiny a její oblíbenosti

Oproti tomu síla vztahu k místní krajině nijak zvlášť neovlivňuje frekvenci návštěv krajiny (příloha č. 5.12). Taktéž tomu bylo i v souvislosti s velmi dobrou znalostí krajiny (příloha 5.13) a tvrzením, že se zde člověk cítí nejšťastnější (příloha č. 5.14). Všechna tato tvrzení nemají vliv na vyšší či nižší frekvenci návštěv místní krajiny a proměnné v testování byly vzájemně nezávislé. Ještě je možné ale zmínit, že ti, co mají silnější vztah k místní krajině, chodí do krajiny vícekrát do týdne, či jednou týdně. Podobně tomu bylo i u tvrzení, že respondent zná místní krajinu velmi dobře. I ti do okolní krajiny Teplic n. M. vyrazí jednou či vícekrát za týden.

Většina (52 %) dotázaných vždy uvedla, že se v krajině pohybují pěšky. Často bylo zmíněno kolo (36 %) a někdy i kombinace těchto dvou způsobů - chůze a jízdy na kole. Již méně se obyvatelé v krajině pohybují na běžkách (8 %) nebo na motorce (1 %), (příloha č. 2.8.). To, zda věk ovlivňuje způsob pohybu v krajině, bylo další otázkou, která byla testována. Vzhledem k potvrzení závislosti proměnných (příloha č. 5.2) je tedy závěrem, že volba způsobu pohybu v krajině závisí na věku.

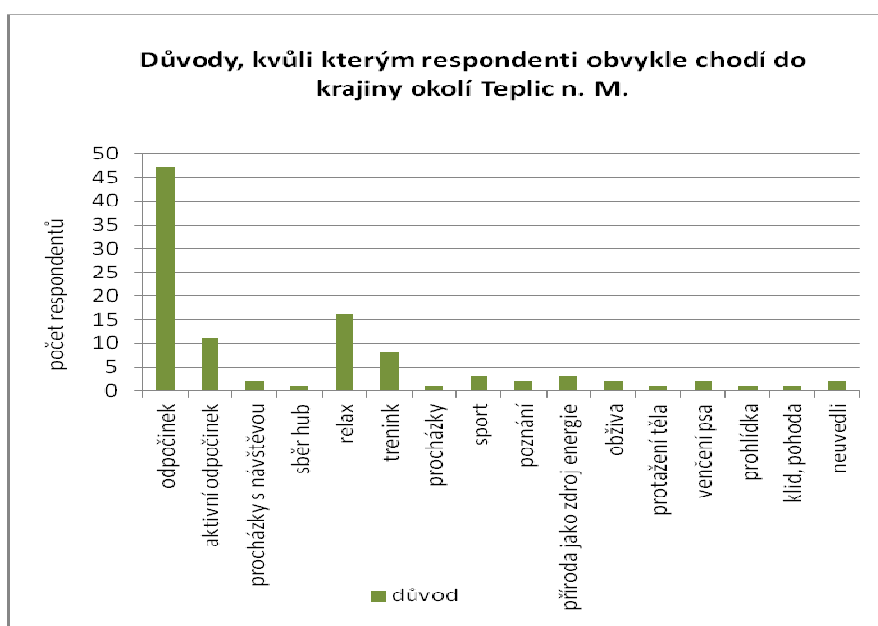
Z jakých důvodů navštěvují krajinu a jaké aktivity v ní dotazovaní dělají, představují následující dva grafy. Je tedy zřejmé z obr. č. 18, že nejvíce dotázaných chodí do krajiny na procházky a to v celých 26 %. Následuje cyklistika, delší výlety, které by se daly spojit s turistikou. Někteří chodí do krajiny běhat, jiným krajina slouží jako zdroj ovocných plodů (borůvky) a hub, či materiálu na zatápění (šišky). Objevili se i tací (3 %), kteří v krajině lezou po skalách jako horolezci.

Obr. č. 18 Graf respondenty zmíněných aktivit konaných v krajině Teplic n. M.

Respondenti uvedli mnoho aktivit, které v krajině dělají, ale je možné, že by druhy aktivit ovlivnila délka života stráveného v místě? Tato hypotéza nebyla testováním potvrzena, tím tedy délka stráveného života ve městě Teplice nad Metují a okolí nemá přímý vliv na druhy provozovaných aktivit v krajině. Např. procházky, které byly spolu s delšími výlety nejčastěji respondenty zmiňovány, jsou hojně prováděny v krajině všemi z kategorií dle délky života stráveného v místě (příloha č. 5.28).

Důvodem, proč lidé vůbec chodí do krajiny v okolí Teplic n. M., je jednoznačně odpočinek jinými slovy i relaxace. Aktivní odpočinek a trénink, vzhledem k hojně výše uvedeným aktivitám (cyklistika, běh, horolezectví, sport obecně), jsou hned dalšími nejčastěji uváděnými důvody návštěv krajiny viz obr. č. 19.

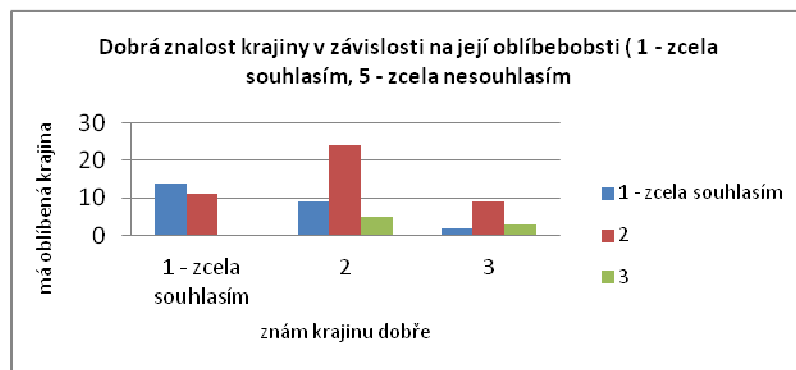

Obr. č. 19 Graf respondenty zmíněných důvodů návštěv krajiny v okolí Teplic n. M.

6.3 Člověk a jeho vztah ke krajině Teplic n. Metují

Výsledné četnosti k okruhu otázek vztahu člověka ke krajině Teplic n. M. vypovídají o vysoce pozitivním vztahu ke krajině. Jednotlivé otázky (příloha č. 3), byly z převážné většiny hodnoceny hodnotou 2 (1- zcela souhlasím, 5 – zcela nesouhlasím v závislosti na formulaci otázky. Jako nejoblíbenější krajinu označilo krajinu Teplicka hodnotou 2 až 54 %. S tvrzením zcela souhlasilo 31 % dotázaných (příloha č. 3.1). Nezbytným také bylo otestovat závislost proměnných ve vztahu oblíbenosti krajiny a délky života stráveného v Teplicích n. Metují. I přesto, že souvislost tohoto vztahu by byla očekávaná, ukázalo se, že proměnné nejsou na sobě závislé. Tím tedy je v tomto případě potvrzeno, že oblíbenost krajiny nezávisí na délce života stráveného v místě (příloha č. 5.35). Avšak je možné tvrdit, že pohlaví se na tomto faktu podepisuje (příloha č. 5.49). Z porovnání hodnot lze říci, že pro ženy je místní krajina oblíbenější než pro muže.

Také bylo zajímavé zjišťovat, zda oblíbenost krajiny souvisí s její znalostí (příloha 5.25). Bylo potvrzeno, že oblíbenost krajiny závisí na tom, zda krajinu dobře člověk zná. V níže uvedeném grafu (obr. č. 20) jsou zaznamenány aktuální hodnoty tohoto vztahu a je zřejmé, už jen tím, že jsou v obou případech tvrzení, zadány hodnoty 1 -3 (zcela souhlasím – souhlasím), že čím větší znalost krajiny člověk má, tím bude také pro něj tou nejoblíbenější krajinou.

Obr. č. 20 Graf znalosti krajiny v souvislosti s její oblíbeností

Též jsme došli k závěru, že oblíbenost krajiny má vliv na to, zda se v místě cítí člověk doma (příloha č. 5. 26). Závislost vztahu oblíbenosti krajiny a pocitu, že se zde člověk cítí doma, byla potvrzena. Čím vyšší byly četnosti v souvislosti s tím, že se člověk v místě cítí doma, tím více bylo odpovědí, že je to pro dotazované oblíbená krajina.

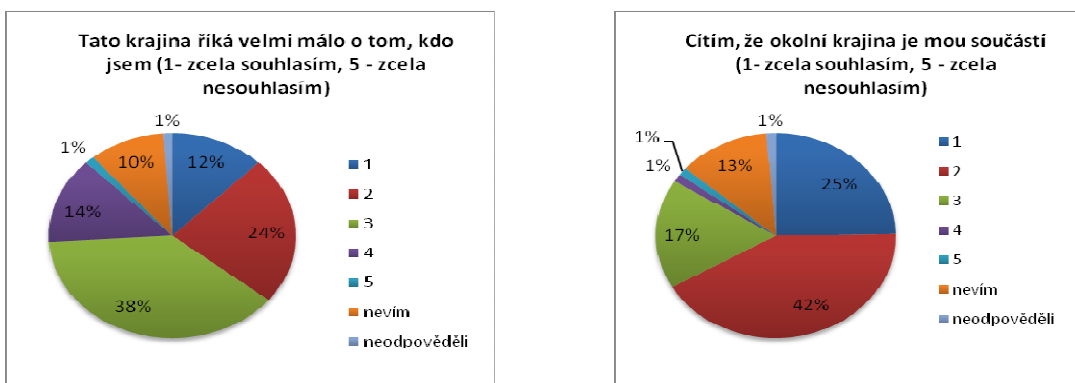
Nicméně oblíbenost nezávisí na pohlaví, jak bylo zjištěno v testování dalšího vztahu (příloha č. 5.27). Pro ženy je místní krajina zcela evidentně oblíbenější než pro muže.

Další četnosti získané z dotazníkového šetření ukázaly, že jen 11 % odpovědělo jinak než hodnotami 1 a 2 na otázku, zda se těší zpět, když jsou delší dobu pryč (příloha č. 3.2). Dalo by se tvrdit, že čím déle člověk žije na nějakém místě, tak

tím více se bude těšit zpět, když je dlouho pryč. Tento vztah byl také testován (příloha č. 5.29). Avšak v této hypotéze nebyla závislost potvrzena.

I věk se nijak neprojevuje na tom, že by se člověk těšil či netěšil zpět, když je dlouho pryč (příloha 5.4), i tak se ale všechny věkové kategorie projevíly vysoký souhlas s tímto tvrzením.

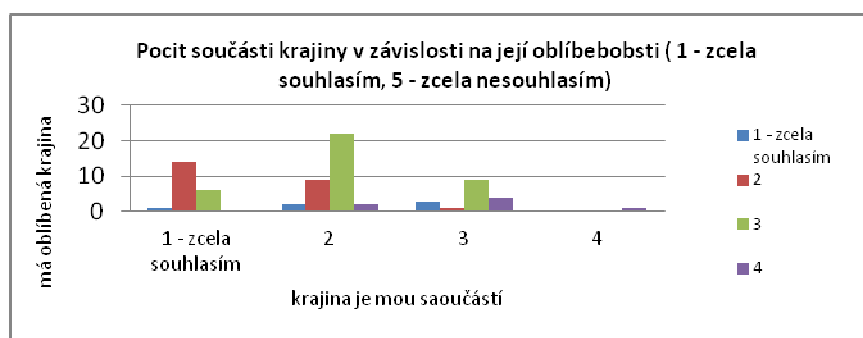
I přesto, že 25 % dotazovaných zcela souhlasí s tvrzením, že cítí, že krajina je jejich součástí, tak jen 12 % respondentů uvedlo, že krajina říká velmi málo o tom, kdo jsou (obr. č. 21;22).

Obr. č. 21 (vlevo) Graf odpovědí na otázku - Cítím, že krajina je mou součástí.

Obr. č. 22 (vpravo) Graf odpovědí na otázku - Krajina říká velmi málo o tom, kdo jsem.

Snahou bylo také ověřit, zda nepanuje nějaký vztah mezi oblíbeností krajiny a tvrzením, že se člověk cítí součástí místní krajiny. Ukázalo se, že určitá závislost proměnných existuje tím, tedy oblíbenost krajiny souvisí s tím, že by se člověk díky tomu cítil více její součástí (příloha č. 5.23). Následující obrázek č. 23 poukazuje na to, že ti, co se cítí více součástí krajiny, také převážně tvrdí, že je krajina Teplic n. M. jejich nejoblíbenější.

Obr. č. 23 Graf oblíbenosti krajiny a tvrzení, že se člověk cítí její součástí

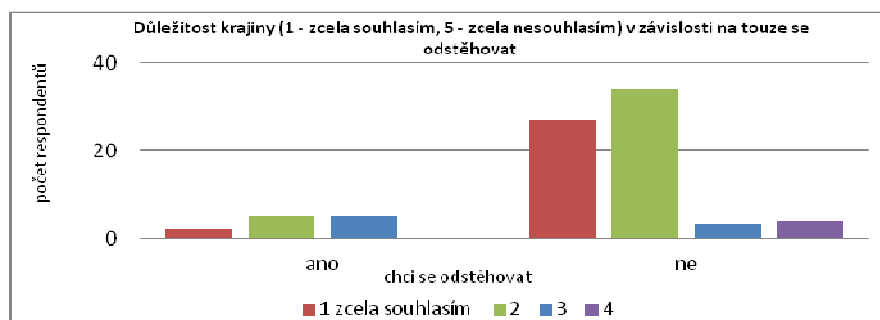
Co se týče pohlaví, tak se také ukázalo, že nemá vliv na pocit toho, že člověk se cítí součástí krajiny (příloha č. 5.50).

31 % dotazovaných označilo krajinu jako místo, které je nejlepším pro děláni věcí, které mají rádi. K tomu se ještě přidalo 44% respondentů s tvrzením „spíše souhlasím“ (zadání hodnoty 2). Těch, co nevěděli jak se k otázce postavit a zvolili

možnost „nevím“, byly 4 %. Pouze jeden respondent vyvrátil tvrzení zadáním hodnoty 5 – zcela nesouhlasím, více příloha č. 3.3. Proto by i 25 % vůbec nevyměnilo krajinu Teplicka za jinou, aby mohli dělat věci, které mají rádi. Podobně s menší jistotou se vyjádřilo 37 % (2 – spíše souhlasí) a 22 % (3 - souhlasí). Jen 4 % dotázaných, že by zcela jistě krajinu vyměnili za jinou (příloha č. 3.5).

Předpokladem též bylo, že existuje nějaký vztah mezi frekvencí návštěv a tím že pro někoho je krajina nejlepším místem pro děláním věcí, které má rád (příloha č. 5.39). Toto tvrzení ale nebylo potvrzeno a vzájemný vztah vyvrácen. Také se ani neprokázalo, že věk by ovlivňoval rozhodnutí o tomto tvrzení (příloha č. 5.9). Místní krajina je vhodným místem pro děláním věcí, které mají rádi všechny věkové kategorie. Vyšší výsledky se jen projevily u kategorie mezi 35 až 44 lety, přičemž ve všech kategoriích se projevil minimální nesouhlas s tímto tvrzením.

Krajina Teplicka je velmi důležitá pro 36 % dotázaných. S tvrzením spíše souhlasí 48 % a 10 % souhlasí. Jen 3 % spíše nesouhlasí a nikdo z dotázaných se nevyjádřil, že zcela nesouhlasí s tvrzením (příloha č. 3.4). S těmito výsledky také souvisí potvrzení hypotézy, která vycházela z předpokladu, že existuje vztah mezi důležitostí krajiny pro člověka a jeho touhou se někdy odstěhovat (příloha č. 5.19). Z následujícího grafu je zřejmé, že pro ty co souhlasili, nebo spíše souhlasili, je krajina důležitá a přiklání se také k tomu, že se neplánují z města odstěhovat.

Obr. č. 24 Graf důležitosti krajiny v souvislosti s touhou se odstěhovat

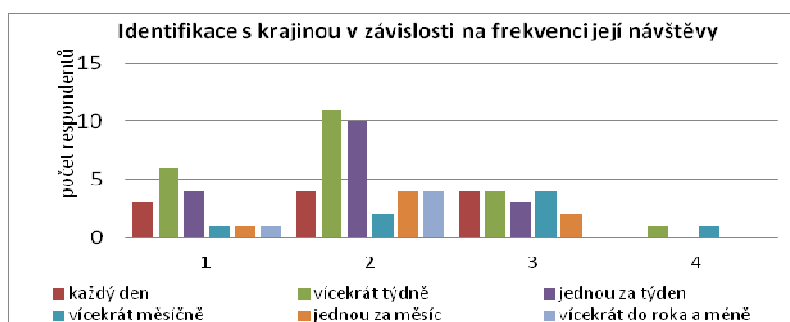
Naopak vyvrácen byl vztah mezi důležitostí krajiny pro člověka a délky života stráveného v místě (příloha č. 5.33). Zle ale zmínit, že velmi důležitá je místní krajina především pro ty, co žijí v místě 11 – 30 let. Také nebylo potvrzeno to, že by pohlaví ovlivňovalo tvrzení, že okolní krajina je pro člověka důležitá (příloha č. 5.53)

S krajinou v okolí Teplic n. M. se silně identifikuje 20 % dotázaných. 43 % s tvrzením spíše souhlasí a 21 % souhlasí. S odpovědí na tuto otázku zaváhalo 10 % respondentů, kteří odpověděli, že neví (obr. č. 26). Bylo také testováno, zda na sílu identifikace má vliv délka života stráveného v Teplicích n. M. Zajímavostí pak ale bylo, že mezi sebou tyto dvě proměnné nemají žádný vztah, ačkoliv by se to dalo očekávat. Z aktuálních zjištěných hodnot (příloha č. 5.34) však můžeme vyčíst, že nejsilněji se s místní krajinou identifikují ti lidé, kteří v místě žijí 11 – 30 let.

Identifikace s místní krajinou byla také položena do vztahu s tím, že někdo má/měl na Teplicku předky. Hypotéza o tom, že přítomnost předků bude mít vliv na

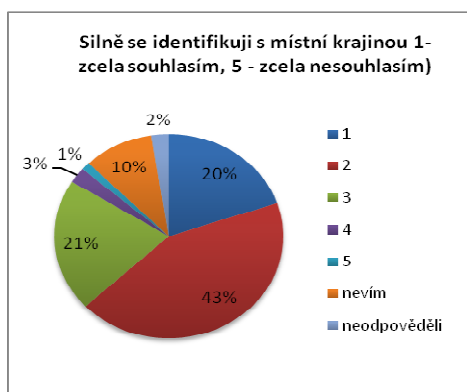
sílu identifikace s místní krajinou, nebyla potvrzena (příloha č. 5.41). Jednotlivé proměnné jsou na sobě nezávislé a tak, nelze vycházet z výše uvedeného tvrzení.

V našem testování nebylo prokázáno ani to, že by síla identifikace třeba ovlivňovala frekvenci návštěv krajiny. Žádná závislost se v tomto vztahu nevyskytuje. I přes výsledek testování je možné poukázat na to, že častěji (každý den, vícekrát týdně, jednou za týden) se v krajině pohybují ti, co zcela nebo spíše souhlasí s tvrzením, že se silně identifikují s místní krajinou (příloha č. 5.11).

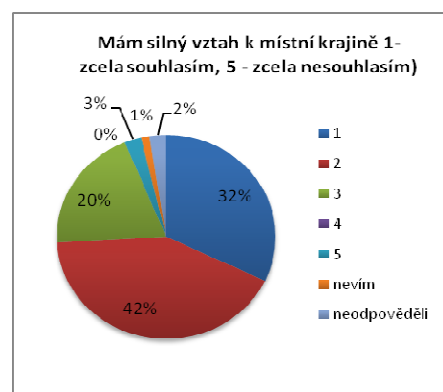

Obr. č. 25 Graf síly identifikace s krajinou a frekvence jejích návštěv

Naposledy síla identifikace byla testována v souvislosti se vzděláním. Taktéž se ale potvrdilo, že žádná souvislost mezi věkem a sílou identifikace s krajinou není (příloha č. 5.22). S tím, že se silně identifikují s místní krajinou, spíše souhlasili (hodnota 2) ti, co byli vyučeni, pak hlavně ti, co absolvovali střední školu s maturitou a vysokoškoláci.

Obr. č. 26 (vlevo) Graf odpovědí na tvrzení – Silně se identifikuji s místní krajinou.

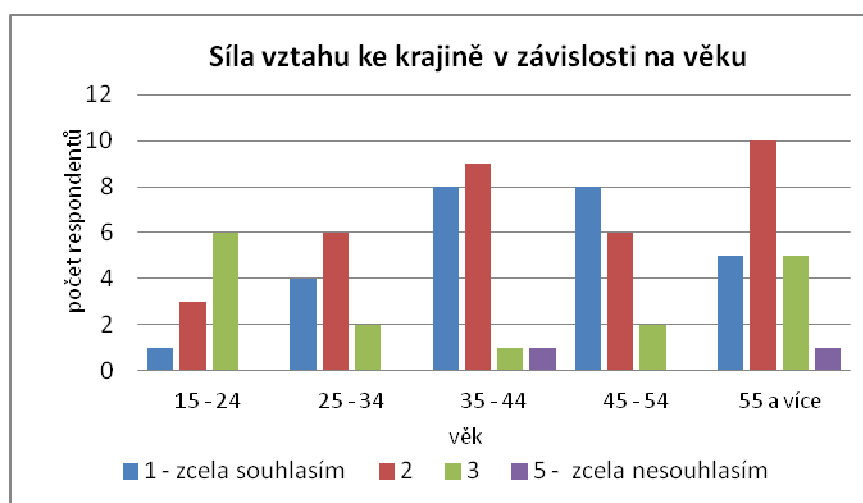

Obr. č. 27 (vpravo) Graf odpovědí na tvrzení – Mám silný vztah k místní krajině.

Výše uvedený graf (obr. č. 27) odkazuje na odpovědi k otázce, zdali respondenti mají silný vztah ke krajině Teplicka. 94 % přistoupilo k odpovědi na výše uvedené tvrzení kladně. Pouze 3 % necítí silný vztah k této krajině. V této souvislosti nebylo překvapením, když respondenti z většiny souhlasili (19 %), či spíše (46 %) nebo zcela souhlasili (30 %) s tvrzením, že se v tomto prostředí cítí nejšťastnější (příloha č. 3.7). Natolik pozitivní odpovědi mohou také souviset s tím, že 56 % dotázaných se zde cítí doma. Dalších 35 % spíše souhlasí a 5 % souhlasí s tímto tvrzením (příloha č. 3.10). Skoro podobně se respondenti ztotožnili s odpověďmi na otáz-

ku, zda-li znají dobře krajinu Teplicka. Pouze 1 % dotázaných odpovědělo, že zcela nesouhlasí s tvrzením, viz příloha č. 3.6.

Výše uvedené příklady k tvrzením byly dány do vztahu s dalšími tvrzeními a společně testovány. Nejprve bylo otázkou, zda-li něco ovlivňuje sílu vztahu k místní krajině. Věk, délka života v místě či snad přítomnost předků nebo, že je/není dotazovaný rodák? Výsledky testování (příloha č. 5.5) poukázaly na to, že věk se nijak nepodepisuje na rozhodnutí o tom, zda-li má člověk silný vztah k místní krajině. Níže uvedený obrázek (obr. č. 28) naznačuje rozmanitost odpovědí, ačkoliv lze označit věk od 35 do 54 let, za ten, kde se síla vztahu s místní krajinou spojuje s nejoblíbenějšími výsledky v kontrastu s nízkými odpověďmi znamenajícími nesouhlas s tímto tvrzením.

Obr. č. 28 Graf síly vztahu k místní krajině v závislosti na věku

Na sílu vztahu ke krajině Teplicka se nepodepíše ani délka života strávená v místě (příloha č. 5.32). Nejsilnější vztah však měla skupina obyvatel, která v místě žije 11 – 30 let. Také ani pohlaví nemá vliv na toto tvrzení (příloha 5.48).

I to, že dotazovaní ne/měli přítomny předky v místě, neovlivňuje jejich sílu vztahu ke krajině, testování závislosti tohoto vztahu taktéž vyšlo ve prospěch nezávislosti proměnných (příloha č. 5.42), ačkoliv jednoznačně ti, co mají/měli v místě předky s převahou souhlasili s tvrzením, že mají silný vztah k místní krajině.

Také síla vztahu s krajinou nebyla ovlivněna při hodnocení tím, zda-li je či není člověk rodák. Proměnné v testování na sobě byly nezávislé, čímž hypotézu o možné závislosti tohoto vztahu bylo nutné zamítnout (příloha č. 5.36).

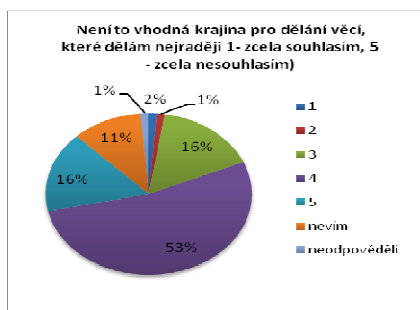
Následně bylo snahou také zjistit, zda věk nějakým způsobem ovlivňuje to, jak dobře člověk zná krajinu (příloha č. 5.6). Respondenti projevili vysoký souhlas tvrzením, že znají velmi dobře krajinu Teplicka, ve všech věkových kategoriích. Avšak závislost tohoto vztahu nebyla potvrzena. Věk tedy nemá vliv na znalost místní krajiny.

Závislost toho, jak člověk dlouho žije na Teplicku a znalosti krajiny, byla ale potvrzena (příloha č. 5.31) oproti předchozím hypotézám. Nejvíce se k velmi dobré znalosti místní krajiny hlásila skupina respondentů, kteří v místě bydleli 11 – 30 let, ale také je nutné říci, že respondentů v této kategorii, bylo také nejvíce z uvedených k dané otázce.

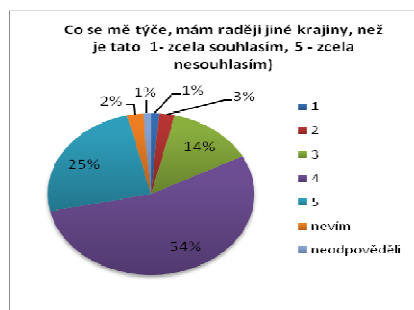
Pohlaví taktéž neovlivňuje znalost krajiny (příloha č. 5.51), ačkoliv ženy projevily vyšší znalost okolní krajiny než muži.

Pocit, že se člověk cítí doma, byl testován v souvislosti jak s věkem, tak s délkou života v místě a pohlavím. Všechny hypotézy (H0) byly zamítnuty (příloha č. 5.8 a 5.30). Znamená to tedy, že ani věk a pohlaví a ani to, jak člověk žije v místě dlouho, se neprojeví na rozhodování o tom, jestli se v místě člověk cítí doma. Nejvíce doma, se na Teplicku cítí ti, co zde žijí 11 – 50 let. V rámci věku, se výrazněji svým souhlasem s tvrzením projevila skupina od 35 do 54 let. A ženy se v místě cítí více doma než muži (příloha č. 5.52).

Pozornost respondentů byla vyzkoušena tvrzeními, která byla formulována negací předchozích tvrzení. Následující obrázky (obr. č. 29 a 30) představují zmíněná tvrzení a odpovědi na ně. Respondenti se nenechali vyvést z míry a svůj dříve hodně potvrzovaný soulad s krajinou, jako místem, kde mohou dělat věci, které mají rádi, potvrdili vybráním hodnot 4 – spíše nesouhlasím a 5 – zcela nesouhlasím s tvrzením, že krajina není vhodným místem pro děláni věcí, které mají rádi).

Obr. č. 29 (vlevo) Graf odpovědí na tvrzení – Není to vhodná krajina pro děláni věcí, které dělám nejraději.

Obr. č. 30 (vpravo) Graf odpovědí na tvrzení - Co se mě týče, mám raději jiné krajiny, než je tato.

Bylo testováno i to, zda věk má vliv na rozhodnutí o tom, že místní krajina není vhodná pro děláni věcí, které dělá člověk nejraději (příloha 5.7). Žádná závislost tohoto vztahu nebyla potvrzena a tím, tedy nemůžeme tvrdit, že věk má vliv na toto rozhodnutí. Všechny možné věkové kategorie k dané otázce převážně uvedly, že se spíše nesouhlasí s tvrzením, že krajina není vhodná pro děláni věcí, které dělají nejraději.

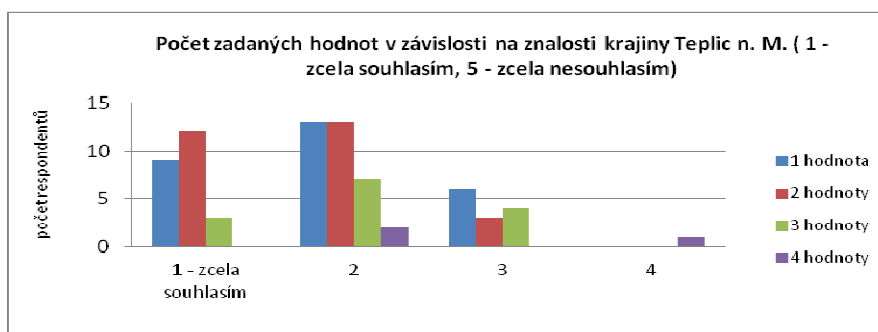
6.4 Výsledky mapové části

Výsledný počet bodů, které mohli respondenti zadat do mapy buď v online dotazníku či zaznamenáním do klasické papírové mapy při dotazování v terénu,

byl 134. Počet zadaných bodů jednotlivcem se lišil a to od 1 bodu až po 4 zadané body. Po uvedení názvu kulturní hodnoty (bodu) bylo možné zvolit typ a důležitost jevu.

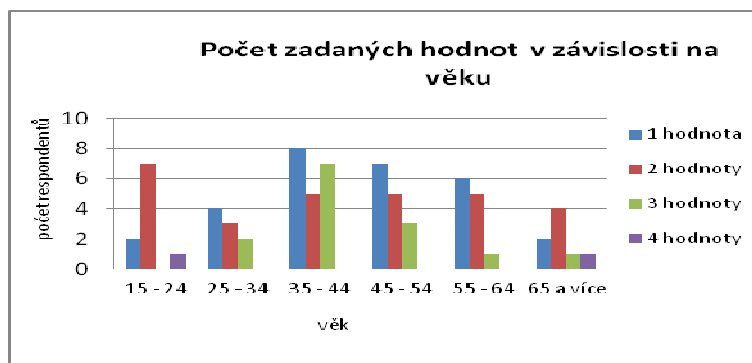
Byly také hledány podněty, které by mohly ovlivnit množství zadaných hodnot do mapy. Např. zda-li délka života člověka v místě ovlivnila množství zadaných hodnot v mapě (příloha č. 5.43). Výsledkem bylo, že žádná závislost mezi výše uvedeným není. Nejčastěji byly zadány, co se počtu týče, hodnoty jedna až dvě, ojediněle pak tři a čtyři. Nejvíce hodnot (jednu až dvě) opět zadala skupina lidí, žijících ve městě 11- 30 let.

Závislost vztahu se ale projevila u znalosti krajiny v souvislosti s počtem zadaných hodnot do mapy. Bylo potvrzeno, že tvrzení o velmi dobré znalosti krajiny souvisí s počtem zadaných hodnot do mapy (příloha č. 5.44). Ti, co potvrzují velmi dobrou znalost místní krajiny, zadali větší množství hodnot než ti, co krajinu znají méně.

Obr. č. 31 Graf počtu zadaných hodnot v souvislosti se znalostí krajiny

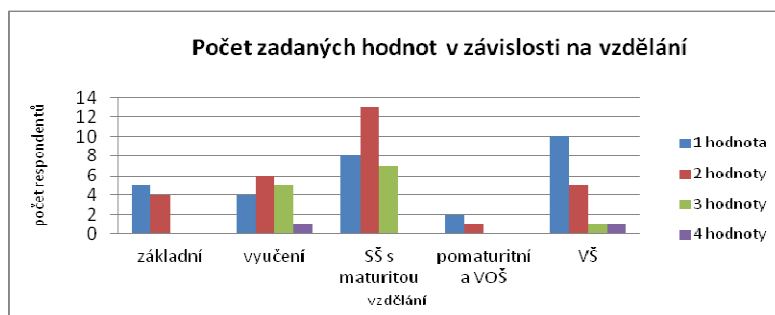
Naopak to, že je/není člověk rodák, se neprojevilo na počtu zadaných hodnot do mapy (příloha č. 5.45). Nebyla tedy prokázána závislost proměnných. Jedna až dvě hodnoty byly zadány nejčastěji jak v případě rodáků, tak i přistěhovalých. Ani to, že se člověk silně identifikuje s místní krajinou, neovlivnilo počet zadaných hodnot (příloha 5.46). Stejně tak testování neprokázalo, že by počet hodnot ovlivňoval věk (příloha 5.47).

Obr. č. 32 Graf počtu zadaných hodnot v souvislosti s věkem

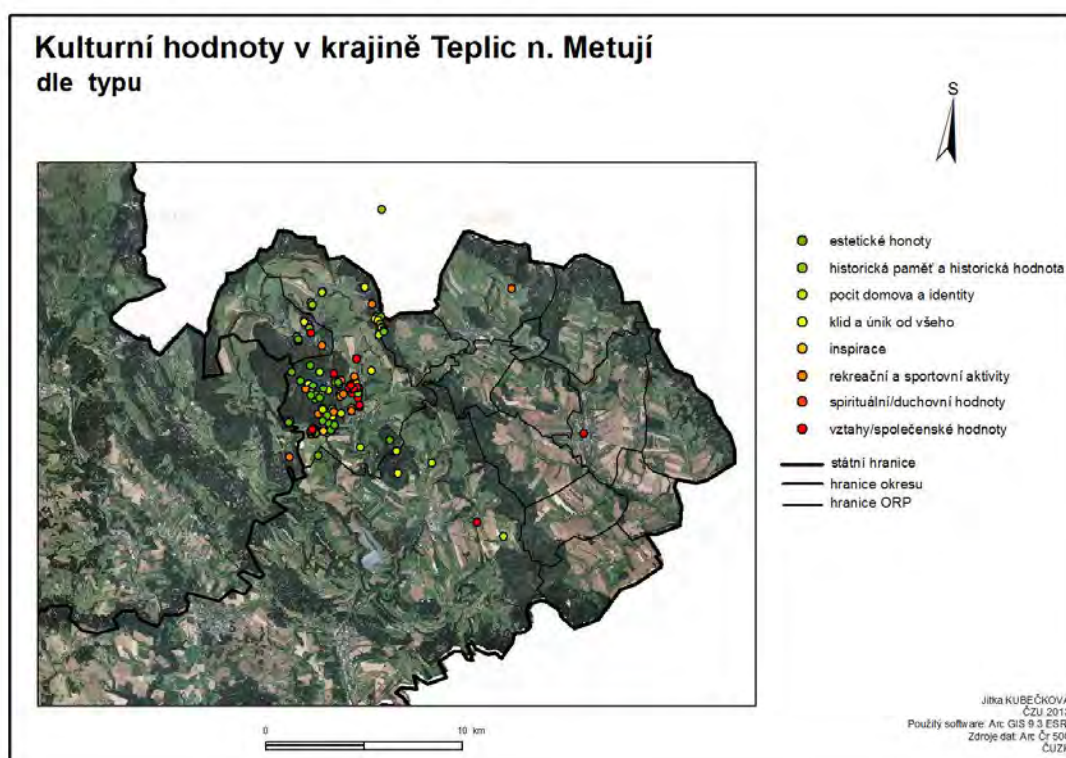
Ani vzdělání nezpůsobilo nějaký vliv na množství zadaných hodnot do mapy (příloha č. 5.24). Následující graf (obr. č. 33) znázorňuje množství zadaných hodnot

v souvislosti se vzděláním. Je zřejmé, že nejvíce hodnot po dvou bodech zadali středoškoláci s maturitní zkouškou.

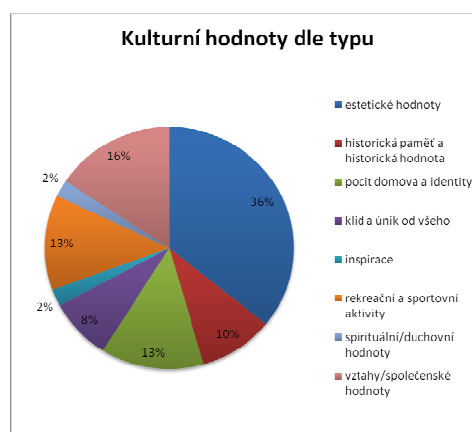
Obr. č. 33 Graf počtu zadaných hodnot vc souvislosti se vzděláním

Následující obrázek (obr. č. 34) představuje kulturní hodnoty dle typu, který respondenti zvolili.

Obr. č. 34 Mapa kulturních hodnot v krajině Teplic n. Metují - dle typu

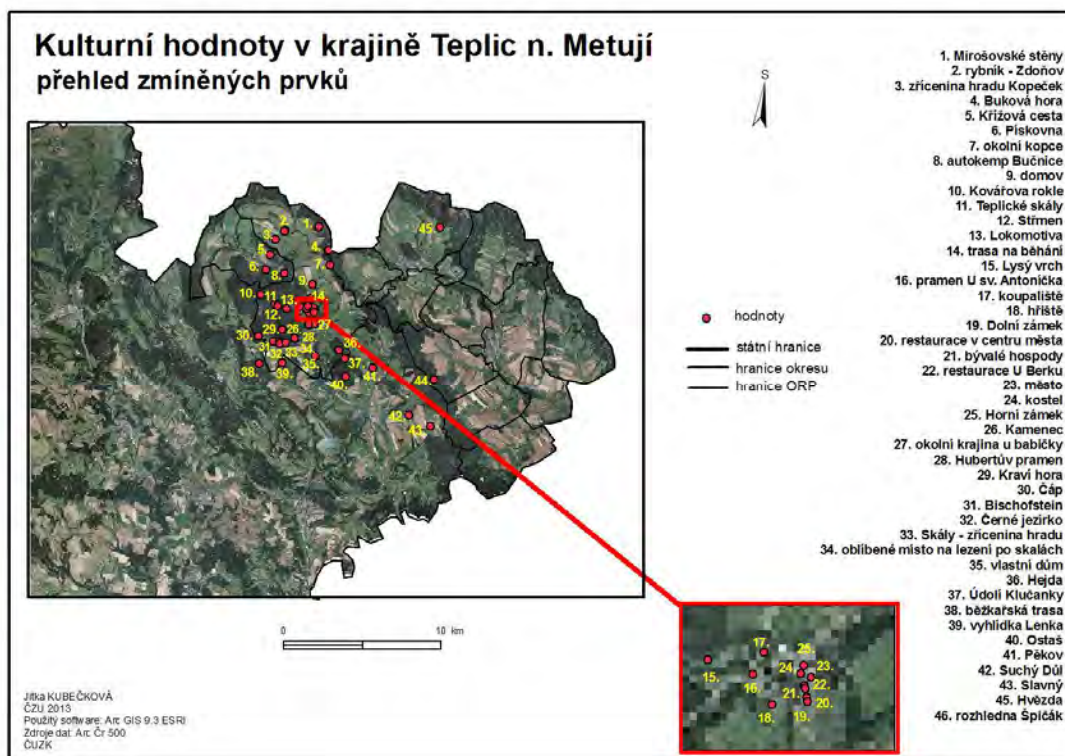
Převážný počet (obr. č. 35) tvoří hodnoty estetické (36 %) a společenské hodnoty (16 %). Dále se pak jedná o typ hodnot souvisejících s rekreačními a sportovními aktivitami, a které vytváří pocit domova a identity (13 %). Hodnoty v souvislosti s historickou pamětí, resp. historické hodnoty vytvářejí 10 % z celkového počtu zpracovaných hodnot v této práci. 8 % hodnot je uvedeno

v souvislosti s klidem a únikem od všeho.

Obr. č. 35 Graf počtu kulturních hodnot dle typu

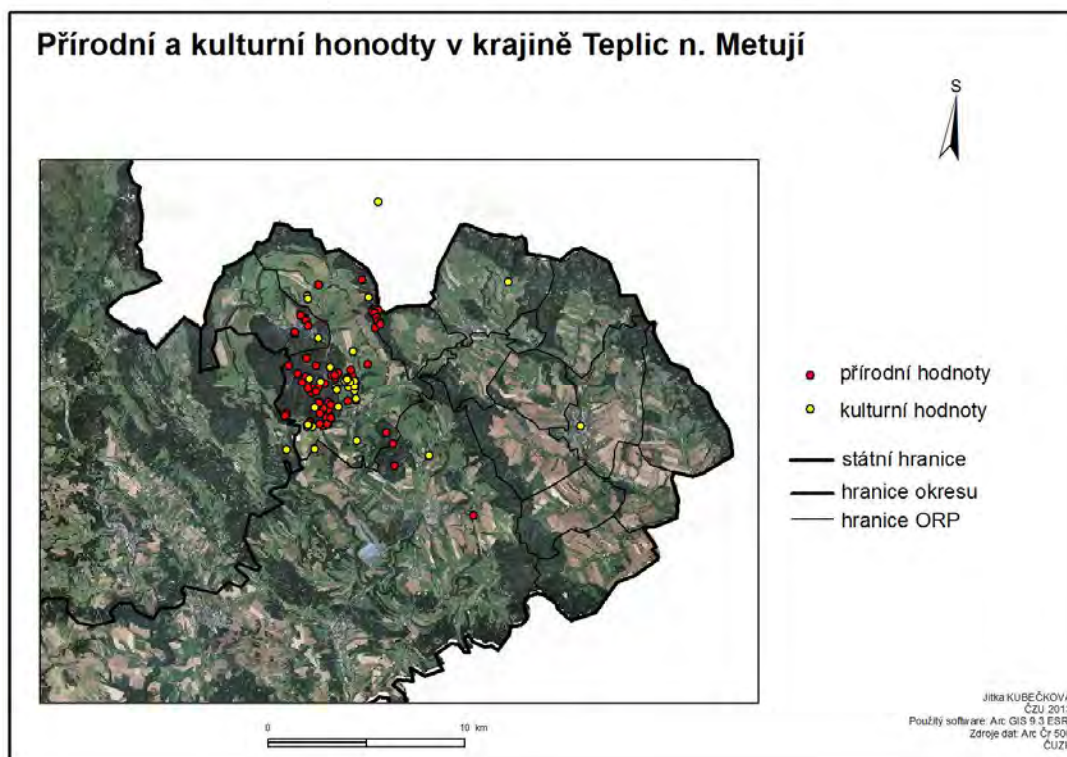
Jako kulturní hodnoty v krajině Teplic n. Metují bylo označováno nespočet možných jevů. Obrázek č. 36 představuje generalizované jednotlivé zadané jevy a jejich polohu v krajině.

Obr. č. 36 Mapa kulturních hodnot v krajině Teplic n. M. – přehled zmíněných prvků

Jednotlivé jevy se často opakovaly, z výše uvedeného přehledu je možné zjistit, že rozdílných jevů bylo dohromady 46. Nejvíce se opakovaly komplex skal, Buková hora, Bischofstein, hrad Skály, fotbalové hřiště a Křížový vrch. Některé z těchto uvedených kulturních hodnot v krajině byly i označovány jako symboly města nebo okolní krajiny Teplic n. M. (Teplické skály, Bischofstein apod.).

Hodnoty v krajině lze kategorizovat dle různých typologií. Následující obrázek č. 37 vyobrazuje, jak jsou zastoupeny jevy dle dělení hodnot na kulturní a přírodní. Z celkového počtu zmíněných hodnot bylo zmíněno více přírodních hodnot (61 %). Na kulturní hodnoty se respondenti zaměřili v 39 %.

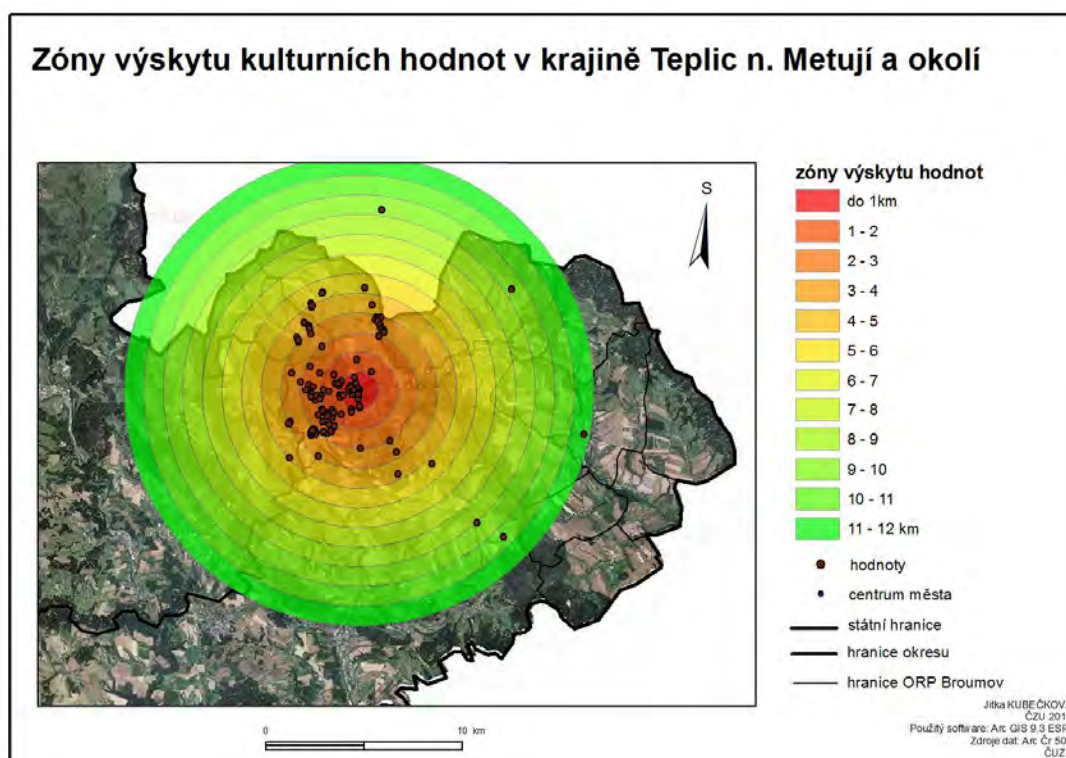

Obr. č. 37 Mapa přírodních a kulturních hodnot v krajině Teplic n. Metují

Ať se jedná o přírodní nebo kulturní hodnoty, je zajímavé, že jednotlivé body se shlukují kolem centra města Teplice n. M. Jen nemalé množství hodnot, jako jsou např. Hvězda (obr. č. 38), rozhledna Špičák a další obce, které pro někoho z respondentů mají zvláštní význam, se vyskytuje dále od centra. Pomocí nástroje Multiple Ring Buffer v software Arc GIS 9.3 jsme vytvořili mapu (obr. č. 39), podle které si lze představit, v jaké vzdálenosti od centra se jednotlivé hodnoty nachází. Většina uvedených hodnot se nachází mezi 2 a 3 km od centra města. Pak následuje větší seskupení hodnot kolem centra (do 1 km od centra). V blízkosti centra se jedná o jevy snadno dostupné, které každodenně mají respondenti, v závislosti na tom, v jaké části Teplic n. M. bydlí, možnost vidět a které často využívají. Především se v této oblasti jedná o hodnoty jak rekreační a společenské, spirituální a duchovní, tak i hodnoty společenské. Z porovnání mapy kulturních a přírodních hodnot a mapy rozdělení hodnot dle typu je zřejmé, že se také jedná především kulturní hodnoty. Estetické hodnoty zde uvidíme zřídka.

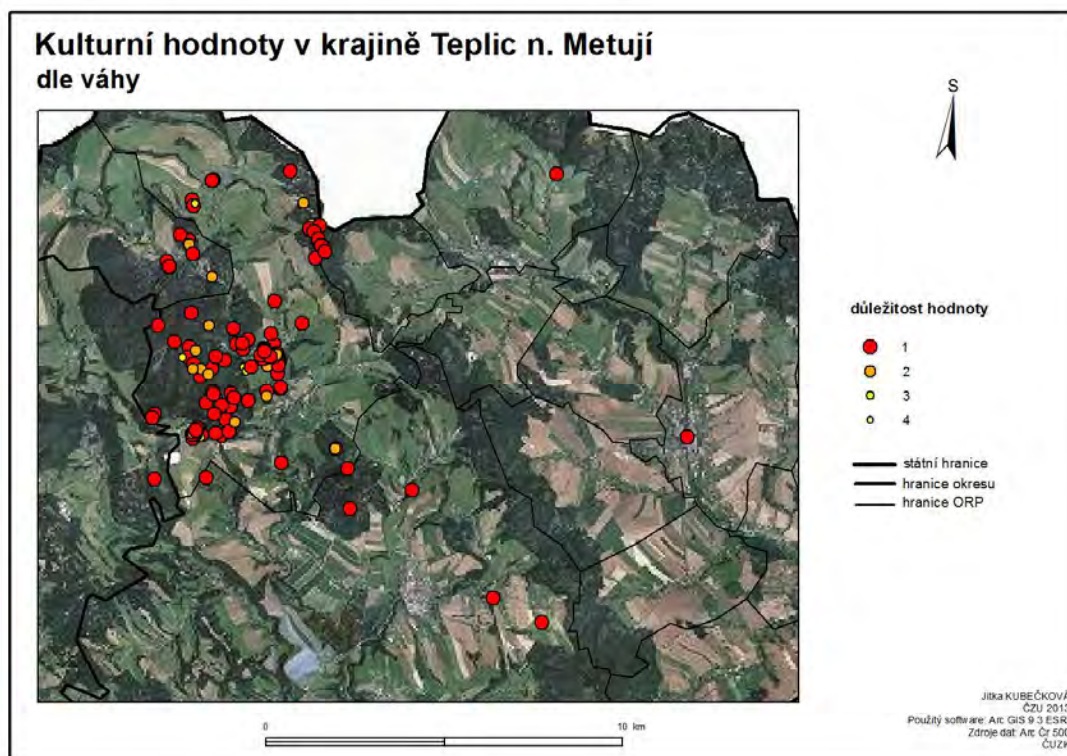

Obr. č. 38 Hvězda Zdroj: Göhlerová (2007)

Obr. č. 39 Mapa zón výskytu kulturních hodnot v krajině Teplic n. Metují a okolí

Naopak v oblasti od 2 do 3 km jsou zaznamenány hodnoty, které jsou označeny jako estetické, či přináší pocit domova a identity. Jedná se také převážně o přírodní hodnoty. Také většina těchto hodnot nese vysokou důležitost (obr. č. 40) pro respondenty. Jen málo ze všech uvedených hodnot bylo označeno hodnotou 2, přičemž nejnižší důležitost (5 - hodnota jako ve škole) nebyla uvedena ani jednou. Význam hodnot tedy můžeme označit za vysoký až velmi vysoký.

Obr. č. 40 Mapa kulturních hodnot v krajině Teplic n. M – dle váhy

7. DISKUZE

Téma vnímání kulturních hodnot je rozsáhlým tématem především v možnostech kombinací jednotlivých závislostí vycházejících z dotazníku. V pokračování této práce je možné zodpovědět a porovnat mnoho dalších dat a stále by bylo co zkoumat. Vztah člověka ke krajině je, anebo také nemusí v dané oblasti s lidmi určité mentality, být podmíněn různými faktory. Mohl by se dále zkoumat, vliv zaměstnání na jednotlivá tvrzení o krajině, také by bylo možné se zaměřit, na jaké druhy aktivit v krajině dělají ti, kteří se silně identifikují s krajinou nebo dle frekvence návštěv krajiny. Také by bylo zajímavé zaměřit se na typ hodnot či jejich váhu zadanou respondenty v mapové části dle věku, pohlaví, vzdělání a dalších faktorů včetně dalších tvrzení o krajině. Také je možné zaměřit se na symboly města a krajiny. Na to jak se promítnou do zadaných hodnot v mapové části, či nikoliv. Zda uvedení jednotlivých symbolů je závislé na pohlaví, věku, vzdělání, zašlosti krajiny, identifikace s krajinou, s oblíbeností krajiny apod., jelikož docházelo k jejich častému opakování.

K této práci je nutné poznamenat, že výsledky dotazníkového šetření promítly, že jednotliví respondenti neodpovídali na všechny dané otázky. Úskalí se vyskytovala i u mapové části, jelikož respondenti sice vyplnili první část dotazníku, ale do následující mapy již hodnoty nezadali. Díky výše uvedenému a také použitím otevřených otázek se tedy v hypotézách a četnostech mění počet celkových odpovědí.

V souvislosti s testováním hypotéz ještě musíme uvést, že jednotlivé kategorie byly v některých případech sloučeny, pro absenci odpovědí v této kategorii či proto, aby byly více jasné rozdíly celkových hodnot.

Jak bylo již zmíněno, vztah k místu nevzniká jen na základě vizuálního vnímání, tj. jak ho vidíme, ale důležitým prvkem je i jak ho slyšíme, cítíme, jak se v místě cítíme a jaké pocity, vzpomínky v nás vyvolává. Výroky respondentů o krajině z dotazníkového šetření, jsme se pokusili položit do souvislosti právě s tím, co může podmiňovat prožitky a vzpomínky nebo na ně navazovat, ať už se jedná o přítomnost předků, či délka života v místě nebo také to jakým způsobem, proč a jak často okolní krajinu respondenti navštěvují atd.

LIVINGSTON a kol.(2008) uvedl, že nejsilnější vliv na place attachment má délka pobytu v místě či přítomnost předků. V našem území ale tato závislost nebyla potvrzena.

Respondenti vyjádřili, že místo, kde bydlí, mají jako oblíbené místo, že se cítí jeho součástí a dále že se s ním silně identifikují, ale LOW (1992 ex. BROWN a kol. 2007) připomíná, že se někdo může citově připoutat k určitému místu, ale to vyžaduje mnohem více, než mít rád dané místo nebo pocit, že jej považujete jako součást sebe sama, čímž se snažil vyjádřit, že place identity a place attachment je mnohem hlubší vztah s místem, než když „povrchně“ souhlasíme s tím, že se s místní krajinou identifikujeme atd.

Jednotlivá tvrzení jsme však nemohli dle teorie/í potvrdit vlivem dalších faktorů, ať již se jednalo o spojitost, že zde měla kořeny rodina dotazovaného, či že je tedy rodákem, nebo že zde člověk žije dlouhou dobu. Jelikož všechny podobné hypotézy byly zamítnuty a jejich proměnné byly označeny jako nezávislé, není možné přiklonit se k dané teorii autorů z teoretické části práce.

Výrazně se na určitých tvrzeních projevoval věk, či znalost krajiny, avšak například znalost krajiny nebyla ovlivněna zcela vůbec tím, jak člověk dlouho v místě žije.

Z prokázaných závislostí zjišťovaných pro dané území můžeme zmínit pouze, že se věk projevil na frekvenci návštěv krajiny a na tvrzení, zda se člověk plánuje odstěhovat. Oblíbenost krajiny měla vliv na frekvenci návštěv krajiny a na to, že se člověk cítí součástí krajiny. Dále byla oblíbenost krajiny závislá na znalosti krajiny a pocitu, že se člověk cítí doma. Také ženy jsou více nakloněné k častějším návštěvám krajiny, což může souviset s další potvrzenou hypotézou, že pro ženy je místní krajina oblíbenější než pro muže. Přičemž vše podtrhává výše zmíněná hypotéza, která potvrdila, že čím častěji člověk chodí do krajiny, tím je pro něj krajina oblíbenější.

Tvrzení, že se člověk chce/nechce odstěhovat bylo závislé na tvrzení, že krajina je pro místní důležitá a cítí se v ní nejšťastnější. V mapové části byla zjištěna souvislost pouze mezi znalostí krajiny a počtem zadaných hodnot.

8. ZÁVĚR

Teplice nad Metují a jejich okolní krajina vždy byly a budou spojovány s nádherou přírodou a především se skalním komplexem jak již bylo zmíněno v úvodu. Obyvatelé Teplic nezapřeli tyto hodnoty, které sami v dotazníkovém šetření zmiňovali. Jejich pozitivní vztah k místu bydliště a okolní krajině je zřejmý z jednotlivých tvrzení z dotazníkového šetření. Jednalo-li se o oblíbenost, silný vztah, sebeidentifikaci, znalost krajiny, o pocit domova, Tepličáci se vždy vyjadřovali v souhlasných kategoriích odpovědí, které nebyly závislé na tom, zda jsou dotazovaní rodáci či přistěhovalí, muži/ženy, či žijí v místě různě dlouhou dobu. Projev nejen intenzivního vztahu k místu, kde bydlí, je dle jejich názoru velmi silná.

I to, jak často obyvatelé navštěvují okolní krajinu, vypovídá o tom, že ji neopomíjejí, že krajinu vnímají a jsou schopni prezentovat to, co na ni mají rádi a proč ji navštěvují.

V porovnání s teoretickou částí, se spousta již známých tvrzení o vztahu člověka ke krajině podmíněná dalšími faktory v našem řešeném území, nepotvrdila. Nic to ale nemění na tom, že se dotazovaní projevíli souhlas se silnou identifikací, znalostí krajiny a dalšími skutečnostmi, který jsme se v práci mohli dočíst.

Území Teplic nad Metují a jejich okolí je zajímavým a specifickým místem pro svůj typický přírodní charakter, kde si místní lidé nejen na základě možné přítomnosti předků či toho, že zde žijí dlouho, uvědomují výjimečnost toho, kde bydlí.

Shrnutí závislých odpovědí:

- H1, H2, H3, H10, H15, H19, H20, H23, H25, H26, H44, H49
 - Nejčastěji do krajiny chodí lidé ve věku 35-45 let, nejméně často lidé na 45 let.
 - Lidé do 35 let jezdí v krajině spíše na kole, do 55 spíše pěšky, na 55 zejména pěšky. Odstěhovat se chtějí zejména mladí lidé do 25 let
 - Ti kdo soudí, že krajina Teplicka je jejich nejoblíbenější krajina, chodí do ní častěji.
 - Ženy chodí do krajiny častěji než muži.
 - Pro ty co se nechtějí odstěhovat je krajina více důležitá než pro ty co se chtějí odstěhovat.
 - Ti kdo se nechtějí odstěhovat se v místní krajině cítí šťastněji než ti kdo se nechtějí odstěhovat.
 - Ti kdo více cítí, že je krajina jejich součástí, zároveň považují tuto krajinu za oblíbenou.

- Ti kdo považují místní krajinu za svou oblíbenou, tuto krajinu také více znají.
- Ti kdo se zde cítí doma, považují krajinu za svou oblíbenou.
- Ti kdo krajinu více znají, zadali více bodů do mapy.
- Pro ženy je místní krajina více oblíbená než pro muže

9. POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

- AOPK České republiky, *Správa CHKO Broumovsko*. AOPK ČR, online: <http://www.broumovsko.ochranaprirody.cz/wps/portal/cs/broumovsko>, cit. 23. 3. 2013.
- ARCHER K., 1993: *Regions as Social Organisms: The Lamarckian Characteristics*. 3. vyd. Annals of the Association of American, online: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1467-8306.1993.tb01947.x/abstract>, cit 17. 1. 2013.
- BACHELARD G., 1969: *The poetics of space*. NewYork: Orion.
- BANKS S., 2001: *Ethics and values in social work*. Basingstoke: Palgrave.
- BAŠTECKÁ, L., 2000: Státní okresní archiv Náchod. *Vývoj broumovské kotliny a význam benediktinů pro vznik a kultivaci krajiny*, Náchod, online: <http://dso.broumovsko.cz/broumovsko/vyvoj-broumovske-kotliny-a-vyznam-benediktinu-pro-vznik-a-kultivaci-krajiny.html>, cit. 25. 3. 2013.
- BECKETT CH., MAYNARD A., 2005: *Values & Ethics in Social Work*. An Introduction. London.
- BOURASSA, S. C., 1991: *The Aesthetics of Landscape*. Belhaven Press, London.
- BROCATO E., D., 2006: *Place attachment: an investigation of environments and outcomes in a service context, Texas*, online: <http://dspace.uta.edu/bitstream/handle/10106/244/uta-std-1302.pdf?sequence=>, cit. 8. 4. 2013.
- BROWN G., 2005: *Mapping spatial attributes in survey research for natural resource management: Methods and applications*. Society & Natural Resources.
- BROWN G. a kol., 2007: *The relationship between place attachment and landscape values: Toward mapping place attachments*. Applied Geografpy.
- BUKÁČEK R., 2007: STUDIO B&M. *Krajinný ráz a jeho ochrana: přednáškové texty*. Žďár nad Sázavou, online: http://hostetin.veronica.cz/docs/OPAK/ucebni%20materialy/blok%202/prezentace/Bukacek_-_Krajinnny%20raz.pdf, cit. 16. 3. 2013.
- CÍLEK V., 2005: *Krajiny vnitřní a vnější*. Praha.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2009: *Sčítání lidu, domů a bytů 2011*. Praha, online <http://www.scitani.cz/> , cit. 17. 3. 2013.
- DEARDEN P., 1989: *Societal landscape preferences: a pyramid of influences*, Dearden, P. & B. Sadler.
- DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ BROUMOVSKO, 2010: *Benediktíni na Broumovsku*, online: <http://dso.broumovsko.cz/broumovsko/benediktini-na-broumovsku.html> Agentura pro rozvoj Broumovska, cit. 25. 3. 2013.
- DOVEY K, 2002: *Dialectics of place: Authenticity, identity and difference*. In S. Akkach, *De-placing diference*.
- FORMAN R, GODRON M., 1993: *Krajinná ekologie*, Překlad Jan Těšitel. 1. vyd. Praha: Academia.

- FRY G., TVEIT M. S., ODE A., VELARDE M.D., 2008: *The ecology of visual landscape: Exploring the conceptual common ground of visual and ecological landscape indicators*. Ecological Indicators 9.
- GOJDA M. 2012: *Krajinná archeologie*, Západočeská univerzita, Plzeň, online: http://www.kar.zcu.cz/studium/prezentace/KRAJ1/KrajArch_8-9.pdf, cit. 21. 3. 2013.
- GÖHLERO-VÁ P., 2007: Adršpach, online: <http://www.adrspach.cz/fotogalerie/index.php?show=1216753188&cat=SHbsemRh>, cit. 16. 3. 2013
- GUARDIA J., POL E., 2002: *A critical study of theoretical models of sustainability through structural equation systems*. Environment and Behavior.
- HADAČ E., 1982: *Krajina a lidé*. Praha: Academia.
- HAY R., 1998: *Sense of place in developmental context*. Journal of Environmental Psychology.
- CHROMÝ P., 2003: *Formování regionální identity: nezbytná součást geografických výzkumů*. In: Jančák, V., Chromý, P., Marada, M. (eds.): *Geografie na cestách poznání*, Praha: UK v Praze, PřF, KSGRR, cit. 16. 2. 2013.
- JACOBSON- WIDDING A., 1983: *Identity: personal and socio-cultural : a symposium*, Academiae Upsaliensis
- JEŽEK J., 2013: *Krajinou a přírodou Východních Čech*, online: <http://bohemiaorientalis.cz/broumovsky-klasicistni-statek/>, cit. 8. 4. 2013.
- JORGENSEN, B. S., STEDMAN R. C., 2001: *Sense of Place as an Attitude: Lake-shore owners attitudes toward their properties*, Journal of environmental Psychology online: http://www.slf.ch/info/mitarbeitende/hunziker/teaching/download_mat/07-2_Jorgenson_Stedman_2001.pdf, cit. 8. 4. 2013.
- KANT I., 1833: *Anthropologie in pragmatischer Hinsicht*. Leipzig: I. Müller, online: <http://archive.org/stream/immanuelkantsan00kantgoog#page/n6/mode/2up>, cit. 22. 2. 2013.
- KAYMAZ C. I., 2012: *Landscape Perception, Landscape Planning*, online: <http://www.intechopen.com/books/landscape-planning/landscapeperception>, cit. 8. 4. 2013.
- KOHOUTOVÁ a kol., 2012: *Územní plán Teplice nad Metují: Královehradecký kraj, ORP Broumov, textová část, Hradec Králové*, online http://www.teplicenadmetuji.cz/files/201211_UP_Textova_cast_Teplice.pdf, cit. 5. 4. 2013.
- KUBEČKOVÁ J., 2012: *Zhodnocení životní situace Romů a jejich vztahu k mikroregionu Broumovsko: Diplomová práce*. 1. vyd., Ústí nad Labem.
- KUČERA Z., 2009: *Jak vnímáme krajinu a její paměť*. Geografické rozhledy, Praha, č. 4, s. 2., Online: <http://geography.cz/geograficke-rozhledy/wp-content/uploads/2009/04/6-7.pdf>, cit. 12. 2. 2013.

- KUČERA Z., KUČEROVÁ S., 2010: Hodnoty venkovské krajiny, Deník veřejné správy, OF 3/10, online: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6447870>, cit. 10. 2. 2013.
- KUDYKAM.cz, 2008: Kudykam: *Fotogalerie*, online: <http://www.kudykam.com/Fotogalerie.php?od=2>, cit. 9. 4. 2013.
- LEWICKA M., 2005: *Ways to make people active: Role of place attachment, cultural capital and neighborhood ties*. Journal of Environmental Psychology.
- LEWICKA., 2008, *Place attachment, place identity, and place memory: Restoring the forgotten city past*. Journal of Environmental Psychology.
- LIVINGSTON M. a kol., 2008: *People's attachment to place – the influence of neighbourhood deprivation*, Glasgow University
- LINDA B., KUBANOVÁ J., 2000: *Statistické tabulky a vzorce*, Univerzita Pardubice, Pardubice.
- LOKOČ R., LOKOČOVÁ M., 2010: *Vývoj krajiny v České republice*. Praha.
- LYNCH K., 2004: *Obraz města*. 1. vyd. Praha.
- MAPY.cz, 1996: Foto.mapy: Horní zámek, Teplice nad Metují, online: <http://foto.mapy.cz/original?id=336904>, cit. 9. 4. 2013.
- MATOUŠEK O. a kol., 2003: *Metody a řízení sociální práce*, Praha.
- MANZO L., 2005: *For better or worse: exploring multiple dimensions of place meaning*. Journal of Environmental Psychology.
- MCINTYRE M., WILLIAMS D., MSHUGH K., 2006: *Multiple Dwelling and Tourism: Negotiating Place, Home and Identity*, online: http://www.google.cz/books?id=Gt7_eokP2zUC&printsec=frontcover&hl=cs#v=onepage&q&f=false, cit. 12. 3. 2013.
- MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PORSTŘEDÍ, 1992: *Zákon o ochraně přírody a krajiny: č. 114/1992 Sb.* Praha, online: [http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/\\$file/zakon%20114-1992_uplne%20zneni%20\(2.1.2011\).pdf.](http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/$file/zakon%20114-1992_uplne%20zneni%20(2.1.2011).pdf.), cit. 3. 1. 2013.
- MÍCHAL I., 2000: To Constitute Landscape Aesthetics. Život. prostr., Vol. 34, No. 5, Ustav krajinej ekologie SAV Bratislava, Slovakia.
- MILLIGAN M. J., 1998: *Interactional past and potential: The social construction of place attachment*. Symbolic Interaction.
- MILLION L., 1996: *A world of many places*. Environmental and Architectural Phenomenology Newsletter.
- NASAR J. L., 1998: *The evaluative image of the city*. Thousand Oaks: Sage.
- NOVOTNÁ D., 2001: *Úvod do pojmosloví v ekologii krajiny*. 1. vyd., Ministerstvo životního prostředí, Praha.

- NÝVLT M., 2008: Turistická základna u Nývlů: *Kam všude můžete*. Martínkovice, online: <http://camping-u-nyvltu.webnode.cz/album/ilustracni-obrazky1/b/>, cit. 9. 4. 2013.
- OSECKÁ L., 1991: *Typologie hodnotových hierarchií*. Československá psychologie, roč. 35, č. 2.
- PEET R., 1985: *The Social Origins of Environmental Determinism*. 7. vyd. Annals of the Association of American Geographers, online: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1111/j.1467-8306.1985.tb00069.x>, cit. 15. 1. 2013.
- PETŘÍKOVÁ G., 2007: *Ekologické aspekty krajiny*. Brno, online: <http://geografie.kvalitne.cz/soubory/Krajina.pdf>, cit. 14. 2. 2013
- PICKETT S. T. A., CADENASSO M. L., 1995: *Landscape Ecology: Spatial Heterogeneity in Ecological Systems*. American Association for the Advancement of Science, online: http://www2.geog.ucl.ac.uk/~mdisney/teaching/1006/papers/pickett_cadenasso_landscape_ecology.pdf, cit 15. 1. 2013.
- PIŇOS J. a kol., 2000: *Téma pro 21. století: Kulturní krajina (aneb proč ji chránit?)*, MŽP, 1. vyd. Praha.
- PRETTY G. H., CHIPUER H. M., BRAMSTON P., 2003: *Sense of place among adolescents and adults in two rural Australian towns: The discriminating features of place attachment, sense of community and place dependence in relation to place identity*. Journal of Environmental Psychology.
- RADA EVROPY, 2000: *Evropská úmluva o krajině*. 1. vyd. Florencie, online: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/evropska_uumluva_o_krajine_smlouva/\\$FILE/OZV_cesky_text_EoUK_20120125.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/evropska_uumluva_o_krajine_smlouva/$FILE/OZV_cesky_text_EoUK_20120125.pdf), cit. 2. 3. 2013.
- RELPH E., 1976: *Place and placelessness*. London: Pion.
- RESPEKT.CZ, 2009: *S Jiřím Zemánkem o české krajině.: Cyklus diskusí "Prolog s Václavem Havlem"*, online: <http://respekt.ihned.cz/rozhovory/c1-36934720-s-jirim-zemankem-o-ceske-krajine>, cit. 13. 3. 2013.
- SÁDLO J. a kol., 2005: *Krajina a revoluce*, Významné přelomy ve vývoji kulturní krajiny českých zemí c. d., Malá skála.
- SAUER C., 1925: *The Morphology of Landscape*. University of California Publications in Geography.
- SCHNEIDER M., 1977: *Werte – Einstellungen – Verhalten. Ein empirischer Beitrag zur Werttheorie von Rokeach im Bereich politischer Einstellungen und politischen Verhaltens*. Bonn.
- SCHWARTZ S. H., 1987: *Basic Human Values: An overview*, The Hebrew University of Jerusalem, online: <http://segr-did2.fmag.unict.it/Allegati/convegno%207-8-10-05/Schwartzpaper.pdf>, cit. 3. 3. 2013.

- SKALSKÁ H., 2009: *Aplikovaná statistika. Přednášky a materiály k předmětu APS-TA, Test nezávislosti v kontingenční tabulce - postup výpočtu.*
- STEDMAN R. C., 2003: *Is it really just a social construction? The contribution of the physical environment to sense of place.* Society and Natural Resources.
- STIBRAL K., DADEJÍK O., ZUSKA V., 2009: *Česká estetika přírody ve středoevropském kontextu.* Praha: Dokořán.
- TUAN Y., 1977: *Space and place: The perspective of experience.* Minneapolis: University of Minnesota Press., online: http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-009-9394-5_19#, cit. 13. 3. 2013.
- TROLL C., 1966: *Ökologische Landschaftsforschung und Vergleichende: Erkundliches Wissen, Schriftenfolge für Forschung und.* 2. Franz Steiner. Wiesbaden.
- TURNER M., 1989: *Landscape Ecology: The Effect of Pattern on Process.* 1. vyd. Annual Reviews, online: <http://www.jstor.org/discover/10.2307/2097089?uid=3738936&uid=2&uid=4&sid=21101803622857>., cit. 24. 2. 2013.
- VALENA T., 2001: *Město a topografie,* Národní technické muzeum, Praha.
- VÁVRA J., 2003: STUDIE: Vnímání místa. *Britské listy: deník o všem, o čem se v České republice příliš nemluví,* online: <http://blisty.cz/art/14798.html>., cit. 23. 3. 2013.
- VOREL I., 2000: Přírodní, kulturní, estetické hodnoty a struktura osídlení – konflikt nebo harmonie, in: *Kulturní krajina, Háje, Jech (eds.),* Praha.
- WIKIPEDIE. OTEVŘENÁ ENCYKLOPEDIE, 2000: *Fenomenologie,* online: cs.wikipedia.org/wiki/Fenomenologie, cit. 8. 3. 2013.
- WILLIAMS R., D. a VASKE J., J., 2003: *The Measurement of place attachment: Validity and Generalizability of a Psychometric Approach,* Forest science.
- ZUBE E. H. a SELL J.L., 1986: *Human dimensions of environmental change.* Plann. Literat.
- ZUBE E. H., 1987: *Perceived land use patterns and landscape values.* Landscape Ecology, 1, Tucson.

10. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Četnosti základních údajů o respondentech.

Příloha č. 2: Četnosti v souvislosti se životem respondenta v Teplicích n. M. a jeho pojetím města a okolí.

Příloha č. 3: Četnosti v rámci vztahu respondenta s místem.

Příloha č. 4: Dotazník

Příloha č. 5: Hypotézy

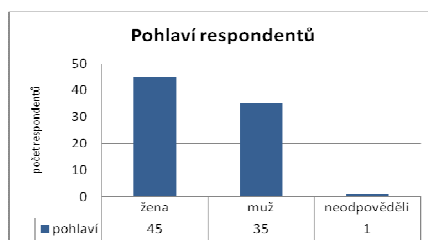
- 5.1 Vztah věku a frekvence návštěv krajiny
- 5.2 Vztah věku a způsobu návštěv krajiny
- 5.3 Vztah věku a touhy se odstěhovat
- 5.4 Vztah věku a těšení se zpět, když je člověk dlouho pryč
- 5.5 Vztah věku a síly vztahu k místní krajině
- 5.6 Vztah věku a znalosti krajiny
- 5.7 Vztah věku a nevhodnosti místní krajiny pro děláni oblíbených věcí
- 5.8 Vztah věku a pocitu, že se člověk cítí doma
- 5.9 Vztah věku a tvrzení, že místní krajina je nejlepší místo pro děláni věcí, které má člověk rád
- 5.10 Vztah oblíbenosti krajiny a frekvence jejích návštěv
- 5.11 Vztah síly identifikace a frekvence jejích návštěv
- 5.12 Vztah síly vztahu ke krajině s frekvencí jejích návštěv
- 5.13 Vztah znalosti krajiny místní krajiny s frekvencí jejích návštěv
- 5.14 - Vztah frekvence návštěv s tvrzením, že se zde člověk cítí nejšťastnější
- 5.15 Vztah frekvence návštěv místní krajiny a pohlaví
- 5.16 Vztah touhy po odstěhování a tvrzení, že se člověk cítí zde doma
- 5.17 Touhy po odstěhování a tvrzení, že člověka má silný vztah k místní krajině
- 5.18 Vztah touhy po odstěhování a síly identifikace s místní krajinou
- 5.19 Vztah touhy po odstěhování a důležitosti krajiny
- 5.20 Vztah touhy po odstěhování a tvrzení, že se zde člověk cítí nejšťastnější
- 5.21 Vztah touhy po odstěhování a tvrzení, že se člověk cítí součástí okolní krajiny
- 5.22 Vztah vzdělání a síly identifikace s místní krajinou
- 5.23 Vztah oblíbenosti krajiny a tvrzení, že se člověk cítí součástí místní krajiny

- 5.24 Vztah vzdělání a počtu zadaných hodnot do mapy
- 5.25 Vztah oblíbenosti krajiny a tvrzení, že člověk zná krajinu velmi dobře
- 5.26 Vztah oblíbenosti krajiny a tvrzení, že se zde člověk cítí doma
- 5.27 Vztah oblíbenosti krajiny a pohlaví
- 5.28 Vztah délky života v místě a aktivit prováděných v krajině
- 5.29 Vztah délky života v místě a tvrzení, že se člověk bude těšit zpět, když je dlouho pryč
- 5.30 Vztah délky života v místě a tvrzení, že se zde člověk cítí doma
- 5.31 Vztah délky života v místě a tvrzení, že člověk zná místní krajinu velmi dobře
- 5.32 Vztah délky života v místě a síly vztahu k místní krajině
- 5.33 Vztah délky života v místě a tvrzení, že je pro člověka místní krajina důležitá
- 5.34 Vztah délky života v místě a síly identifikace s místní krajinou
- 5.35 Vztah délky života v místě s tvrzením, že se jedná o nejoblíbenější krajinu
- 5.36 Vztah síly vztahu k místní krajině s tím, zda je člověk rodák
- 5.37 Vztah pocitu, že se člověk cítí součástí krajiny a tím, zda je člověk rodák
- 5.38 Vztah toho, zda je člověk rodák a tvrzení, že když je člověk dlouho pryč, tak se těší zpět
- 5.39 Vztah tvrzení, že místní krajina je nejlepším místem pro dělání věcí, které mám rád/a a frekvence jejich návštěv
- 5.40 Vztah frekvence návštěv krajiny a tvrzení, že je krajina pro člověka důležitá
- 5.41 Vztah přítomností předků s tvrzením, že se člověk silně identifikuje s místní krajinou
- 5.42 Vztah přítomností předků s tvrzením, že člověk má silný vztah k místní krajině
- 5.43 Vztah délky života v místě a počtu zadaných hodnot do mapy
- 5.44 Vztah znalosti místní krajiny a počtu zadaných hodnot do mapy
- 5.45 Vztah toho, zda je člověk rodák a počtu zadaných hodnot do mapy
- 5.46 Vztah síly identifikace s místní krajinou a počtu zadaných hodnot do mapy
- 5.47 Vztah věku a počtu zadaných hodnot do mapy
- 5.48 Vztah pohlaví a síly vztahu k místní krajině
- 5.49 Vztah pohlaví a oblíbenosti krajiny
- 5.50 Vztah pohlaví a tvrzení, že krajina je jejich součástí

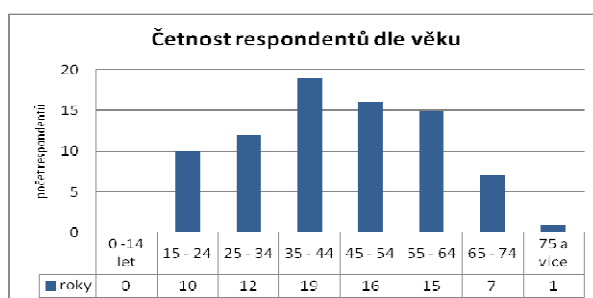
- 5.51 Vztah pohlaví a znalosti krajiny
- 5.52 Vztah pohlaví a pocitu, že se člověk cítí doma
- 5.53 Vztah pohlaví a důležitosti krajiny

Příloha č. 1: Četnosti základních údajů o respondentech.

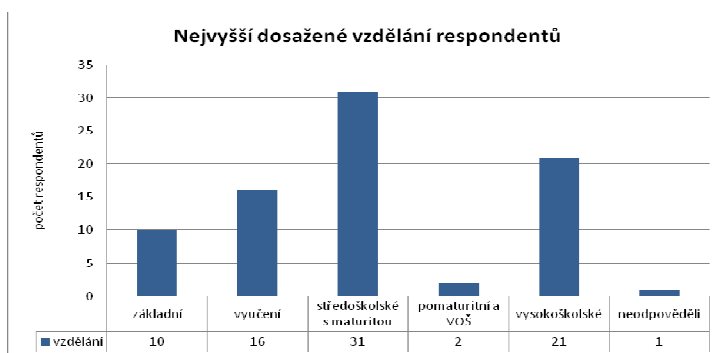
1.1 Pohlaví respondentů

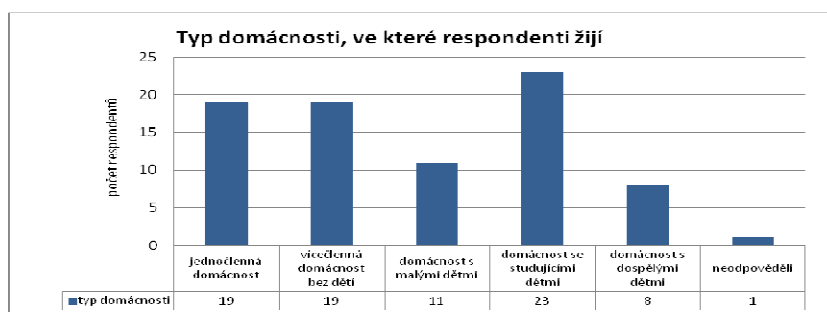
1.2 Četnost respondentů dle věku

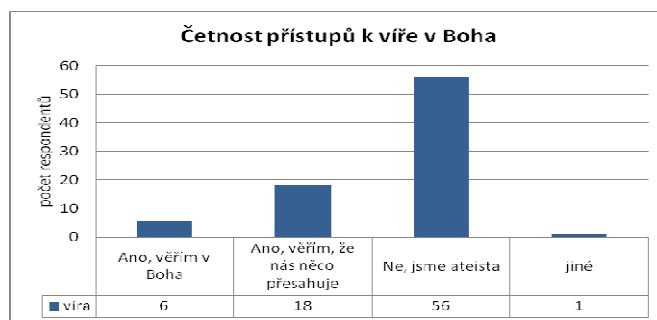
1.3 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

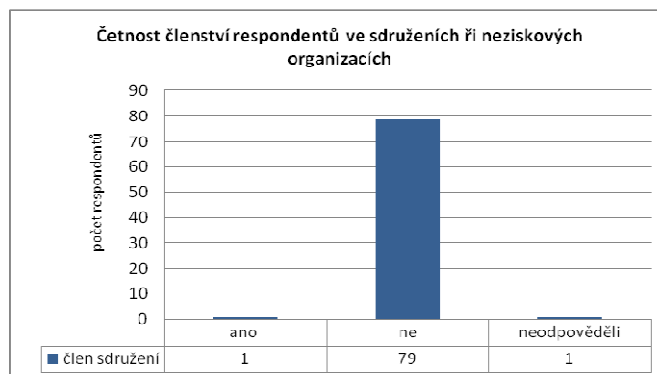
1.4 Typ domácnosti, ve které respondenti bydlí

1.5 Četnost přístupů k víře v Boha

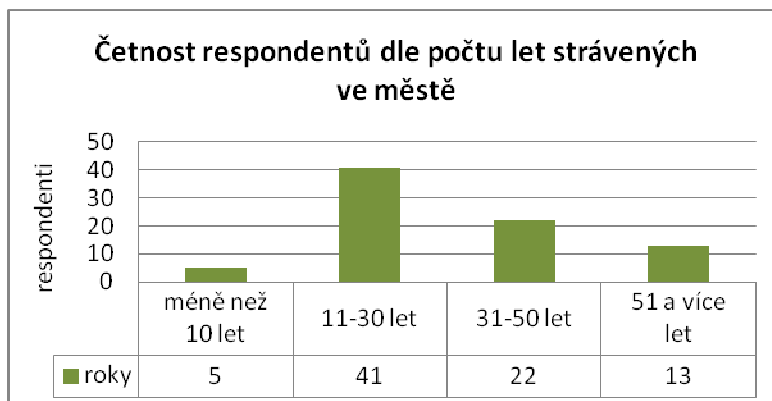

1.6 Četnost členství respondentů ve sdruženích při neziskových organizacích

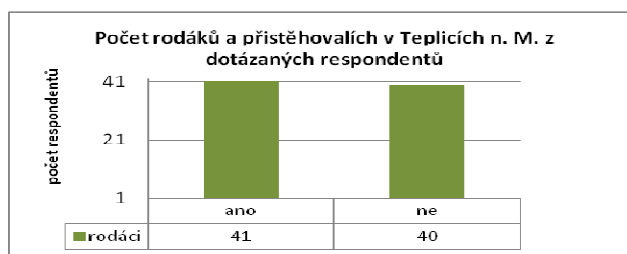

Příloha č. 2: Četnosti v souvislosti se životem respondenta v Teplicích n. M. a jeho pojetím města a okolí.

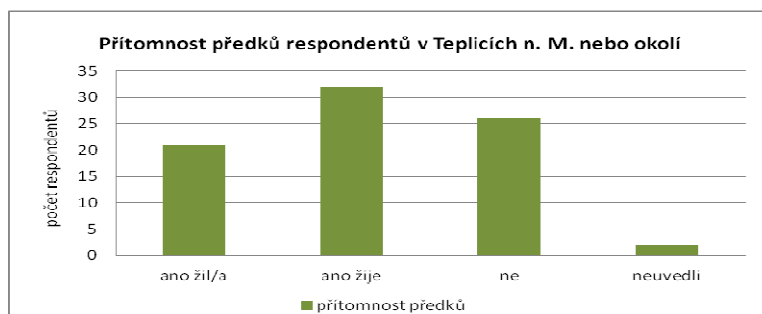
2.1 Četnost respondentů dle počtu let strávených ve městě

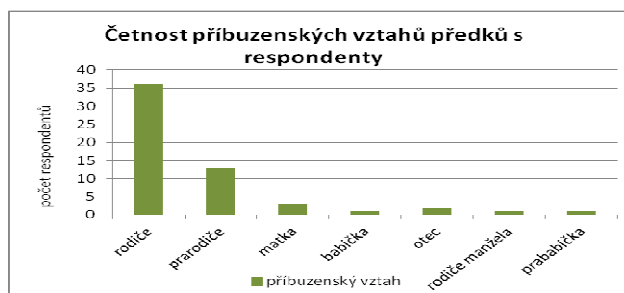
2.2 Počet rodáků a přistěhovalých v Teplicích n. M. z dotázaných respondentů

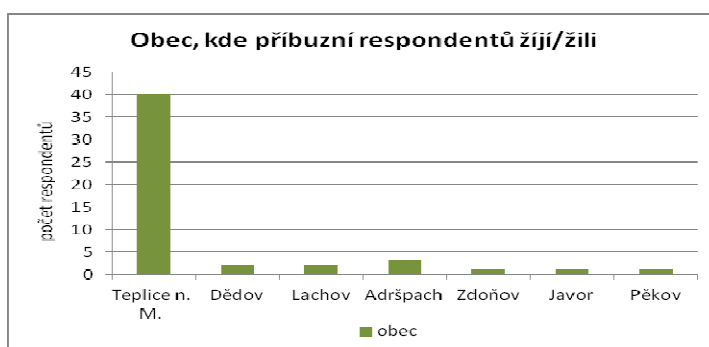
2.3. Přítomnost předků respondentů v Teplicích n. M. nebo okolí

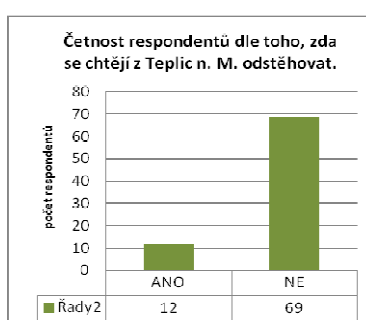
2.4 Četnost příbuzenských vztahů předků s respondenty

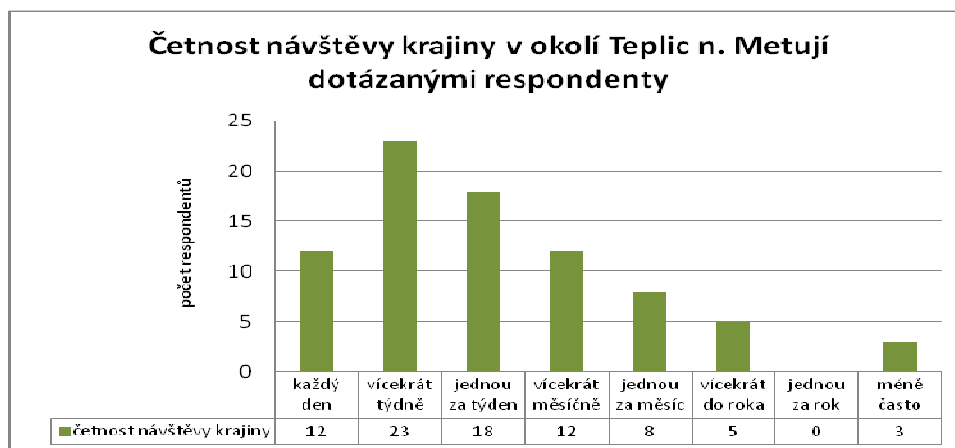
2.5 Obec, kde příbuzní respondentů žijí/žili

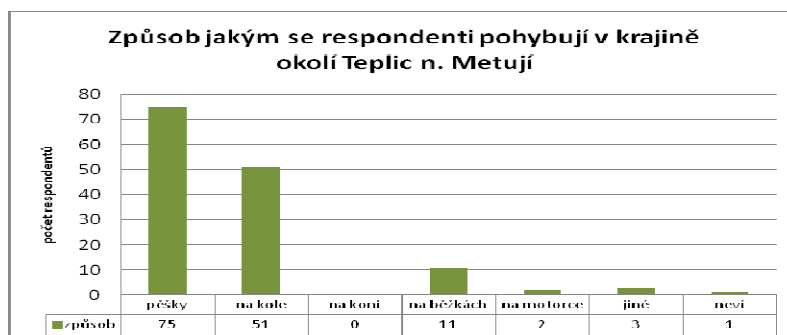
2.6 Četnost respondentů dle toho, zda se chtějí z Teplic n. M. odstěhovat.

2.7 Četnost návštěvy krajiny v okolí Teplic n. Metují dotázanými respondenty

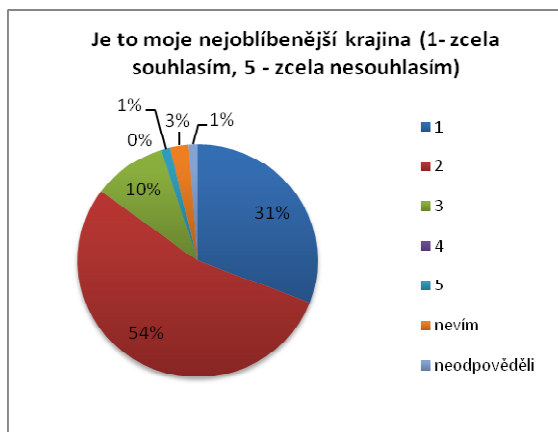

2.8 Způsob jakým se respondenti pohybují v krajině okolí Teplic n. Metují

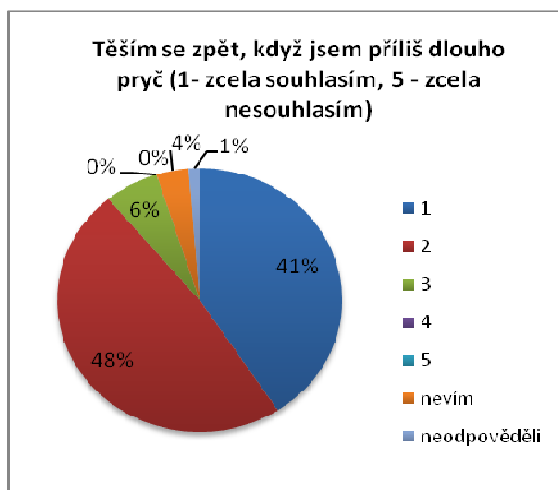

Příloha č. 3: Četnosti v rámci vztahu respondenta s místem.

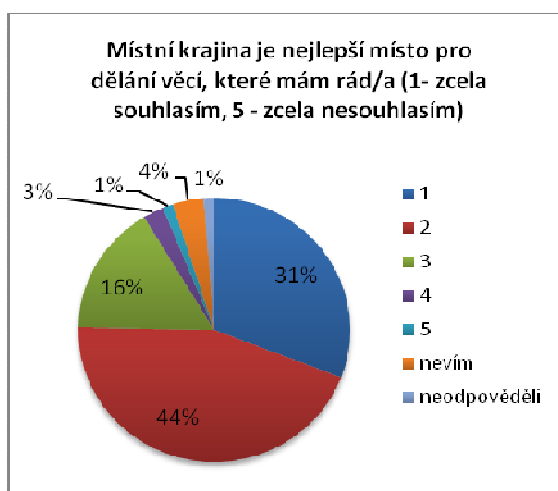
3.1 Je to moje nejoblíbenější krajina.

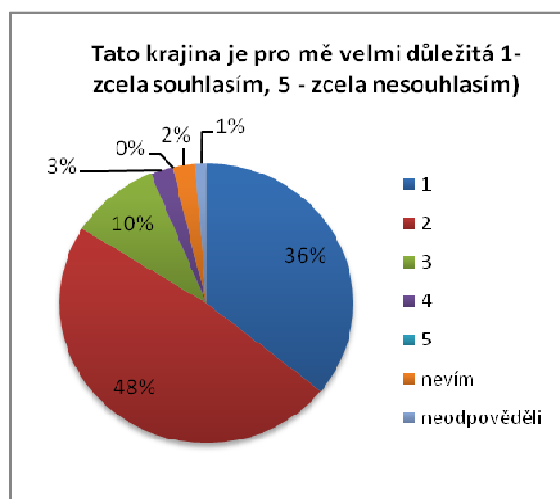
3.2 Těším se zpět, když jsem příliš dlouho pryč.

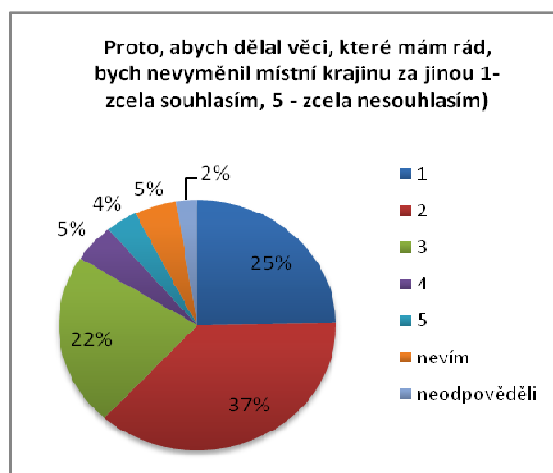
3.3 Místní krajina je nejlepší místo pro děláni věcí, které mám rád/a.

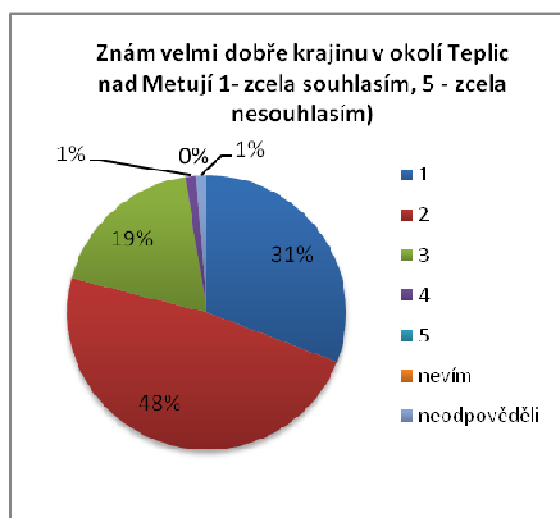
3.4 Tato krajina je pro mě velmi důležitá.

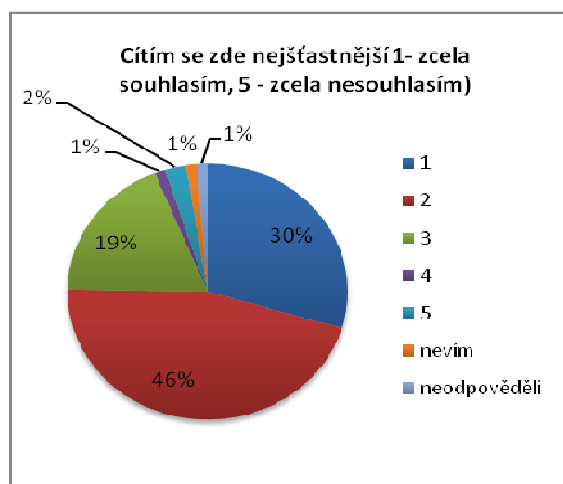
3.5 Proto, abych dělal věci, které mám rád, bych nevyměnil místní krajinu za jinou.

3.6 Zním velmi dobře krajinu v okolí Teplic nad Metují.

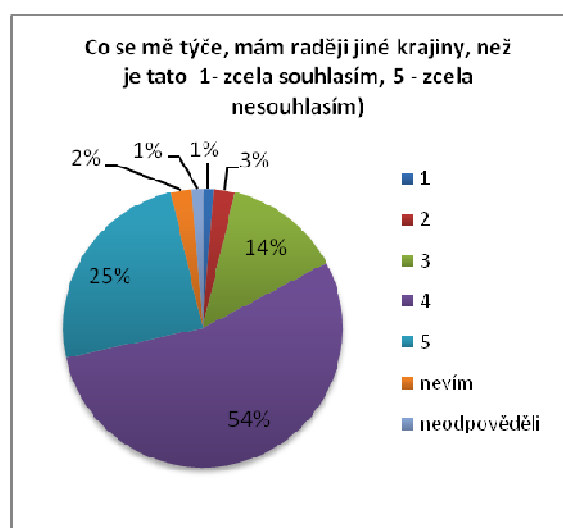
3.7 Cítím se zde nejšťastnější.

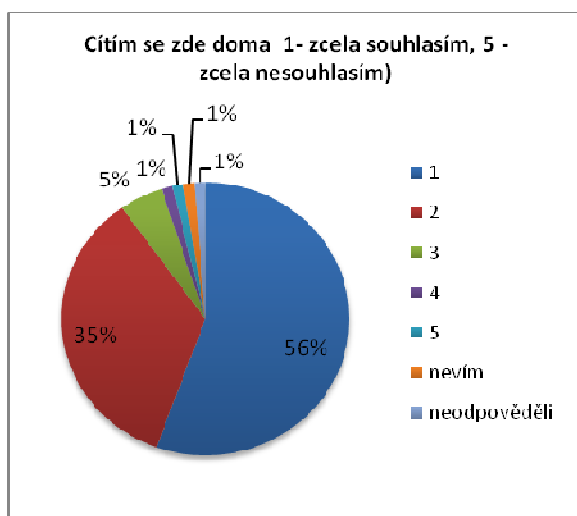
3.8 Není to vhodná krajina pro dělání věcí, které dělám nejraději.

3.9 Co se mě týče, mám raději jiné krajiny, než je tato.

3.10 Cítím se zde doma.

Příloha č. 4: Dotazník

Dobrý den. Vitejte v mapě Hodnoty krajiny, která je součástí výzkumu vnímání hodnot krajiny v okolí Teplic nad Metují.

První částí je dotazník, jehož vyplnění trvá přibližně 15-20 minut a je zaměřen na vztah ke krajině Broumovska v okolí Teplic nad Metují. Druhou částí je samotná mapa. V mapě prosím zaznamenejte místa či prvky krajiny v okolí Teplic nad Metují, které vnímáte jako důležité a hodnotné. Doba práce s mapou je obvykle mezi 15-30 minutami. Záleží na tom, kolik hodnot budete vkládat.

Předem děkujeme za Váš čas. Za řešitelský tým Jitka Kubečková.

1. Napište prosím název obce, ve které nyní bydlíte.

2. Jak dlouho v této obci bydlíte? (napište počet let)

3. Jste rodákem? Ano Ne

4. Pokud nejste NEJSTE rodákem, napište prosím důvod, proč jste se přistěhoval/a (zde zaškrtnout více odpovědí)

- mám zde rodinu
- mám zde přátele
- mám zde práci
- mám zde bydlení (dům, byt, pozemek)
- je zde zdravější a bezpečnější prostředí pro děti
- je zde blízko do krajiny

Jiné. Prosím uveďte

5. Chcete se odstěhovat? Ano Ne

6. Pokud se chcete odstěhovat, napište prosím důvod (y).

7. Napište prosím název obce, ve které jste nejdříve bydlel/a, když jste chodil/a na základní školu.

8. Napište prosím, co vnímáte jako symbol(y) Teplic nad Metují.

9. Napište prosím, co vnímáte jako symbol(y) okolní krajiny Teplic nad Metují.

10. Jak často chodíte (nebo jezdíte na kole, na běžkách apod.) do krajiny v okolí Teplic nad Metují? každý den vícekrát týdně jednou za týden vícekrát měsíčně jednou za měsíc vícekrát do roka jednou za rok méně často

11. Jakým způsobem se při těchto návštěvách krajiny v okolí Teplic nad Metují obvykle pohybujete? Vyberte jednu či více z následujících možností. pěšky na kole na koni na běžkách na motorce

Jinak - napište prosím jak:

jinak - napište prosím jak:

12. Jaké aktivity obvykle v okolí Teplic nad Metují děláte?

13. Z jakých důvodů obvykle do krajiny okolí Teplic nad Metují chodíte (odpočinek, obživa, trénink, poznávání, výzkum apod.)?

14. Žije či žil někdo z vašich předků v Teplicích nad Metují nebo v okolí?

15. Pokud ano (žije/žil), uveďte prosím, v jakém jste příbuzenském vztahu.

16. Pokud ano (žije/žil), kde? Uveďte prosím název obce.

Na stupnici od 1 (zcela souhlasím) do 5 (zcela nesouhlasím), prosím vyznačte, jak výrazně souhlasíte nebo nesouhlasíte s daným tvrzením ve vztahu ke krajině v okolí Teplic nad Metují, kterou navštěvujete. Můžete využít i možnost NEVÍM.

17. Je to moje nejoblíbenější krajina. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

18. Těším se zpět, když jsem příliš dlouho pryč. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

19. Tato krajina říká velmi málo o tom, kdo jsem. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

20. Místní krajina je nejlepší místo pro děláni věcí, které mám rád/a. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

21. Citím, že okolní krajina je mou součástí. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

22. Tato krajina je pro mě velmi důležitá. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

23. Proto, abych dělal věci, které mám rád, bych nevyměnil místní krajinu za jinou. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

24. Silně se identifikuji s místní krajinou. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

25. Mám silný vztah k místní krajině. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

26. Znáám velmi dobře krajinu v okolí Teplic nad Metují. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím
27. Cítím se zde nejšťastnější. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím
28. Není to vhodná krajina pro děláání věcí, které dělám nejraději. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím
29. Co se mě týče, mám raději jiné krajiny, než je tato. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím
30. Cítím se zde doma. 1 - zcela souhlasím
 2
 3
 4
 5 - zcela nesouhlasím
 nevím

Sociodemografické údaje

31. Jaký je rok vašeho narození?
32. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
33. Jaká je vaše profese?
34. Jste členem nějakého sdružení či neziskové organizace?
35. Pokud ano, napište prosím jakého.
36. V jakém typu domácnosti žijete?
37. Jste věřící? Ano, věřím v Boha
 Ano, věřím, že nás něco přesahuje
 Ne, jsem ateista.
- Jiné - uveďte:
38. Jste muž nebo žena?
39. Zvolte označení, pod kterým budete zadávat body do mapy.

Až odešlete formulář, vyplňte mapu. Děkuji!!!!

Odeslat formulář

Mapa

Mapu můžete přibližovat a zmenšovat (zoomovat) pomocí tlačítka +- a pohybovat se doprava, doleva, nahoru a dolů pomocí šipek v levém horním rohu mapy.

Kliknutím do mapy (ukazuje se ručička) prosím vyznačte místa či prvky krajiny v okolí Teplic nad Metují, které vnímáte jako důležité, hodnotné (z jakéhokoli důvodu).

Po vložení bodu (místa), na bod vždy klikněte. Rozbali se lišta, kterou prosím vyplňte. Uveďte název místa, případně krátký popis (např. zalesněný kopec. Výšinka), a proč je pro Vás důležité (např. poprvé jsem zde potkal svou budoucí manželku).

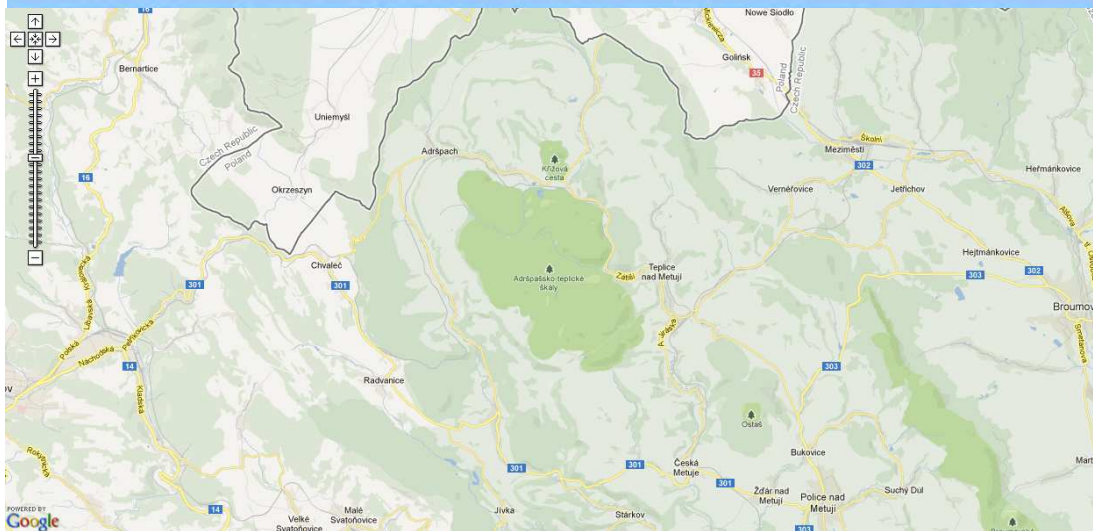
Z nabízených možností v rozbalené liště vyberte, jaké hodnoty tato místa nesou. Například Váš oblíbený kopec má hodnotu estetickou (líbí se Vám a/nebo je z něj pěkný výhled) a hodnotu pocitu domova a identity (když ho vidíte, víte, že už jste doma).

Ke každé hodnotě přiřadte důležitost na stupnici od 1-5 (1 nejdůležitější, 5 nejméně důležité), tak jak ji vnímáte. Místo může mít důležitost 1 z hlediska historické hodnoty a 5 z hlediska estetické hodnoty.

Omylem umístěné body lze táhnutím myši přesunout na jiné místo.

Tlačítkem „Uložit a zavřít“ hodnoty uložíte. **Prosím ukládejte každý bod. Děkuji!**

Děkujeme Vám za Váš čas a za uvedení hodnotných míst v krajině. Přejeme Vám pěkný den. Za řešitelský tým Jitka Kubečková.

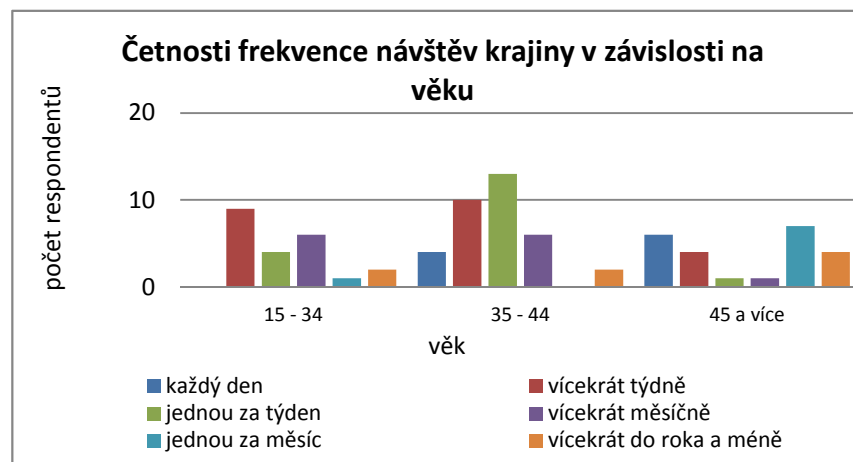
Příloha 5.1 - Vztah věku a frekvence návštěv krajiny

H 0 - Věk neovlivňuje frekvenci návštěv krajiny.

H 1 - Věk ovlivňuje frekvenci návštěv krajiny.

Aktuální hodnoty	Věk			
	15 - 34	35 - 44	45 a více	celkem
Frekvence návštěvy krajiny				
každý den	0	4	6	10
vícekrát týdně	9	10	4	23
jednou za týden	4	13	1	18
vícekrát měsíčně	6	6	1	13
jednou za měsíc	1	0	7	8
vícekrát do roka a méně	2	2	4	8
celkem	22	35	23	80

očekávané hodnoty	Věk			
	15 - 34	35 - 44	45 a více	celkem
Frekvence návštěvy krajiny				
každý den	2,75	4,38	2,88	10
vícekrát týdně	6,33	10,06	6,61	23
jednou za týden	4,95	7,88	5,18	18
vícekrát měsíčně	3,58	5,69	3,74	13
jednou za měsíc	2,20	3,50	2,30	8
vícekrát do roka a méně	2,20	3,50	2,30	8
celkem	22	35	23	80

Pravděpodobnost 0,00014768 < 0,05

Rozdělení chí kvadrát 34,572244 > 18,30704

Stupně volnosti 10

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,54931831

Cmax 0,81649658

Ckor 0,67277479

C kor < 1 střední závislost

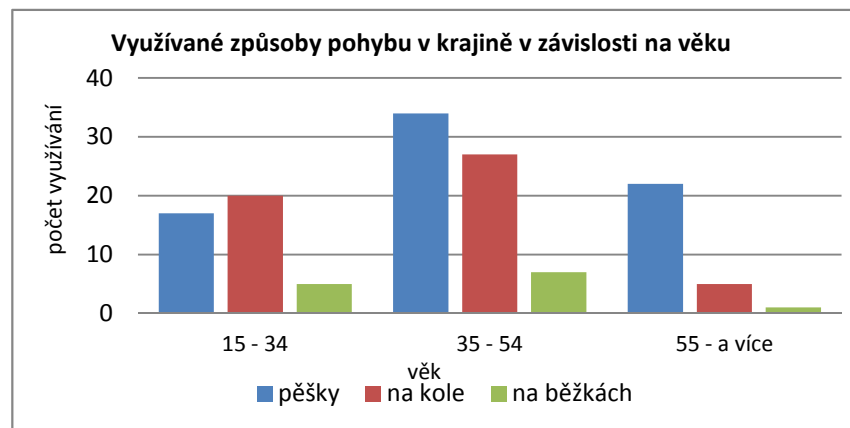
Příloha 5.2 - Vztah věku a způsobu návštěv krajiny

H0 – Věk neovlivňuje způsob návštěvy krajiny.

H1 - Věk neovlivňuje způsob návštěvy krajiny.

Aktuální hodnoty				
způsoby návštěvy krajiny	15 - 34	35 - 54	55 - a více	celkem
pěšky	17	34	22	73
na kole	20	27	5	52
na běžkách	5	7	1	13
celkem	42	68	28	138

Očekávané hodnoty				
způsoby návštěvy krajiny	15 - 24	35 - 44	55 - 64	celkem
pěšky	22,22	35,97	14,81	73
na kole	15,83	25,62	10,55	52
na běžkách	3,96	6,41	2,64	13
celkem	42	68	28	138

Pravděpodobnost 0,036207 < 0,05

Rozdělení chí kvadrát 22,119061 > 21,02607

Stupně volnosti 12

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,371674

Cmax 0,866025

Ckor 0,429172

C kor < 1 střední závislost

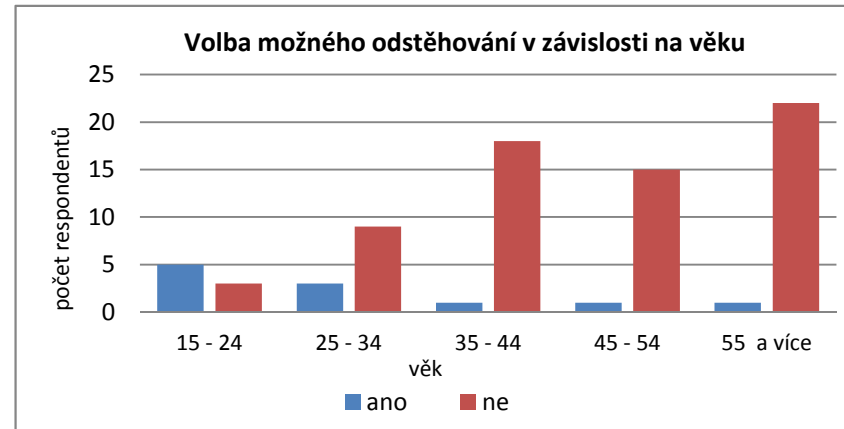
Příloha 5.3 - Vztah věku a touhy se odstěhovat

H0 – Věk neovlivňuje touhu se odstěhovat.

H1 – Věk ovlivňuje touhu se odstěhovat.

Aktuální hodnoty						
Chcete se odstěhovat?	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 a více	celkem
ano	5	3	1	1	1	11
ne	3	9	18	15	22	67
celkem	8	12	19	16	23	78

Očekávané hodnoty						
Chcete se odstěhovat?	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	celkem
ano	1,13	1,69	2,68	2,26	3,24	11
ne	6,87	10,31	16,32	13,74	19,76	67
celkem	8	12	19	16	23	78

Pravděpodobnost 0,000399 < 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 28,428594 > 15,50731
 Stupně volnosti 8

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson
 C 0,516831
 Cmax 0,707107
 Ckor 0,730909
C kor < 1 vysoká závislost

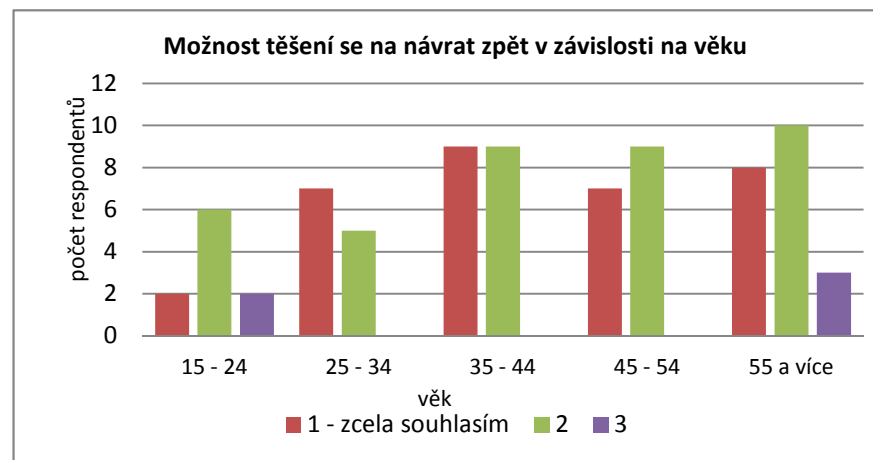
Příloha 5.4 - Vztah věku a těšení se zpět, když je člověk dlouho pryč

H0 – Věk neovlivňuje těšení se zpět, když je člověk dlouho pryč.

H1 - Věk ovlivňuje těšení se zpět, když je člověk dlouho pryč.

Aktuální hodnoty						
Těším se zpět, když jsem dlouho pryč.	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	2	7	9	7	8	33
2	6	5	9	9	10	39
3	2	0	0	0	3	5
celkem	10	12	18	16	21	77

Očekávané hodnoty						
Těším se zpět, když jsem dlouho pryč.	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	celkem
1 - zcela souhlasím	4,29	5,14	7,71	6,86	9,00	33
2	5,06	6,08	9,12	8,10	10,64	39
3	0,65	0,78	1,17	1,04	1,36	5
celkem	10	12	18	16	21	77

Pravděpodobnost	0,232905	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	19,724090	<	26,29623
Stupně volnosti	16		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

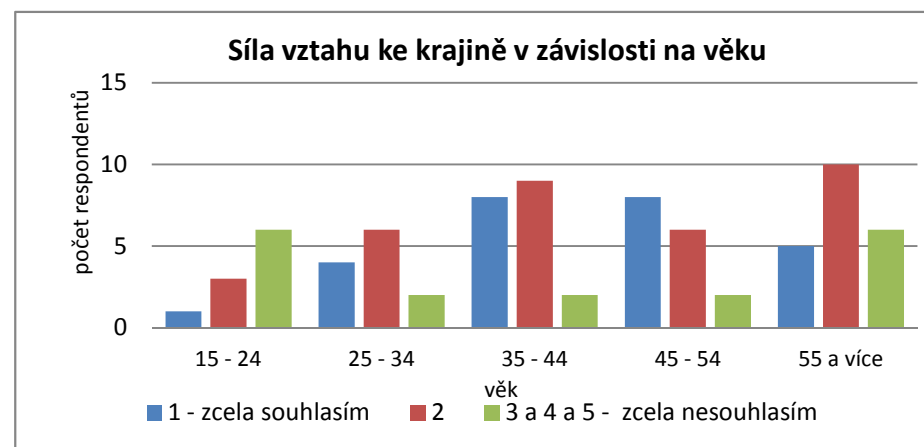
Příloha 5.5 - Vztah věku a síly vztahu k místní krajině

H0 – Věk neovlivňuje sílu vztahu ke krajině.

H1 - Věk ovlivňuje sílu vztahu ke krajině.

Aktuální hodnoty	Věk					
Mám silný vztah k místní krajině	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	1	4	8	8	5	26
2	3	6	9	6	10	34
3 a 4 a 5 - zcela nesouhlasím	6	2	2	2	6	18
celkem	10	12	19	16	21	78

Očekávané hodnoty	Věk					
Mám silný vztah k místní krajině	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	3,33	4,00	6,33	5,33	7,00	26
2	4,36	5,23	8,28	6,97	9,15	34
3 a 4 a 5 - zcela nesouhlasím	2,31	2,77	4,38	3,69	4,85	18
celkem	10	12	19	16	21	78

Pravděpodobnost 0,103253 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

13,258701 < 15,50731

Stupně volnosti

8

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.6 - Vztah věku a znalosti krajiny

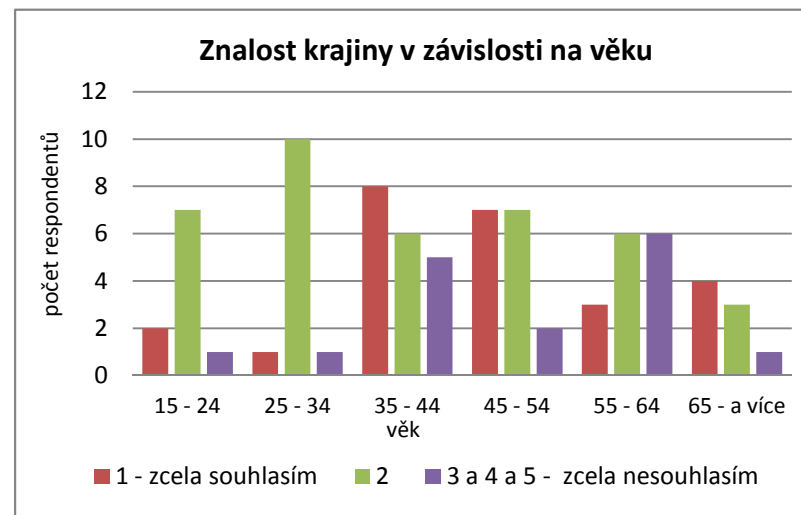
H0 – Věk neovlivňuje znalost krajiny.

H1 - Věk ovlivňuje znalost krajiny.

Aktuální hodnoty							
Znám tuto krajinu velmi dobře.	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - a více	celkem
1 - zcela souhlasím	2	1	8	7	3	4	25
2	7	10	6	7	6	3	39
3 a 4 a 5 - zcela nesouhlasím	1	1	5	2	6	1	16
celkem	10	12	19	16	15	8	80

Očekávané hodnoty							
Znám tuto krajinu velmi dobře.	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - a více	celkem
1 - zcela souhlasím	3,13	3,75	5,94	5,00	4,69	2,50	25
2	4,88	5,85	9,26	7,80	7,31	3,90	39
3 a 4 a 5 - zcela nesouhlasím	2,00	2,40	3,80	3,20	3,00	1,60	16
celkem	10	12	19	16	15	8	80

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost	0,089755	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	16,360987	<	18,30704
Stupně volnosti	10		

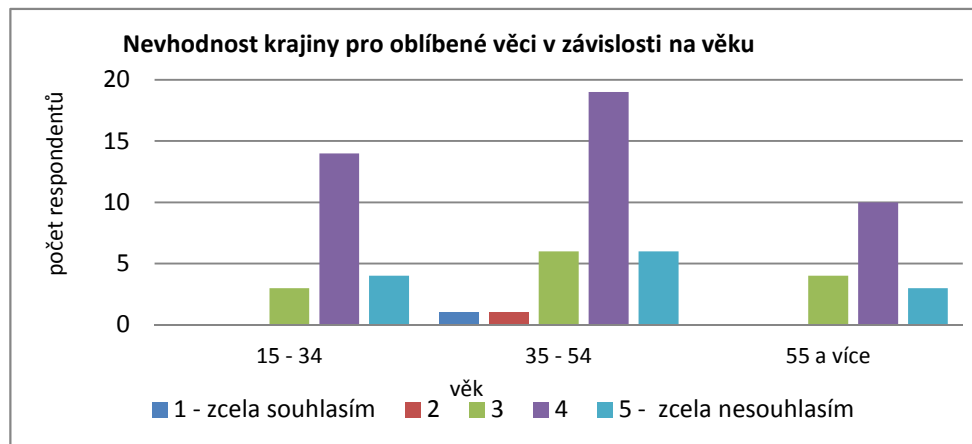
Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.7 - Vztah věku a nevhodnosti místní krajiny pro děláni oblíbených věcí

H0 – Věk nemá vliv na rozhodnutí o tom, že místní krajina není vhodná pro děláni věcí, které člověk dělá nejraději.

H1 - Věk má vliv na rozhodnutí o tom, že místní krajina není vhodná pro děláni věcí, které člověk dělá nejraději.

Aktuální hodnoty				
Není to vhodná krajina pro děláni věcí, které dělá nejraději.	věk			celkem
	15 - 34	35 - 54	55 a více	
1 - zcela souhlasím	0	1	0	1
2	0	1	0	1
3	3	6	4	13
4	14	19	10	43
5 - zcela nesouhlasím	4	6	3	13
celkem	21	33	17	71

Pravděpodobnost 0,938132 > 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 2,938915 < 15,50731
 Stupně volnosti 8

Očekávané hodnoty				
Není to vhodná krajina pro děláni věcí, které dělá nejraději.	věk			celkem
	15 - 24	35 - 44	55 a více	
1 - zcela souhlasím	0,30	0,46	0,24	1
2	0,30	0,46	0,24	1
3	3,85	6,04	3,11	13
4	12,72	19,99	10,30	43
5 - zcela nesouhlasím	3,85	6,04	3,11	13
celkem	21	33	17	71

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

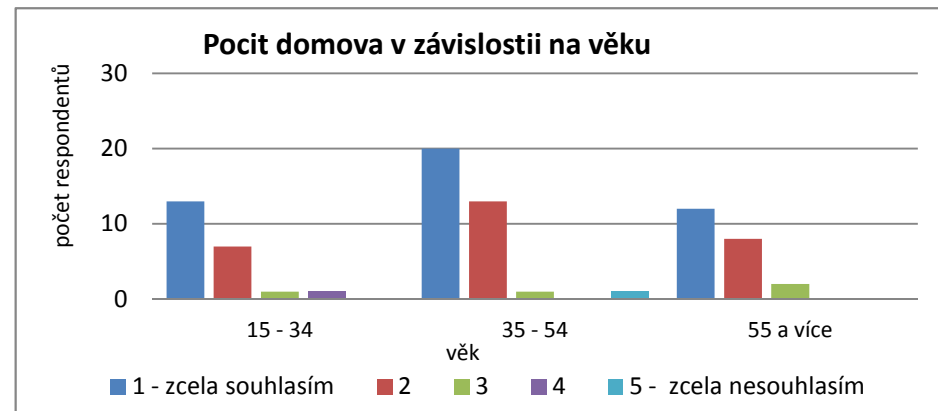
Příloha 5.8 - Vztah věku a pocitu, že se člověk cítí doma

H0 – Věk neovlivňuje to, zda se člověk cítí v daném místě doma.

H1 – Věk ovlivňuje to, zda se člověk cítí v daném místě doma.

Aktuální hodnoty	Věk			
	15 - 34	35 - 54	55 a více	celkem
Cítím se zde doma.				
1 - zcela souhlasím	13	20	12	45
2	7	13	8	28
3	1	1	2	4
4	1	0	0	1
5 - zcela nesouhlasím	0	1	0	1
celkem	22	35	22	79

Očekávané hodnoty	Věk			
	15 - 34	35 - 54	55 a více	celkem
Cítím se zde doma.				
1 - zcela souhlasím	12,53	19,94	12,53	45
2	7,80	12,41	7,80	28
3	1,11	1,77	1,11	4
4	0,28	0,44	0,28	1
5 - zcela nesouhlasím	0,28	0,44	0,28	1
celkem	22	35	22	79

Pravděpodobnost	0,751511	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	5,056586	<	15,50731
Stupně volnosti	8		

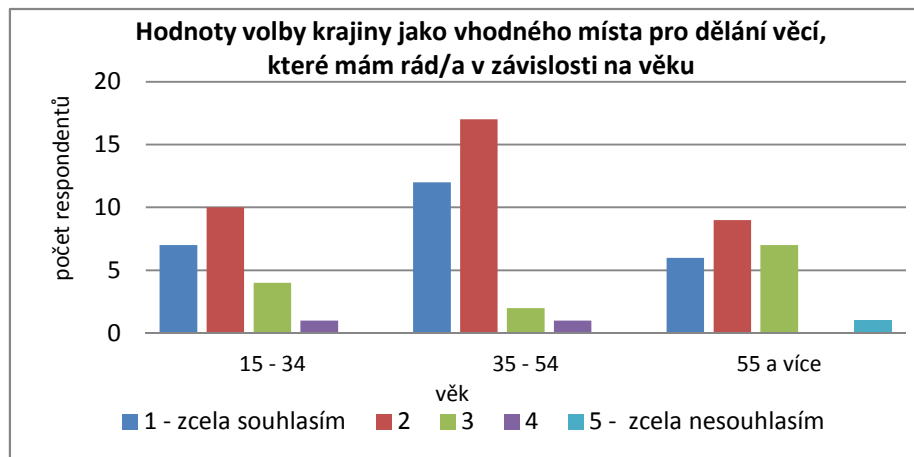
Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.9 - Vztah věku a tvrzení, že místní krajina je nejlepší místo pro děláání věcí, které má člověk rád

H0 – Věk neovlivňuje rozhodnutí o tom, zda je místní krajina nejlepší místo pro děláání věcí, které má člověk rád.

H1 - Věk ovlivňuje rozhodnutí o tom, zda je místní krajina nejlepší místo pro děláání věcí, které má člověk rád.

Aktuální hodnoty	Věk			
Místní krajina je nejlepší místo pro děláání věcí, které mám rád/a.	15 - 34	35 - 54	55 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	7	12	6	25
2	10	17	9	36
3	4	2	7	13
4	1	1	0	2
5 - zcela nesouhlasím	0	0	1	1
celkem	22	32	23	77

Pravděpodobnost 0,335568 > 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 9,080298 < 15,50731
 Stupně volnosti 8

Očekávané hodnoty	Věk			
Místní krajina je nejlepší místo pro děláání věcí, které mám rád/a.	15 - 24	35 - 44	55 - 64	celkem
1 - zcela souhlasím	7,14	10,39	7,47	25
2	10,29	14,96	10,75	36
3	3,71	5,40	3,88	13
4	0,57	0,83	0,60	2
5 - zcela nesouhlasím	0,29	0,42	0,30	1
celkem	22	32	23	77

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

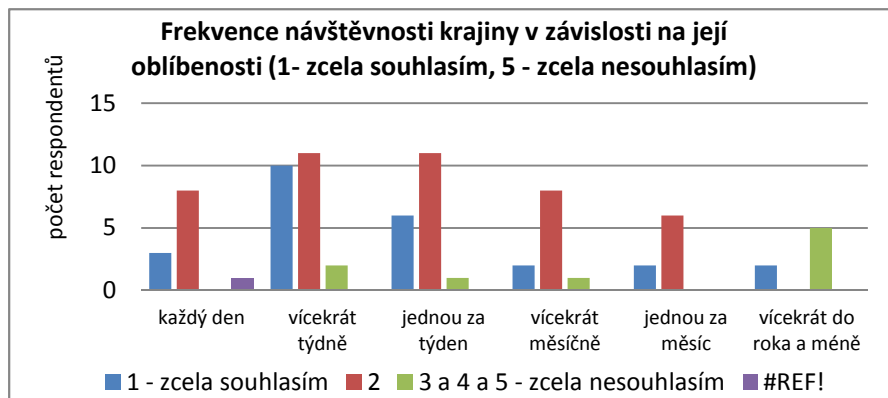
Příloha 5.10 - Vztah oblíbenosti krajiny a frekvence jejích návštěv

H0 – Frekvence návštěvy krajiny nesouvisí s její oblíbeností.

H1 – Frekvence návštěvy krajiny souvisí s její oblíbeností.

Aktuální hodnoty	Je to moje oblíbená krajina			
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3 a 4 a 5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	3	8	0	11
vícekrát týdně	10	11	2	23
jednou za týden	6	11	1	18
vícekrát měsíčně	2	8	1	11
jednou za měsíc	2	6	0	8
vícekrát do roka a méně	2	0	5	7
celkem	25	44	9	78

Očekávané hodnoty	Je to moje oblíbená krajina			
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	celkem
každý den	3,53	6,21	1,27	11
vícekrát týdně	7,37	12,97	2,65	23
jednou za týden	5,77	10,15	2,08	18
vícekrát měsíčně	3,53	6,21	1,27	11
jednou za měsíc	2,56	4,51	0,92	8
vícekrát do roka a méně	2,24	3,95	0,81	7
celkem	25	44	9	78

Pravděpodobnost 0,0003417 < 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 32,412460 > 18,30704

Stupně volnosti 10

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson
 C 0,5418099
 Cmax 0,8164966
 Ckor 0,6635789
C kor < 1 střední závislost

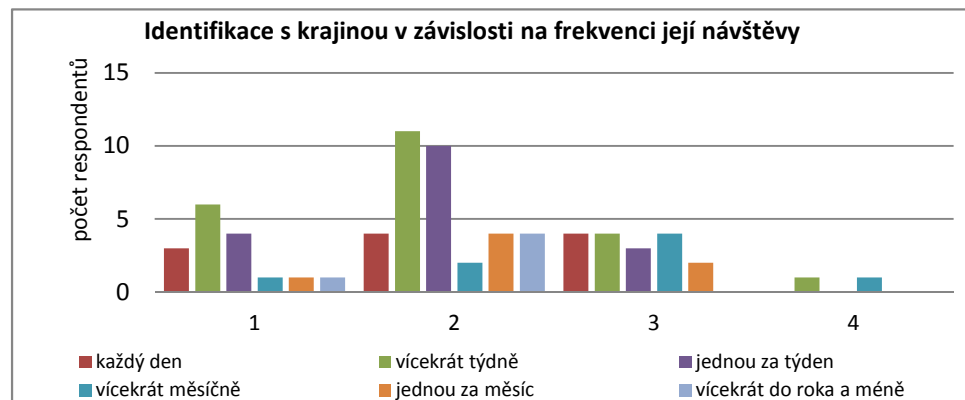
Příloha 5.11 - Vztah síly identifikace a frekvence jejích návštěv

H0 – Silná identifikace s krajinou nemá vliv na četnost návštěv krajiny.

H1 – Silná identifikace s krajinou má vliv na četnost návštěv krajiny.

Aktuální hodnoty	Silně se identifikuji s krajinou				
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4 - 5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	3	4	4	0	11
vícekrát týdně	6	11	4	1	22
jednou za týden	4	10	3	0	17
vícekrát měsíčně	1	2	4	1	8
jednou za měsíc	1	4	2	0	7
vícekrát do roka a méně	1	4	0	0	5
celkem	16	35	17	2	70

Očekávané hodnoty	Silně se identifikuji s krajinou				
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4 - 5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	2,51	5,50	2,67	0,31	11
vícekrát týdně	5,03	11,00	5,34	0,63	22
jednou za týden	3,89	8,50	4,13	0,49	17
vícekrát měsíčně	1,83	4,00	1,94	0,23	8
jednou za měsíc	1,60	3,50	1,70	0,20	7
vícekrát do roka a méně	1,14	2,50	1,21	0,14	5
celkem	16	35	17	2	70

Pravděpodobnost 0,658761715 > 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 12,266416 < 24,99579

Stupně volnosti 15

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

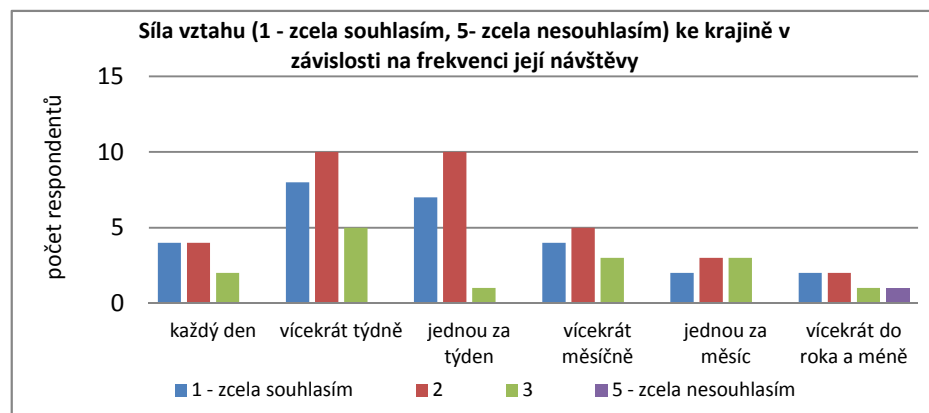
Příloha 5.12 - Vztah síly vztahu ke krajině s frekvencí jejích návštěv

H0 – Frekvence návštěv krajiny neovlivňuje sílu vztahu ke krajině.

H1 – Frekvence návštěv krajiny neovlivňuje sílu vztahu ke krajině.

Aktuální hodnoty	Mám velmi silný vztah ke krajině Teplic n. M.				
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	4	4	2	0	10
vícekrát týdně	8	10	5	0	23
jednou za týden	7	10	1	0	18
vícekrát měsíčně	4	5	3	0	12
jednou za měsíc	2	3	3	0	8
vícekrát do roka a méně	2	2	1	1	6
celkem	27	34	15	1	77

Očekávané hodnoty	Mám velmi silný vztah ke krajině Teplic n. M.				
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	3,51	4,42	1,95	0,13	10
vícekrát týdně	8,06	10,16	4,48	0,30	23
jednou za týden	6,31	7,95	3,51	0,23	18
vícekrát měsíčně	4,21	5,30	2,34	0,16	12
jednou za měsíc	2,81	3,53	1,56	0,10	8
vícekrát do roka a méně	2,10	2,65	1,17	0,08	6
celkem	27	34	15	1	77

Pravděpodobnost 0,352716 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 16,451184 < 24,99579014

Stupně volnosti 15

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

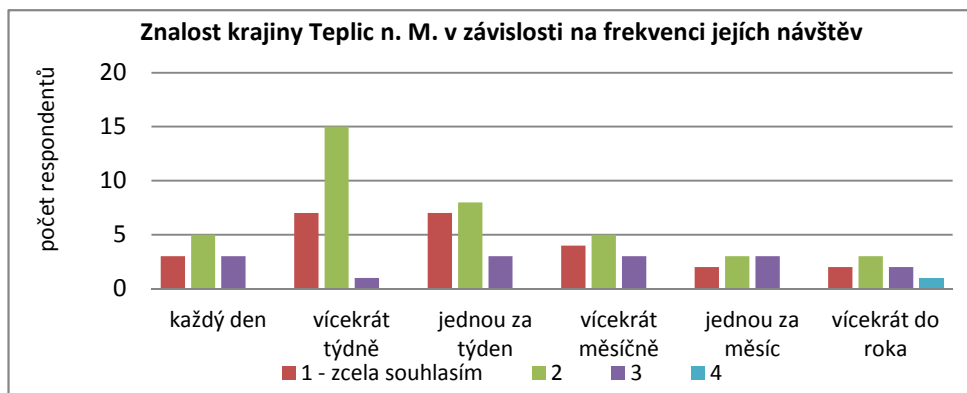
Příloha 5.13 - Vztah znalosti krajiny místní krajiny s frekvencí jejich návštěv

H0 – Znalost krajiny není ovlivněna frekvencí jejich návštěv.

H1 – Znalost krajiny je ovlivněna frekvencí jejich návštěv.

Aktuální hodnoty	Znám velmi dobře krajinu v okolí Teplic nad Metují.				
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4	celkem
každý den	3	5	3	0	11
vícekrát týdně	7	15	1	0	23
jednou za týden	7	8	3	0	18
vícekrát měsíčně	4	5	3	0	12
jednou za měsíc	2	3	3	0	8
vícekrát do roka	2	3	2	1	8
celkem	25	39	15	1	80

Očekávané hodnoty	Znám velmi dobře krajinu v okolí Teplic nad Metují.				
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4	celkem
každý den	3,44	5,36	2,06	0,14	11
vícekrát týdně	7,19	11,21	4,31	0,29	23
jednou za týden	5,63	8,78	3,38	0,23	18
vícekrát měsíčně	3,75	5,85	2,25	0,15	12
jednou za měsíc	2,50	3,90	1,50	0,10	8
vícekrát do roka	2,50	3,90	1,50	0,10	8
celkem	25	39	15	1	80

Pravděpodobnost 0,35257253 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 16,453435 < 24,9957901

Stupně volnosti 15

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

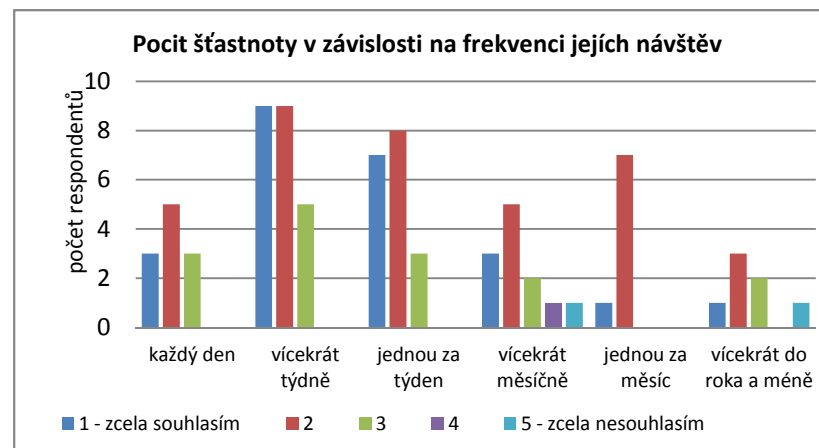
Příloha 5.14 - Vztah frekvence návštěv s tvrzením, že se zde člověk cítí nejšťastnější

H0 – Pocit toho, že jsou lidé v místě nejšťastnější, není ovlivněn frekvencí návštěv krajiny.

H1 – Pocit toho, že jsou lidé v místě nejšťastnější, je ovlivněn frekvencí návštěv krajiny.

Aktuální hodnoty	Cítím se zde nejšťastnější.					
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4	5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	3	5	3	0	0	11
vícekrát týdně	9	9	5	0	0	23
jednou za týden	7	8	3	0	0	18
vícekrát měsíčně	3	5	2	1	1	12
jednou za měsíc	1	7	0	0	0	8
vícekrát do roka a méně	1	3	2	0	1	7
celkem	24	37	15	1	2	79

Očekávané hodnoty	Cítím se zde nejšťastnější.					
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4	5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	3,34	5,15	2,09	0,14	0,28	11
vícekrát týdně	6,99	10,77	4,37	0,29	0,58	23
jednou za týden	5,47	8,43	3,42	0,23	0,46	18
vícekrát měsíčně	3,65	5,62	2,28	0,15	0,30	12
jednou za měsíc	2,43	3,75	1,52	0,10	0,20	8
vícekrát do roka a méně	2,13	3,28	1,33	0,09	0,18	7
celkem	24	37	15	1	2	79

Pravděpodobnost 0,4101041 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

20,781301 < 31,41043

Stupně volnosti 20

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

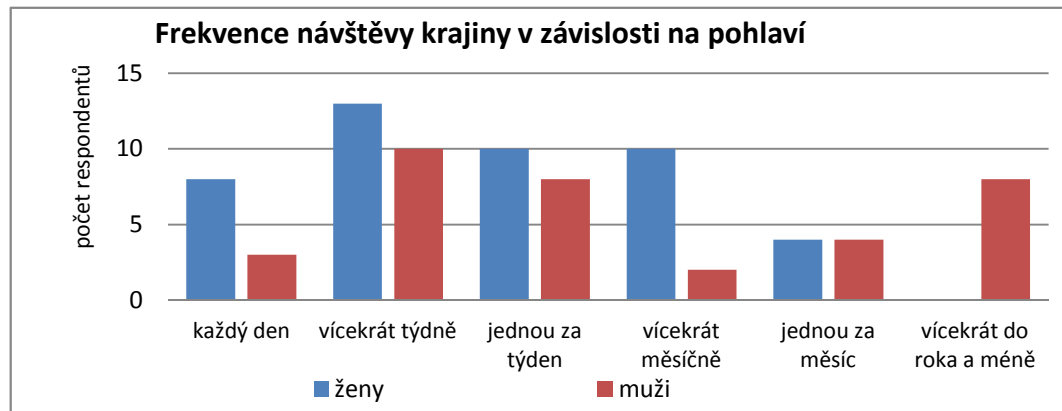
Příloha 5.15 - Vztah frekvence návštěv místní krajiny a pohlaví

H0 – Pohlaví nemá vliv na frekvenci návštěv krajiny.

H1 – Pohlaví má vliv na frekvenci návštěv krajiny.

Aktuální hodnoty	Pohlaví		
	ženy	muži	celkem
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?			
každý den	8	3	11
vícekrát týdně	13	10	23
jednou za týden	10	8	18
vícekrát měsíčně	10	2	12
jednou za měsíc	4	4	8
vícekrát do roka a méně	0	8	8
celkem	45	35	80

Očekávané hodnoty	Pohlaví		
	žena	muž	celkem
Jak často chodíte do krajiny v okolí Teplic nad Metují?			
každý den	6,19	4,81	11
vícekrát týdně	12,94	10,06	23
jednou za týden	10,13	7,88	18
vícekrát měsíčně	6,75	5,25	12
jednou za měsíc	4,50	3,50	8
vícekrát do roka a méně	4,50	3,50	8
celkem	45	35	80

Pravděpodobnost 0,0095127 < 0,05

Rozdělení chí kvadrát 15,207200 > 11,0705

Stupně volnosti 5

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,3996591

Cmax 0,7071068

Ckor 0,5652033

C kor < 1 střední závislost

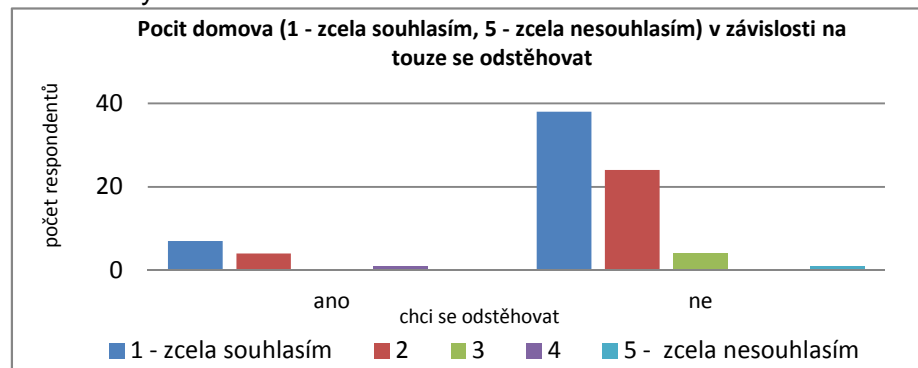
Příloha 5.16 - Vztah touhy po odstěhování a tvrzení, že se člověk cítí zde doma

H0 – To, že se zde člověk cítí doma, nemá vliv na to, že by se ne/chtěl někdy odstěhovat.

H1 - To, že se zde člověk cítí doma, má vliv na to, že by se ne/chtěl někdy odstěhovat.

Aktuální hodnoty	Chci se odstěhovat		
	ano	ne	celkem
Cítím se zde doma			
1 - zcela souhlasím	7	38	45
2	4	24	28
3	0	4	4
4	1	0	1
5 - zcela nesouhlasím	0	1	1
celkem	12	67	79

Očekávané hodnoty	Chci se odstěhovat		
	ano	ne	celkem
Cítím se zde doma			
1 - zcela souhlasím	6,84	38,16	45
2	4,25	23,75	28
3	0,61	3,39	4
4	0,15	0,85	1
5 - zcela nesouhlasím	0,15	0,85	1
celkem	12	67	79

Pravděpodobnost	0,164709	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	6,501295	<	9,487729
Stupně volnosti	4		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

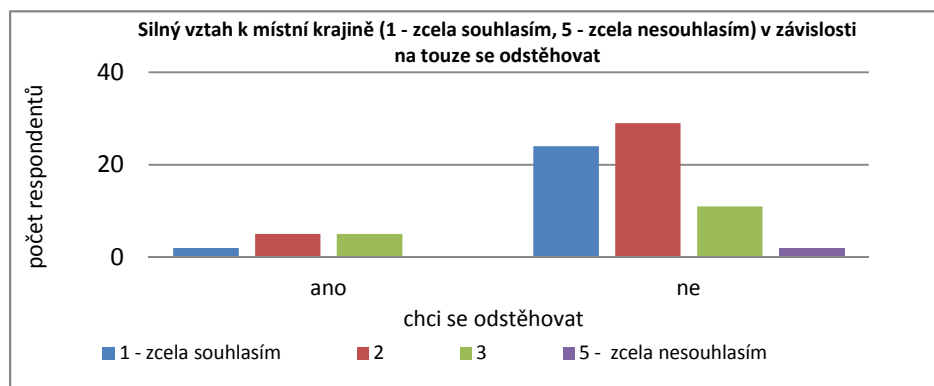
Příloha 5.17 - Touhy po odstěhování a tvrzení, že člověk má silný vztah k místní krajině

H0 – Síla vztahu ke krajině, nemá vliv na to, že se člověk jednou bude/nebude chtít odstěhovat.

H1 - Síla vztahu ke krajině, má vliv na to, že se člověk jednou bude/nebude chtít odstěhovat.

Aktuální hodnoty	Chci se odstěhovat		
Mám silný vztah k místní krajině.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	2	24	26
2	5	29	34
3	5	11	16
5 - zcela nesouhlasím	0	2	2
celkem	12	66	78

Očekávané hodnoty	Chci se odstěhovat		
Mám silný vztah k místní krajině.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	4,00	22,00	26
2	5,23	28,77	34
3	2,46	13,54	16
5 - zcela nesouhlasím	0,31	1,69	2
celkem	12	66	78

Pravděpodobnost	0,199191	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	4,651237	<	7,814728
Stupně volnosti	3		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

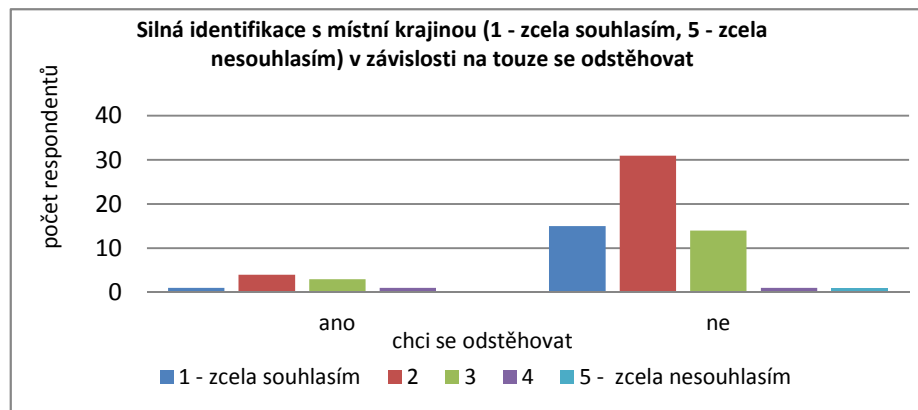
Příloha 5.18 - Vztah touhy po odstěhování a síly identifikace s místní krajinou

H0 – Síla identifikace s krajinou, nemá vliv na to, že se člověk jednou bude/nebude chtít odstěhovat.

H1 - Síla identifikace s krajinou, má vliv na to, že se člověk jednou bude/nebude chtít odstěhovat.

Aktuální hodnoty	Chci se odstěhovat		
Silně se identifikuji s místní krajinou	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	1	15	16
2	4	31	35
3	3	14	17
4	1	1	2
5 - zcela nesouhlasím	0	1	1
celkem	9	62	71

Očekávané hodnoty	Chci se odstěhovat		
Silně se identifikuji s místní krajinou	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	2,03	13,97	16
2	4,44	30,56	35
3	2,15	14,85	17
4	0,25	1,75	2
5 - zcela nesouhlasím	0,13	0,87	1
celkem	9	62	71

Pravděpodobnost	0,449905	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	3,687786	<	9,487729
Stupně volnosti	4		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.19 - Vztah touhy po odstěhování a důležitosti krajiny

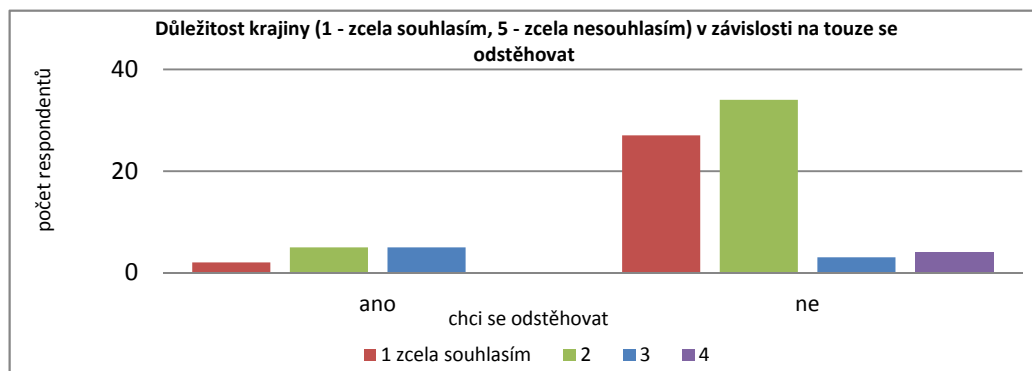
H0 – To, zda je místní krajina pro člověka důležitá, nemá vliv na to, že by se někdy chtěl odstěhovat.

H1 - To, zda je místní krajina pro člověka důležitá, má vliv na to, že by se někdy chtěl odstěhovat.

Aktuální hodnoty	Chci se odstěhovat		
Místní krajina je pro mě důležitá	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	2	27	29
2	5	34	39
3	5	3	8
4	0	4	4
celkem	12	68	80

Očekávané hodnoty	Chci se odstěhovat		
Místní krajina je pro mě důležitá	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	4,35	24,65	29
2	5,85	33,15	39
3	1,20	6,80	8
4	0,60	3,40	4
celkem	12	68	80

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost	0,000895	<	0,05
Rozdělení chí kvadrát	16,501621	>	7,814728
Stupně volnosti	3		

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C	0,41352
Cmax	0,707107
Ckor	0,584805
C kor < 1	střední závislost

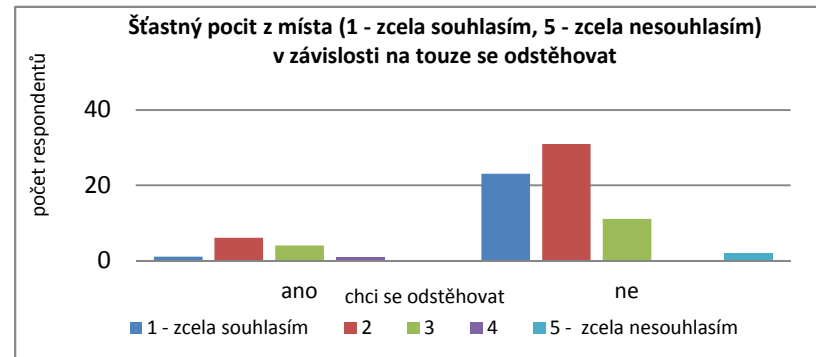
Příloha 5.20 - Vztah touhy po odstěhování a tvrzení, že se zde člověk cítí nejšťastnější

H0 – To, že se zde člověk cítí šťastný, nemá vliv na to, že by se někdy chtěl odstěhovat.

H1 - To, že se zde člověk cítí šťastný, má vliv na to, že by se někdy chtěl odstěhovat.

Aktuální hodnoty	Chci se odstěhovat		
Cítím se zde nejšťastnější	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	1	23	24
2	6	31	37
3	4	11	15
4	1	0	1
5 - zcela nesouhlasím	0	2	2
celkem	12	67	79

Očekávané hodnoty	Chci se odstěhovat		
Cítím se zde nejšťastnější	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	3,65	20,35	24
2	5,62	31,38	37
3	2,28	12,72	15
4	0,15	0,85	1
5 - zcela nesouhlasím	0,30	1,70	2
celkem	12	67	79

Pravděpodobnost 0,0445 < 0,05

Rozdělení chí kvadrát

9,769195 > 9,487729

Stupně volnosti 4

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,33174

Cmax 0,707107

Ckor 0,469152

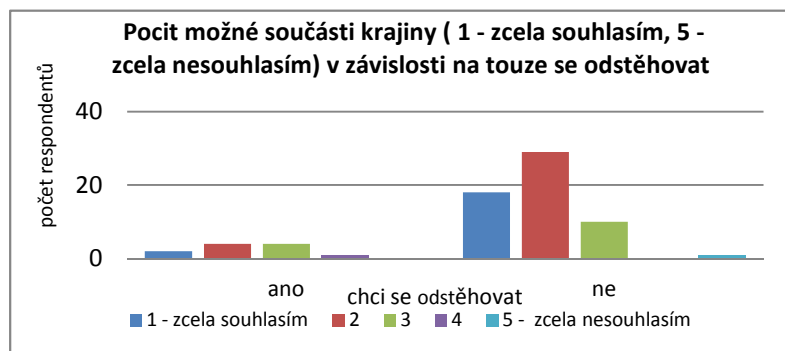
C kor < 1 střední závislost

Příloha 5.21 - Vztah touhy po odstěhování a tvrzení, že se člověk cítí součástí okolní krajiny

H0 – To, zda se člověk cítí součástí krajiny, nemá vliv na to, že by se někdy odstěhoval.

H1 - To, zda se člověk cítí součástí krajiny, má vliv na to, že by se někdy odstěhoval.

Aktuální hodnoty	Chci se odstěhovat		
Cítím, že okolní krajina je mou součástí.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	2	18	20
2	4	29	33
3	4	10	14
4	1	0	1
5 - zcela nesouhlasím	0	1	1
celkem	11	58	69

Očekávané hodnoty	Chci se odstěhovat		
Cítím, že okolní krajina je mou součástí.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	3,19	16,81	20
2	5,26	27,74	33
3	2,23	11,77	14
4	0,16	0,84	1
5 - zcela nesouhlasím	0,16	0,84	1
celkem	11	58	69

Pravděpodobnost 0,091022 > 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 8,015214 < 9,487729
 Stupně volnosti 4

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

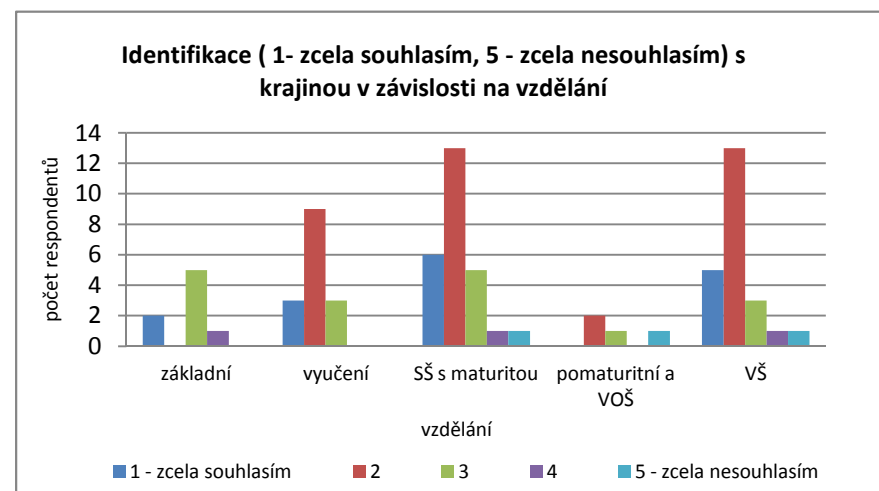
Příloha 5.22 Vztah vzdělání a síly identifikace s místní krajinou

H0 – Vzdělání nemá vliv na sílu identifikace s místní krajinou.

H1 – Vzdělání má vliv na sílu identifikace s místní krajinou.

Aktuální hodnoty	Vzdělání					
Silně se identifikuji s místní krajinou	základní	vyučení	SŠ s maturitou	pomaturitní a VOŠ	vš	celkem
1 - zcela souhlasím	2	3	6	0	5	16
2	0	9	13	2	13	37
3	5	3	5	1	3	17
4	1	0	1	0	1	3
5 - zcela nesouhlasím	0	0	1	1	1	3
celkem	8	15	26	4	23	76

Očekávané hodnoty	Vzdělání					
Silně se identifikuji s místní krajinou	základní	vyučení	SŠ s maturitou	pomaturitní a VOŠ	vš	celkem
1 - zcela souhlasím	1,68	3,16	5,47	0,84	4,84	16
2	3,89	7,30	12,66	1,95	11,20	37
3	1,79	3,36	5,82	0,89	5,14	17
4	0,32	0,59	1,03	0,16	0,91	3
5 - zcela nesouhlasím	0,32	0,59	1,03	0,16	0,91	3
celkem	8	15	26	4	23	76

Pravděpodobnost 0,219083 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 20,025304 < 26,2962276

Stupně volnosti 16

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.23 - Vztah oblíbenosti krajiny a tvrzení, že se člověk cítí součástí místní krajiny

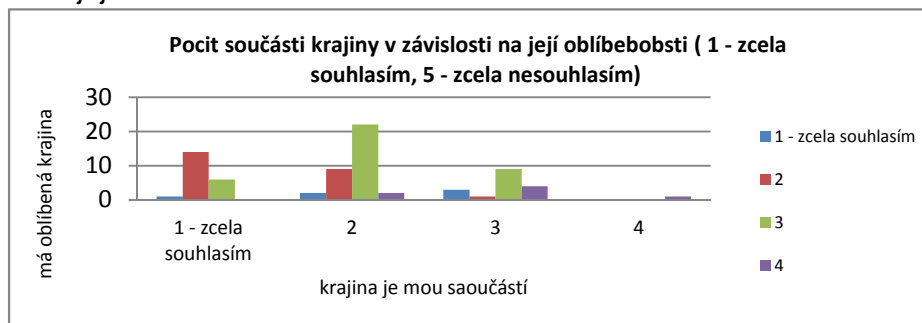
H0 – Oblíbenost krajiny nesouvisí s tím, že by se člověk díky tomu cítil více její součástí.

H1 – Oblíbenost krajiny souvisí s tím, že by se člověk díky tomu cítil více její součástí.

Aktuální hodnoty	Cítím, že okolní krajina je mou součástí.				
Je to moje nejoblíbenější krajina.	1 - zcela souhlasím	2	3	4	celkem
1 - zcela souhlasím	1	2	3	0	6
2	14	9	1	0	24
3	6	22	9	0	37
4	0	2	4	1	7
celkem	21	35	17	1	74

Očekávané hodnoty	Cítím, že okolní krajina je mou součástí.				
Je to moje nejoblíbenější krajina.	1 - zcela souhlasím	2	3	4	celkem
1 - zcela souhlasím	1,70	2,84	1,38	0,08	6
2	6,81	11,35	5,51	0,32	24
3	10,50	17,50	8,50	0,50	37
4	1,99	3,31	1,61	0,09	7
celkem	21	35	17	1	74

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost	0,000135	<	0,05
Rozdělení chí kvadrát	32,965399	>	16,91898
Stupně volnosti	9		

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson	
C	0,555146
Cmax	0,866025
Ckor	0,641028
C kor < 1	střední závislost

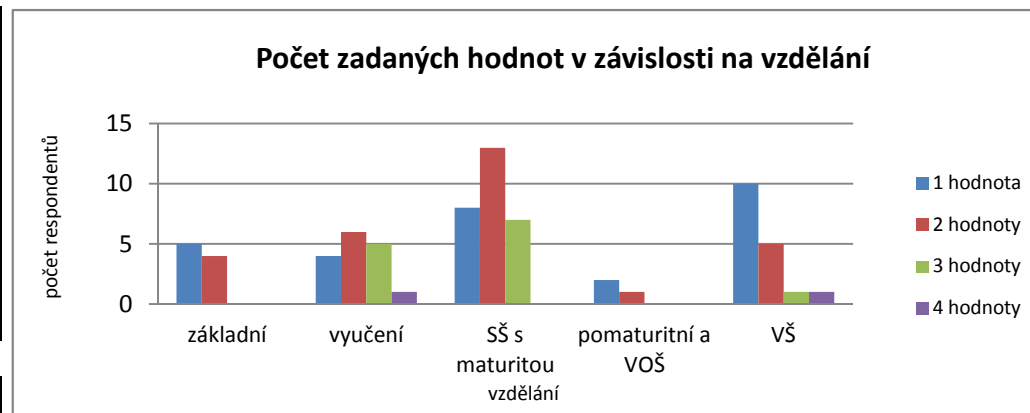
Příloha 5.24 Vztah vzdělání a počtu zadaných hodnot do mapy

H0 – Vzdělání nemá vliv na to, že bylo zadáno více bodů do mapy.

H1 – Vzdělání má vliv na to, že bylo zadáno více bodů do mapy.

Aktuální hodnoty	vzdělání					
Počet hodnot dotazovaného.	základní	vyučení	SŠ s maturitou	pomaturitní a VOŠ	VŠ	celkem
1 hodnota	5	4	8	2	10	29
2 hodnoty	4	6	13	1	5	29
3 hodnoty	0	5	7	0	1	13
4 hodnoty	0	1	0	0	1	2
celkem	9	16	28	3	17	73

Očekávané hodnoty	Tato krajina je pro mě velmi důležitá.					
Počet hodnot dotazovaného.	základní	vyučení	SŠ s maturitou	pomaturitní a VOŠ	VŠ	celkem
1 hodnota	3,58	6,36	11,12	1,19	6,75	29
2 hodnoty	3,58	6,36	11,12	1,19	6,75	29
3 hodnoty	1,60	2,85	4,99	0,53	3,03	13
4 hodnoty	0,25	0,44	0,77	0,08	0,47	2
celkem	9	16	28	3	17	73

Pravděpodobnost 0,32297 > 0,05
Rozdělení chí kvadrát 13,659629 < 21,02607
Stupně volnosti 12

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

Příloha 5.25 - Vztah oblíbenosti krajiny a tvrzení, že se člověk zná krajinu velmi dobře

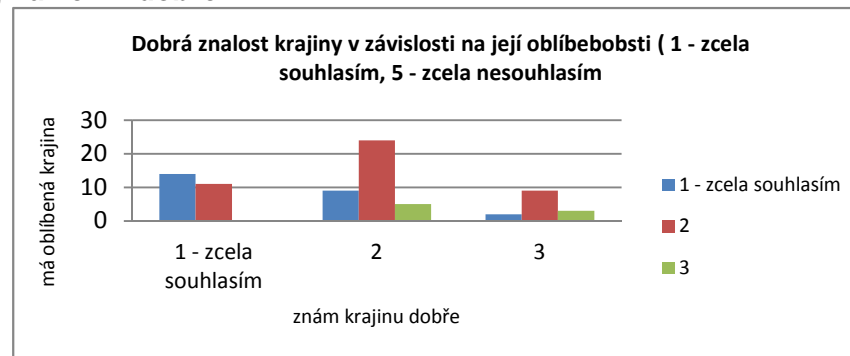
H0 – Oblíbenost krajiny nezávisí na tom, zda krajinu dobře člověk zná.

H1 – Oblíbenost krajiny závisí na tom, zda krajinu dobře člověk zná.

Aktuální hodnoty	Znám velmi dobře krajinu v okolí Teplic nad Metují.			
Je to moje nejoblíbenější krajina.	1 - zcela souhlasím	2	3	celkem
1 - zcela souhlasím	14	9	2	25
2	11	24	9	44
3	0	5	3	8
celkem	25	38	14	77

Očekávané hodnoty	Znám velmi dobře krajinu v okolí Teplic nad Metují.			
Je to moje nejoblíbenější krajina.	1 - zcela souhlasím	2	3	celkem
1 - zcela souhlasím	8,12	12,34	4,55	25
2	14,29	21,71	8,00	44
3	2,60	3,95	1,45	8
celkem	25	38	14	77

Pozn.4 a 5 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost 0,015696687 < 0,05

Rozdělení chí kvadrát 12,233516 > 9,487729

Stupně volnosti 4

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,37026413

Cmax 0,816496581

Ckor 0,453479094

C kor < 1 střední závislost

Příloha 5.26 - Vztah oblíbenosti krajiny a tvrzení, že se zde člověk cítí doma

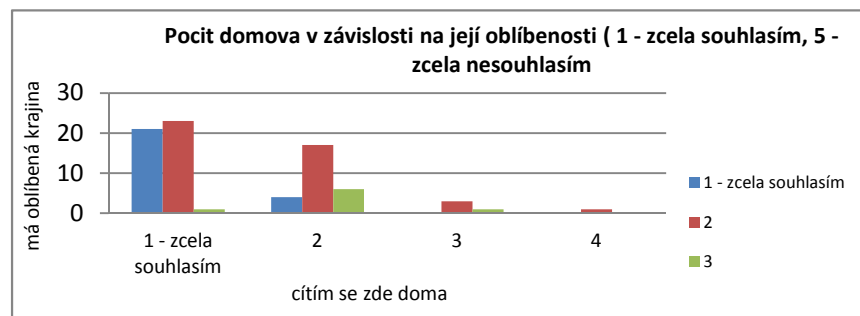
H0 – Oblíbenost krajiny nemá vliv na to, zda se tu cítí člověk doma.

H1 – Oblíbenost krajiny má vliv na to, zda se tu cítí člověk doma.

Aktuální hodnoty	Cítím se zde doma.				
Je to moje nejoblíbenější krajina.	1 - zcela souhlasím	2	3	4	celkem
1 - zcela souhlasím	21	4	0	0	25
2	23	17	3	1	44
3	1	6	1	0	8
celkem	45	27	4	1	77

Očekávané hodnoty	Cítím se zde doma.				
Je to moje nejoblíbenější krajina.	1 - zcela souhlasím	2	3	4	celkem
1 - zcela souhlasím	14,61	8,77	1,30	0,32	25
2	25,71	15,43	2,29	0,57	44
3	4,68	2,81	0,42	0,10	8
celkem	45	27	4	1	77

Pozn.4 a 5 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost 0,017006 < 0,05

Rozdělení chí kvadrát 15,453861 > 12,59159

Stupně volnosti 6

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,408842

Cmax 0,816497

Ckor 0,500728

C kor < 1 střední závislost

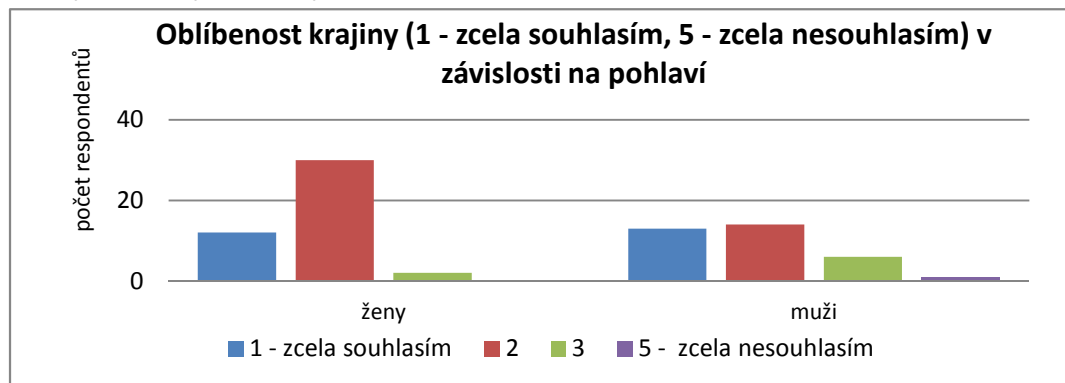
Příloha 5.27 - Vztah oblíbenosti krajiny a pohlaví

H0 – Pohlaví neurčuje to, zda pro člověka bude místní krajina ta nejoblíbenější.

H1 - Pohlaví určuje to, zda pro člověka bude místní krajina ta nejoblíbenější.

Aktuální hodnoty	Pohlaví		
Je to moje nejoblíbenější krajina.	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	12	13	25
2	30	14	44
3	2	6	8
5 - zcela nesouhlasím	0	1	1
celkem	44	34	78

Očekávané hodnoty	Pohlaví		
Je to moje nejoblíbenější krajina.	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	14,10	10,90	25
2	24,82	19,18	44
3	4,51	3,49	8
5 - zcela nesouhlasím	0,56	0,44	1
celkem	44	34	78

Pravděpodobnost 0,052571829 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

7,702737 < 7,814728

Stupně volnosti 3

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

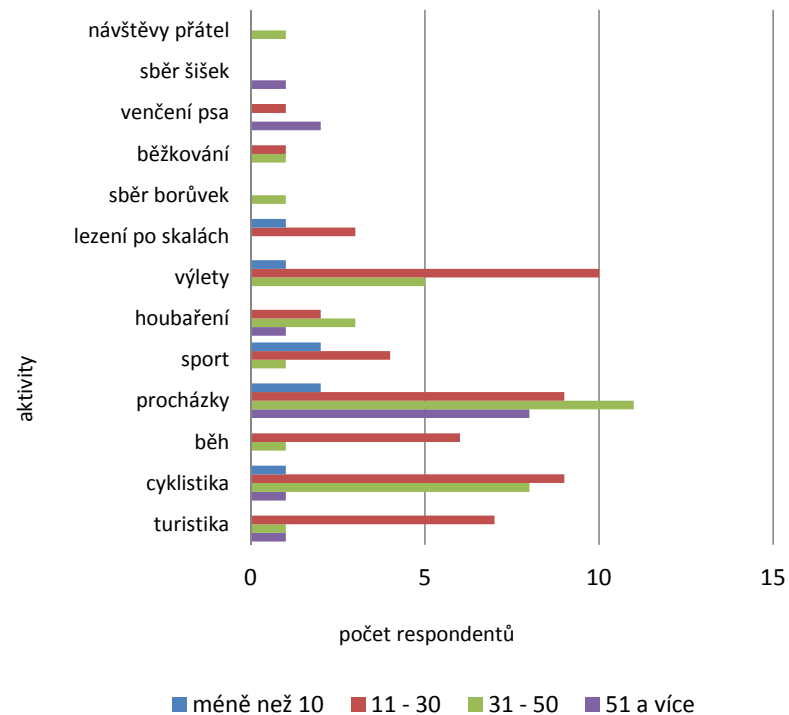
Příloha 5.28 Vztah délky života v místě a aktivit prováděných v krajině

H0 – Délka života v místě nemá vliv na druh provozovaných aktivit v krajině.

H1 – Délka života v místě má vliv na druh provozovaných aktivit v krajině.

Aktuální hodnoty	Délka života v místě				celkem
	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	
aktivita					
turistika	0	7	1	1	9
cyklistika	1	9	8	1	19
běh	0	6	1	0	7
procházky	2	9	11	8	30
sport	2	4	1	0	7
houbaření	0	2	3	1	6
výlety	1	10	5	0	16
lezení po skalách	1	3	0	0	4
sběr borůvek	0	0	1	0	1
běžkování	0	1	1	0	2
venčení psa	0	1	0	2	3
sběr šišek	0	0	0	1	1
návštěvy přátel	0	0	1	0	1
celkem	7	52	33	14	106

Aktivity kokané v krajině Teplic n. M. z závislosti na délce života v místě

Očekávané hodnoty	Cítím se zde nejšťastnější.				
aktivity	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
turistika	0,59	4,42	2,80	1,19	9
cyklistika	1,25	9,32	5,92	2,51	19
běh	0,46	3,43	2,18	0,92	7
procházky	1,98	14,72	9,34	3,96	30
sport	0,46	3,43	2,18	0,92	7
houbaření	0,40	2,94	1,87	0,79	6
výlety	1,06	7,85	4,98	2,11	16
lezení po skalách	0,26	1,96	1,25	0,53	4
sběr borůvek	0,07	0,49	0,31	0,13	1
běžkování	0,13	0,98	0,62	0,26	2
venčení psa	0,20	1,47	0,93	0,40	3
sběr šišek	0,07	0,49	0,31	0,13	1
návštěvy přátel	0,07	0,49	0,31	0,13	1
celkem	7	52	33	14	106

Pravděpodobnost 0,057589339 > 0,05
Rozdělení chí kvadrát 50,259263 < 50,99846
Stupně volnosti 36

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.29 Vztah délky života v místě a tvrzení, že se člověk bude těšit zpět, když je dlouho pryč

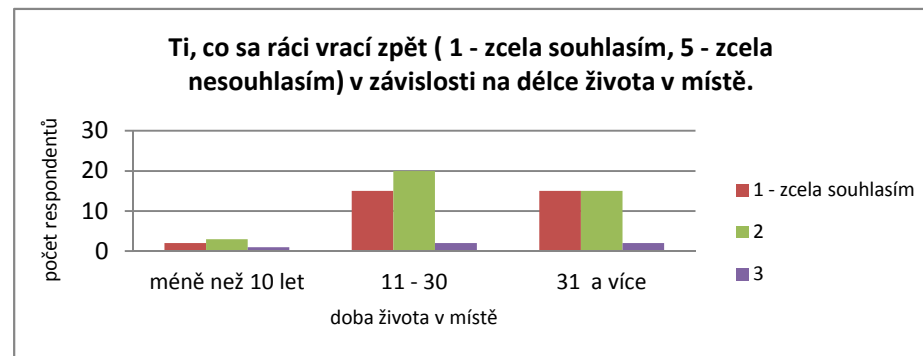
H0 – Délka života v místě, nebude ovlivňovat to, že se člověk bude rád vracet zpět.

H1 – Délka života v místě, bude ovlivňovat to, že se člověk bude rád vracet zpět.

Aktuální hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?			
Těším se zpět, když jsem příliš dlouho pryč				
	méně než 10 let	11 - 30	31 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	2	15	15	32
2	3	20	15	38
3	1	2	2	5
celkem	6	37	32	75

Očekávané hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?			
Těším se zpět, když jsem příliš dlouho pryč				
	méně než 10 let	11 - 30	31 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	2,56	15,79	13,65	32
2	3,04	18,75	16,21	38
3	0,40	2,47	2,13	5
celkem	6,00	37,00	32,00	75

Pozn. 4 a 5 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost 0,832599 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

1,466268 < 9,487729

Stupně volnosti 4

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

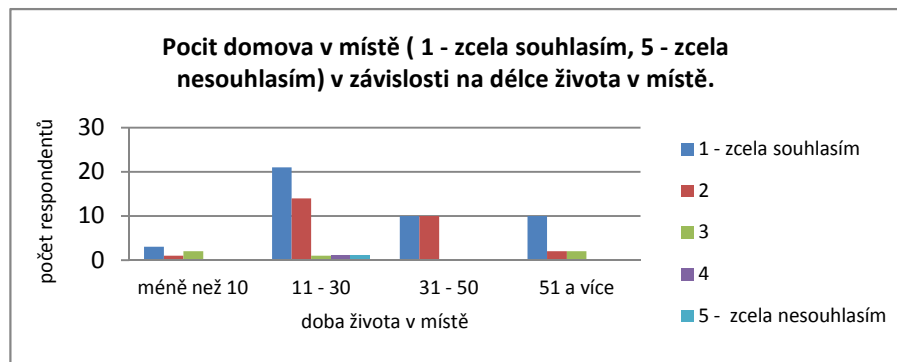
Příloha 5.30 Vztah délky života v místě a tvrzení, že se zde člověk cítí doma

H0 – Délka života v místě, nebude ovlivňovat to, zda se zde člověk cítí doma.

H1 – Délka života v místě, bude ovlivňovat to, zda se zde člověk cítí doma.

Aktuální hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
Cítím se zde doma.					
1 - zcela souhlasím	3	21	10	10	44
2	1	14	10	2	27
3	2	1	0	2	5
4	0	1	0	0	1
5 - zcela nesouhlasím	0	1	0	0	1
celkem	6	38	20	14	78

Očekávané hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
Cítím se zde doma.					
1 - zcela souhlasím	3,38	21,44	11,28	7,90	44
2	2,08	13,15	6,92	4,85	27
3	0,38	2,44	1,28	0,90	5
4	0,08	0,49	0,26	0,18	1
5 - zcela nesouhlasím	0,08	0,49	0,26	0,18	1
celkem	6	38	20	14	78

Pravděpodobnost	0,157949122	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	16,782871	<	21,02607
Stupně volnosti	12		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.31 Vztah délky života v místě a tvrzení, že člověk zná místní krajinu velmi dobře

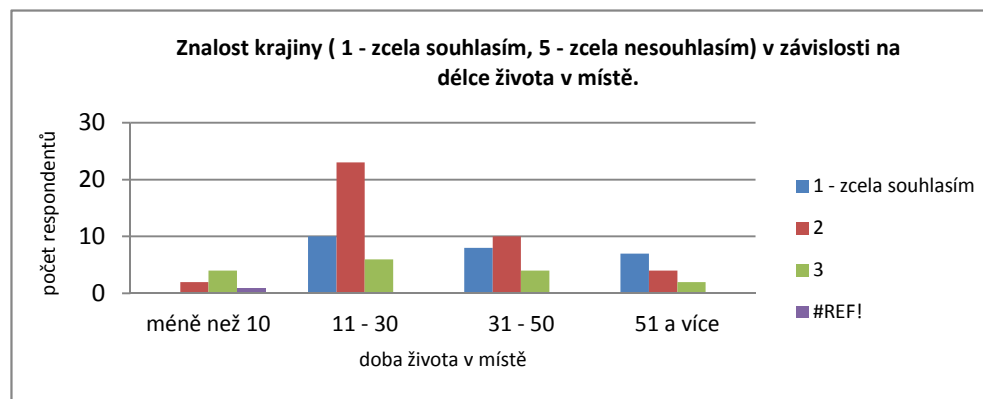
H0 – Délka života v místě, nebude ovlivňovat to, že se zde člověk bude cítit doma.

H1 – Délka života v místě, bude ovlivňovat to, že se zde člověk bude cítit doma.

Aktuální hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Znám velmi dobře místní krajinu	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	0	10	8	7	25
2	2	23	10	4	39
3	4	6	4	2	16
celkem	6	39	22	13	80

Očekávané hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Znám velmi dobře místní krajinu	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	1,88	12,19	6,88	4,06	25
2	2,93	19,01	10,73	6,34	39
3	1,20	7,80	4,40	2,60	16
celkem	6	39	22	13	80

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost 0,032688 < 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 18,221591 > 16,91898

Stupně volnosti 9

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,02021

Cmax 0,866025

Ckor 0,023336

C kor < 1 střední závislost

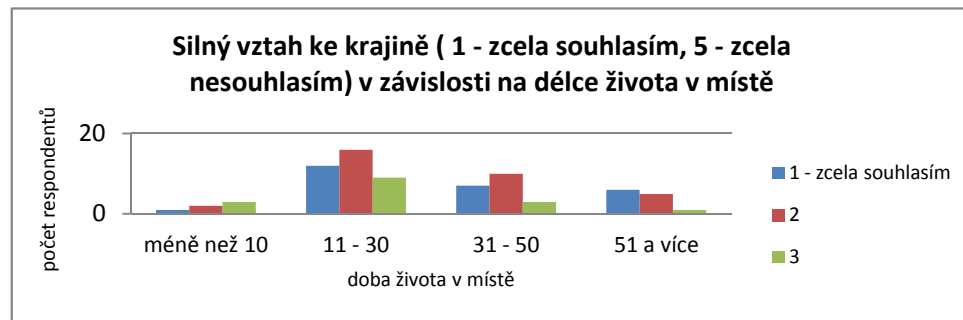
Příloha 5.32 Vztah délky života v místě a síly vztahu k místní krajině

H0 – Délka života v místě, nebude ovlivňovat sílu vztahu ke krajině.

H1 – Délka života v místě, bude ovlivňovat sílu vztahu ke krajině.

Aktuální hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Mám silný vztah k místní krajině.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	1	12	7	6	26
2	2	16	10	5	33
3	3	9	3	1	16
celkem	6	37	20	12	75

Očekávané hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Mám silný vztah k místní krajině.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	2,08	12,83	6,93	4,16	26
2	2,64	16,28	8,80	5,28	33
3	1,28	7,89	4,27	2,56	16
celkem	6	37	20	12	75

Pravděpodobnost 0,47422748 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

5,560061 < 12,59159

Stupně volnosti

6

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 4 a 5 nikdo nezaškrtnul

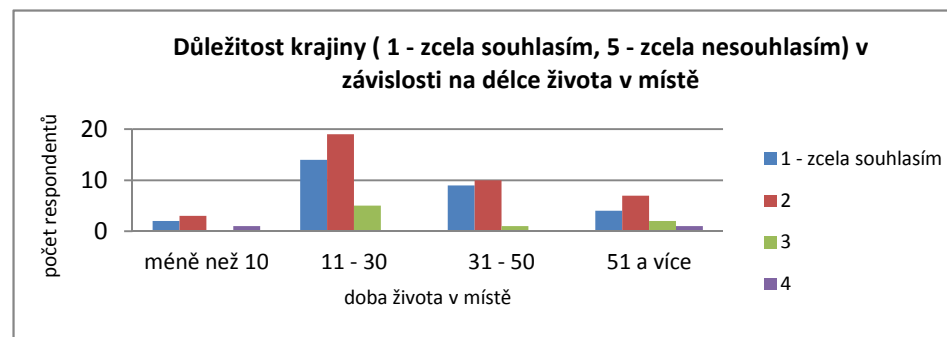
Příloha 5.33 Vztah délky života v místě a tvrzení, že je pro člověka místní krajina důležitá

H0 – Délka života v místě, nebude ovlivňovat to, zda je krajina pro člověka důležitá.

H1 – Délka života v místě, bude ovlivňovat to, zda je krajina pro člověka důležitá.

Aktuální hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Tato krajina je pro mě velmi důležitá.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
	1 - zcela souhlasím	2	14	9	4
2	3	19	10	7	39
3	0	5	1	2	8
4	1	0	0	1	2
celkem	6	38	20	14	78

Očekávané hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Tato krajina je pro mě velmi důležitá.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
	1 - zcela souhlasím	2,23	14,13	7,44	5,21
2	3,00	19,00	10,00	7,00	39
3	0,62	3,90	2,05	1,44	8
4	0,15	0,97	0,51	0,36	2
celkem	6,00	38	20	14	78,00

Pravděpodobnost 0,383273 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

9,606459 < 16,91898

Stupně volnosti

9

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

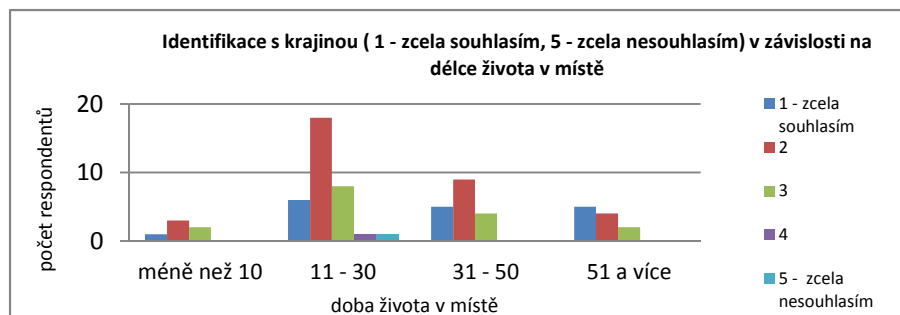
Příloha 5.34 Vztah délky života v místě a síly identifikace s místní krajinou

H0 – Délka života v místě, nebude ovlivňovat to, že se s ní člověk bude silně identifikovat.

H1 – Délka života v místě, bude ovlivňovat to, že se s ní člověk bude silně identifikovat.

Aktuální hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Silně se identifikuji s místní krajinou.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	1	6	5	5	17
2	3	18	9	4	34
3	2	8	4	2	16
4	0	1	0	0	1
5 - zcela nesouhlasím	0	1	0	0	1
celkem	6	34	18	11	69

Očekávané hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Silně se identifikuji s místní krajinou.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
1 - zcela souhlasím	1,48	8,38	4,43	2,71	17
2	2,96	16,75	8,87	5,42	34
3	1,39	7,88	4,17	2,55	16
4	0,09	0,49	0,26	0,16	1
5 - zcela nesouhlasím	0,09	0,49	0,26	0,16	1
celkem	6	34	18	11	69

Pravděpodobnost 0,927863 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 5,756331 < 21,02607

Stupně volnosti 12

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

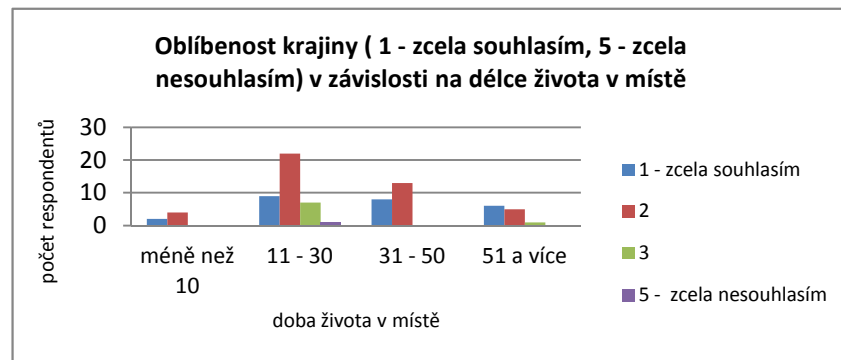
Příloha 5.35 Vztah délky života v místě s tvrzením, že se jedná o nejoblíbenější krajinu

H0 – Délka života v místě nemá vliv na tvrzení, že pro člověka je místní krajina nejoblíbenější.

H1 – Délka života v místě má vliv na tvrzení, že pro člověka je místní krajina nejoblíbenější.

Aktuální hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Je to moje nejoblíbenější krajina.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
	1 - zcela souhlasím	2	9	8	6
2	4	22	13	5	44
3	0	7	0	1	8
5 - zcela nesouhlasím	0	1	0	0	1
celkem	6	39	21	12	78

Očekávané hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Je to moje nejoblíbenější krajina.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
	1 - zcela souhlasím	1,92	12,50	6,73	3,85
2	3,38	22,00	11,85	6,77	44
3	0,62	4,00	2,15	1,23	8
5 - zcela nesouhlasím	0,08	0,50	0,27	0,15	1
celkem	6	39	21	12	78

Pravděpodobnost	0,42103	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	9,177760	<	16,91898
Stupně volnosti	9		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

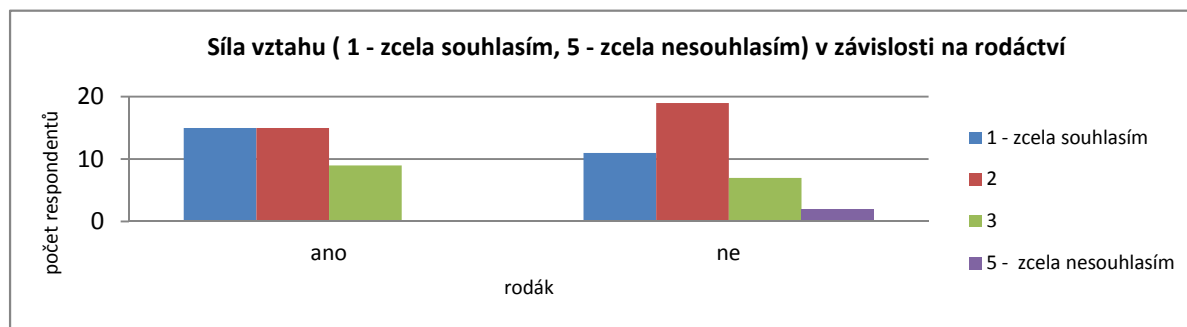
Příloha 5.36 Vztah síly vztahu s tím, zda je člověk rodák

H0 – To, že je člověk rodák nemá vliv na sílu vztahu k místní krajině.

H1 - To, že je člověk rodák má vliv na sílu vztahu k místní krajině.

Aktuální hodnoty	Jsem rodák?		
Mám silný vztah k místní krajině.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	15	11	26
2	15	19	34
3	9	7	16
5 - zcela nesouhlasím	0	2	2
celkem	39	39	78

Očekávané hodnoty	Jsem rodák?		
Mám silný vztah k místní krajině.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	13,00	13,00	26
2	17,00	17,00	34
3	8,00	8,00	16
5 - zcela nesouhlasím	1,00	1,00	2
celkem	39	39	78

Pravděpodobnost 0,3426672 > 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 3,335973 < 7,814728
 Stupně volnosti 3

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

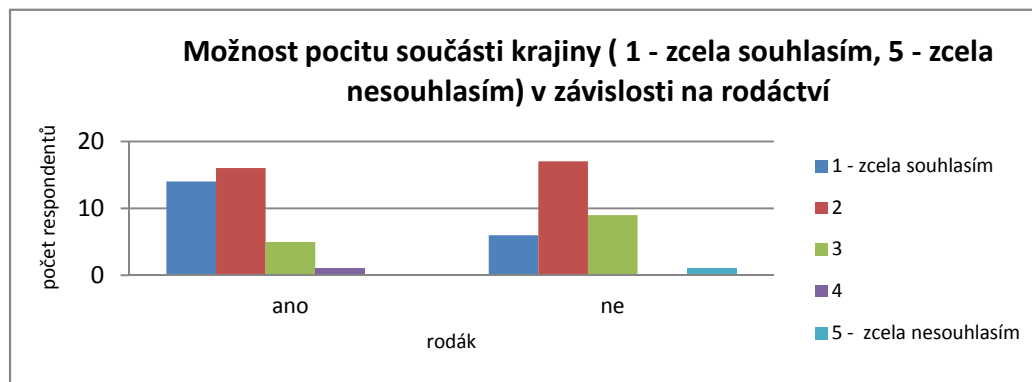
Příloha 5.37 Vztah pocitu, že se člověk cítí součástí krajiny a tím, zda je člověk rodák

H0 – Rodáctví nemá vliv na tvrzení, že člověk cítí, že je krajina jeho součástí

H1 – Rodáctví má vliv na tvrzení, že člověk cítí, že je krajina jeho součástí

Aktuální hodnoty	Jsem rodák?		
Cítím, že okolní krajina je mou součástí.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	14	6	20
2	16	17	33
3	5	9	14
4	1	0	1
5 - zcela nesouhlasím	0	1	1
celkem	36	33	69

Očekávané hodnoty	Jsem rodák?		
Cítím, že okolní krajina je mou součástí.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	10,43	9,57	20
2	17,22	15,78	33
3	7,30	6,70	14
4	0,52	0,48	1
5 - zcela nesouhlasím	0,52	0,48	1
celkem	36	33	69

Pravděpodobnost 0,180928 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 6,254549 < 9,487729

Stupně volnosti 4

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

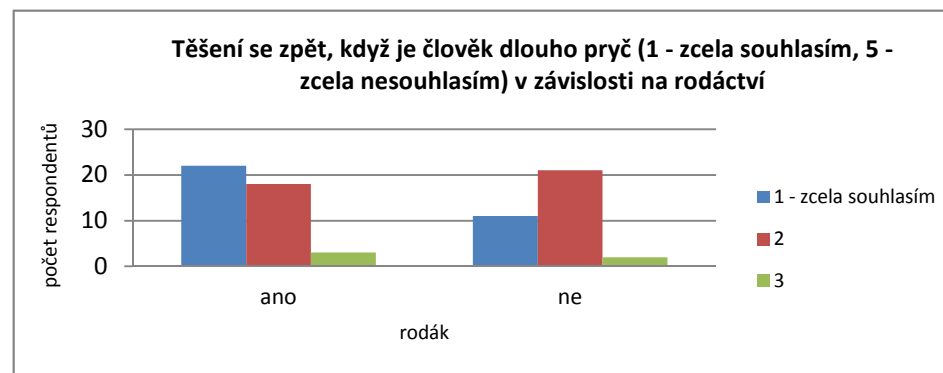
Příloha 5.38 Vztah toho, zda je člověk rodák a tvrzení, že když je člověk dlouho pryč, tak se těší zpět

H0 – To, zda je člověk rodák nemá vliv na to, aby se těšil zpět, když je dlouho pryč.

H1 – To, zda je člověk rodák má vliv na to, aby se těšil zpět, když je dlouho pryč.

Aktuální hodnoty	Jsem rodák?		
Těším se zpět, když jsem dlouho pryč.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	22	11	33
2	18	21	39
3	3	2	5
celkem	43	34	77

Očekávané hodnoty	Jsem rodák?		
Těším se zpět, když jsem dlouho pryč.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	18,43	14,57	33
2	21,78	17,22	39
3	2,79	2,21	5
celkem	43	34	77

Pravděpodobnost	0,213560465	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	3,087671	<	5,991465
Stupně volnosti	2		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 4 a 5 nikdo nezaškrtnul

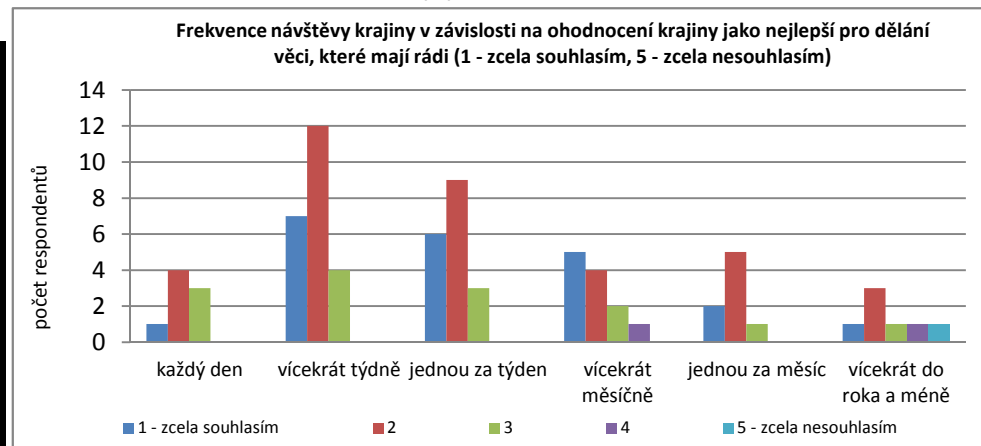
Příloha 5.39 Vztah tvrzení, že místní krajina je nejlepším místem pro děláni věcí, které mám rád/a a frekvence jejich návštěv

H0 – Tvrzení, že místní krajina je nejlepším místem pro děláni věcí, které mám rád/a nemá vliv na frekvenci jejich návštěv.

H1 – Tvrzení, že místní krajina je nejlepším místem pro děláni věcí, které mám rád/a má vliv na frekvenci jejich návštěv.

Aktuální hodnoty	Místní krajina je nejlepší místo pro děláni věcí, které mám rád/a.					
Jak často se pohybujete do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4	5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	1	4	3	0	0	8
vícekrát týdně	7	12	4	0	0	23
jednou za týden	6	9	3	0	0	18
vícekrát měsíčně	5	4	2	1	0	12
jednou za měsíc	2	5	1	0	0	8
vícekrát do roka a méně	1	3	1	1	1	7
celkem	22	37	14	2	1	76

Očekávané hodnoty	Místní krajina je nejlepší místo pro děláni věcí, které mám rád/a.					
Jak často se pohybujete do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4	5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	2,32	3,89	1,47	0,21	0,11	8
vícekrát týdně	6,66	11,20	4,24	0,61	0,30	23
jednou za týden	5,21	8,76	3,32	0,47	0,24	18
vícekrát měsíčně	3,47	5,84	2,21	0,32	0,16	12
jednou za měsíc	2,32	3,89	1,47	0,21	0,11	8
vícekrát do roka a méně	2,03	3,41	1,29	0,18	0,09	7
celkem	22	37	14	2	1	76

Pravděpodobnost 0,371525 > 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 21,442254 < 31,41043

Stupně volnosti 20

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

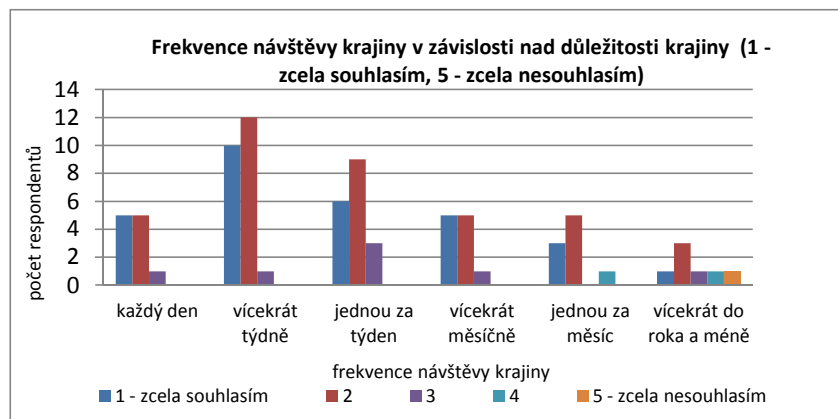
Příloha 5.40 Vztah frekvence návštěv krajiny a tvrzení, že je krajina pro člověka důležitá

H0 – To, že je pro člověka krajina důležitá nemá vliv na frekvenci jejich návštěv.

H1 – To, že je pro člověka krajina důležitá nemá vliv na frekvenci jejich návštěv.

Aktuální hodnoty	Tato krajina je pro mě velmi důležitá.					
Jak často se pohybujete do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4	5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	5	5	1	0	0	11
vícekrát týdně	10	12	1	0	0	23
jednou za týden	6	9	3	0	0	18
vícekrát měsíčně	5	5	1	0	0	11
jednou za měsíc	3	5	0	1	0	9
vícekrát do roka a méně	1	3	1	1	1	7
celkem	30	39	7	2	1	79

Očekávané hodnoty	Tato krajina je pro mě velmi důležitá.					
Jak často se pohybujete do krajiny v okolí Teplic nad Metují?	1 - zcela souhlasím	2	3	4	5 - zcela nesouhlasím	celkem
každý den	4,18	5,43	0,97	0,28	0,14	11
vícekrát týdně	8,73	11,35	2,04	0,58	0,29	23
jednou za týden	6,84	8,89	1,59	0,46	0,23	18
vícekrát měsíčně	4,18	5,43	0,97	0,28	0,14	11
jednou za měsíc	3,42	4,44	0,80	0,23	0,11	9
vícekrát do roka	2,66	3,46	0,62	0,18	0,09	7
celkem	30	39	7	2	1	79

Pravděpodobnost 0,2865097 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

23,046651 < 31,41043

Stupně volnosti 20

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

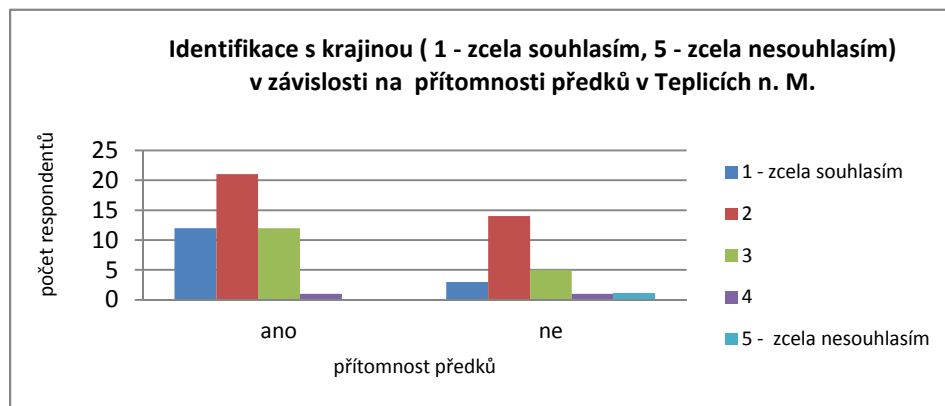
Příloha 5.41 Vztah přítomností předků s tvrzením, že se člověk silně identifikuje s místní krajinou

H0 – To, zda v místě člověk měl předky, nesouvisí s tím, že by se silně identifikoval s místní krajinou.

H1 – To, zda v místě člověk měl předky, souvisí s tím, že by se silně identifikoval s místní krajinou.

Aktuální hodnoty	Žije či žil někdo z vašich předků v Teplicích nad Metují nebo v okolí?		
Silně se identifikuji s místní krajinou.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	12	3	15
2	21	14	35
3	12	5	17
4	1	1	2
5 - zcela nesouhlasím	0	1	1
celkem	46	24	70

Očekávané hodnoty	Žije či žil někdo z vašich předků v Teplicích nad Metují nebo v okolí?		
Silně se identifikuji s místní krajinou.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	9,86	5,14	15
2	23,00	12,00	35
3	11,17	5,83	17
4	1,31	0,69	2
5 - zcela nesouhlasím	0,66	0,34	1
celkem	46	24	70

Pravděpodobnost 0,382057 > 0,05
 Rozdělení chí kvadrát 4,181053 < 9,48772904
 Stupně volnosti 4

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

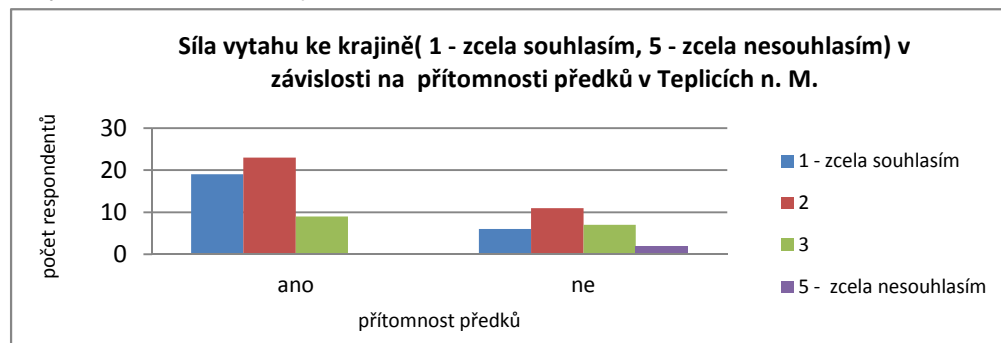
Příloha 5.42 Vztah přítomností předků s tvrzením, že člověk má silný vztah k místní krajině

H0 – To, zda v místě člověk měl předky, nesouvisí s tím, že by měl silný vztah k místní krajině.

H1 – To, zda v místě člověk měl předky, souvisí s tím, že by měl silný vztah k místní krajině.

Aktuální hodnoty	Žije či žil někdo z vašich předků v		
Mám silný vztah k místní krajině.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	19	6	25
2	23	11	34
3	9	7	16
5 - zcela nesouhlasím	0	2	2
celkem	51	26	77

Očekávané hodnoty	Žije či žil někdo z vašich předků v		
Mám silný vztah k místní krajině.	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	16,56	8,44	25
2	22,52	11,48	34
3	10,60	5,40	16
5 - zcela nesouhlasím	1,32	0,68	2
celkem	51	26	77

Pravděpodobnost 0,125363 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

5,732720 < 7,814728

Stupně volnosti

3

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

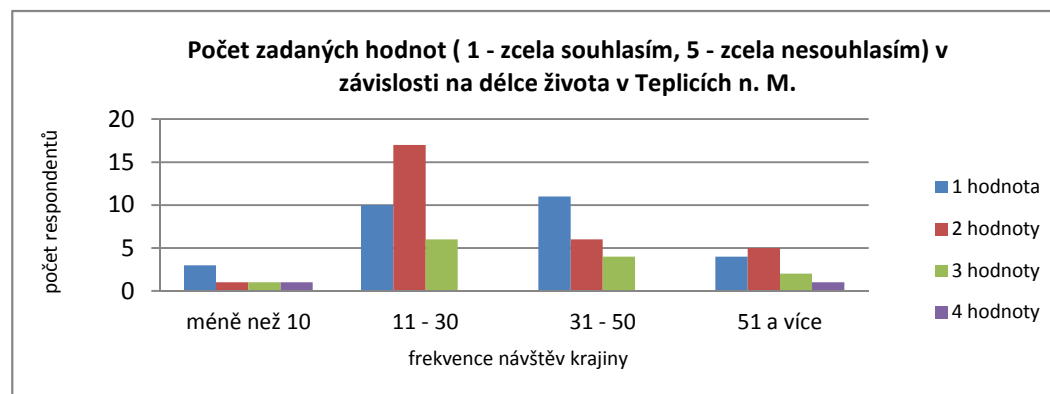
Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

Příloha 5.43 Vztah délky života v místě a počtu zadaných hodnot do mapy

H0 – Délka života v místě nemá vliv na to, že by bylo zadáno více bodů do mapy.

H1 – Délka života v místě má vliv na to, že by bylo zadáno více bodů do mapy.

Aktuální hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Počet hodnot dotazovaného.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
1 hodnota	3	10	11	4	28
2 hodnoty	1	17	6	5	29
3 hodnoty	1	6	4	2	13
4 hodnoty	1	0	0	1	2
celkem	6	33	21	12	72

Očekávané hodnoty	Jak dlouho zde bydlíte?				
Počet hodnot dotazovaného.	méně než 10	11 - 30	31 - 50	51 a více	celkem
1 hodnota	2,33	12,83	8,17	4,67	28
2 hodnoty	2,42	13,29	8,46	4,83	29
3 hodnoty	1,08	5,96	3,79	2,17	13
4 hodnoty	0,17	0,92	0,58	0,33	2
celkem	6	33	21	12	72

Pravděpodobnost 0,24233 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

11,510529 < 16,91898

Stupně volnosti 9

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

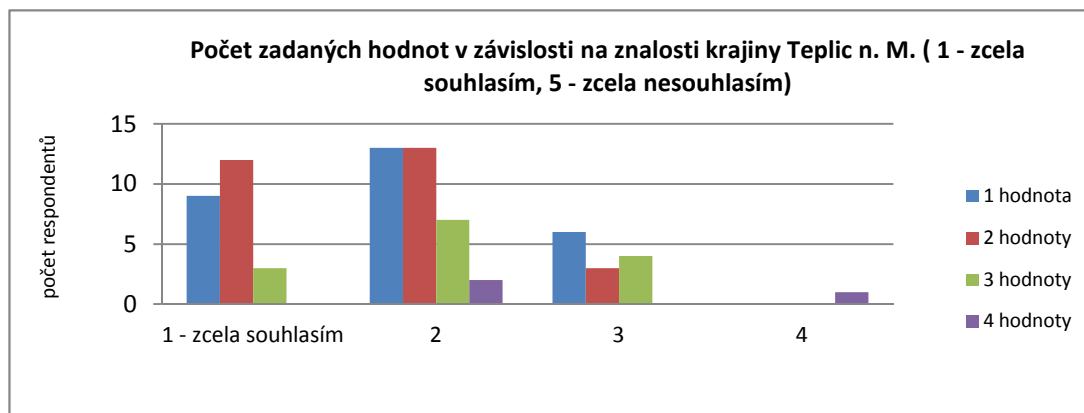
Příloha 5.44 Vztah znalosti místní krajiny a počtu zadaných hodnot do mapy

H0 – Velmi dobrá znalost krajiny, nemá vliv na to, že bylo zadáno více bodů do mapy.

H1 – Velmi dobrá znalost krajiny, má vliv na to, že bylo zadáno více bodů do mapy.

Aktuální hodnoty	Znám velmi dobře krajinu v okolí Teplic. n. Metují.				
Počet hodnot dotazovaného.	1 - zcela souhlasím	2	3	4	celkem
1 hodnota	9	13	6	0	28
2 hodnoty	12	13	3	0	28
3 hodnoty	3	7	4	0	14
4 hodnoty	0	2	0	1	3
celkem	24	35	13	1	73

Očekávané hodnoty	Znám velmi dobře krajinu v okolí Teplic. n. Metují.				
Počet hodnot dotazovaného.	1 - zcela souhlasím	2	3	4	celkem
1 hodnota	9,21	13,42	4,99	0,38	28
2 hodnoty	9,21	13,42	4,99	0,38	28
3 hodnoty	4,60	6,71	2,49	0,19	14
4 hodnoty	0,99	1,44	0,53	0,04	3
celkem	24	35	13	1	73

Pravděpodobnost 0,000808 < 0,05

Rozdělení chí kvadrát 28,431466 > 16,91898

Stupně volnosti 9

Hodnota, pro niž chceme zjistit hodnotu rozdělení 16,919

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,529436

Cmax 0,866025

Ckor 0,61134

C kor < 1 střední závislost

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

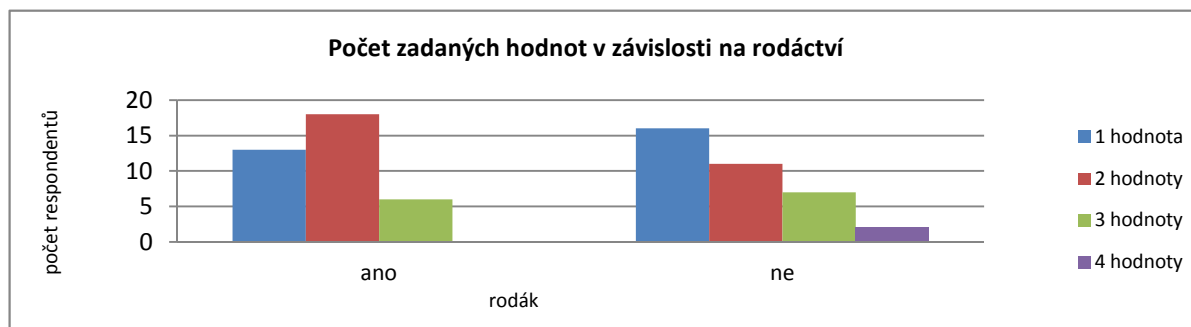
Příloha 5.45 Vztah toho, zda je člověk rodák a počtu zadaných hodnot do mapy

H0 – To, že je člověk rodák nemá vliv na to, že by bylo zdáno více hodnot do mapy.

H1 – To, že je člověk rodák má vliv na to, že by bylo zdáno více hodnot do mapy.

Aktuální hodnoty	Jsem rodák?		
Počet hodnot dotazovaného.	ano	ne	celkem
1 hodnota	13	16	29
2 hodnoty	18	11	29
3 hodnoty	6	7	13
4 hodnoty	0	2	2
celkem	37	36	73

Očekávané hodnoty	Jsem rodák?		
Počet hodnot dotazovaného.	ano	ne	celkem
1 hodnota	14,70	14,30	29
2 hodnoty	14,70	14,30	29
3 hodnoty	6,59	6,41	13
4 hodnoty	1,01	0,99	2
celkem	37	36	73

Pravděpodobnost	0,254637	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	4,063987	<	7,814728
Stupně volnosti	3		
Hodnota, pro niž chceme zjistit hodnotu rozdělení	7,815		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

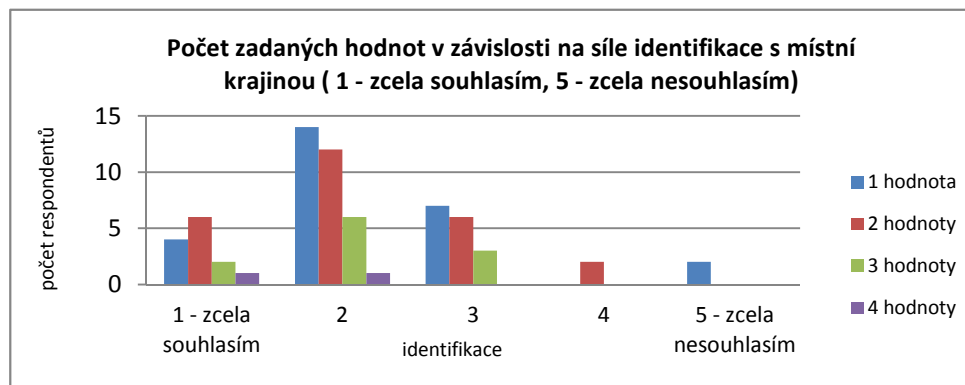
Příloha 5.46 Vztah síly identifikace s místní krajinou a počtu zadaných hodnot do mapy

H0 – Silná identifikace s krajinou nemá vliv na to, že bylo zadáno více bodů do mapy.

H1 – Silná identifikace s krajinou má vliv na to, že bylo zadáno více bodů do mapy.

Aktuální hodnoty	Silně se identifikuji s místní krajinou					
Počet hodnot dotazovaného.	1 - zcela souhlasím	2	3	4	5 - zcela nesouhlasím	celkem
1 hodnota	4	14	7	0	2	27
2 hodnoty	6	12	6	2	0	26
3 hodnoty	2	6	3	0	0	11
4 hodnoty	1	1		0	0	2
celkem	13	33	16	2	2	66

Očekávané hodnoty	Silně se identifikuji s místní krajinou					
Počet hodnot dotazovaného.	1 - zcela souhlasím	2	3	4	5 - zcela nesouhlasím	celkem
1 hodnota	5,32	13,50	6,55	0,82	0,82	27
2 hodnoty	5,12	13,00	6,30	0,79	0,79	26
3 hodnoty	2,17	5,50	2,67	0,33	0,33	11
4 hodnoty	0,39	1,00	0,48	0,06	0,06	2
celkem	13	33	16	2	2	66

Pravděpodobnost	0,81428	>	0,05
Rozdělení chí kvadrát	7,617257	<	21,02607
Stupně volnosti	12		
Hodnota, pro niž chceme zjistit hodnotu rozdělení	21,026		

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

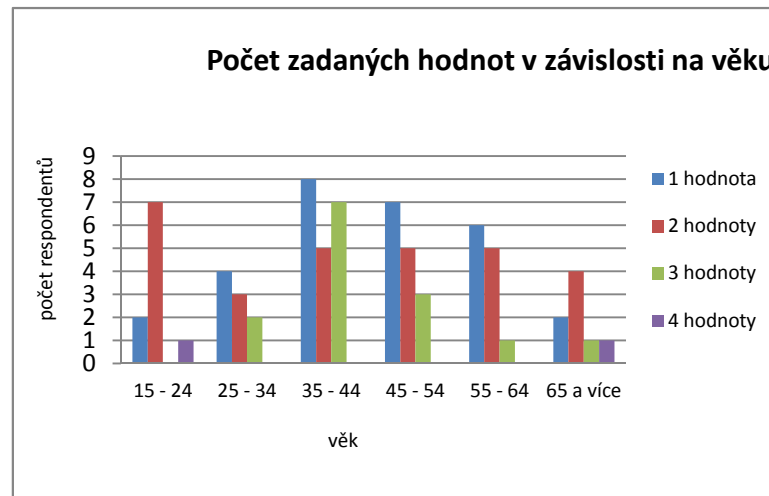
Příloha 5.47 Vztah věku a počtu zadaných hodnot do mapy

H0 – Věk nemá vliv na to, že bylo zadáno více bodů do mapy.

H1 – Věk má vliv na to, že bylo zadáno více bodů do mapy.

Aktuální hodnoty	Věk						
Počet hodnot dotazovaného.	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 a více	celkem
1 hodnota	2	4	8	7	6	2	29
2 hodnoty	7	3	5	5	5	4	29
3 hodnoty	0	2	7	3	1	1	14
4 hodnoty	1	0	0	0	0	1	2
celkem	10	9	20	15	12	8	74

Očekávané hodnoty	Věk						
Počet hodnot dotazovaného.	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	celkem
1 hodnota	3,92	3,53	7,84	5,88	4,70	3,14	29
2 hodnoty	3,92	3,53	7,84	5,88	4,70	3,14	29
3 hodnoty	1,89	1,70	3,78	2,84	2,27	1,51	14
4 hodnoty	0,27	0,24	0,54	0,41	0,32	0,22	2
celkem	10	9	20	15	12	8	74

Pravděpodobnost 0,273146 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 17,803339 < 24,99579

Stupně volnosti 15

Hodnota, pro niž chceme zjistit hodnotu rozdělení 24,996

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.48 Vztah pohlaví a síly vztahu k místní krajině.

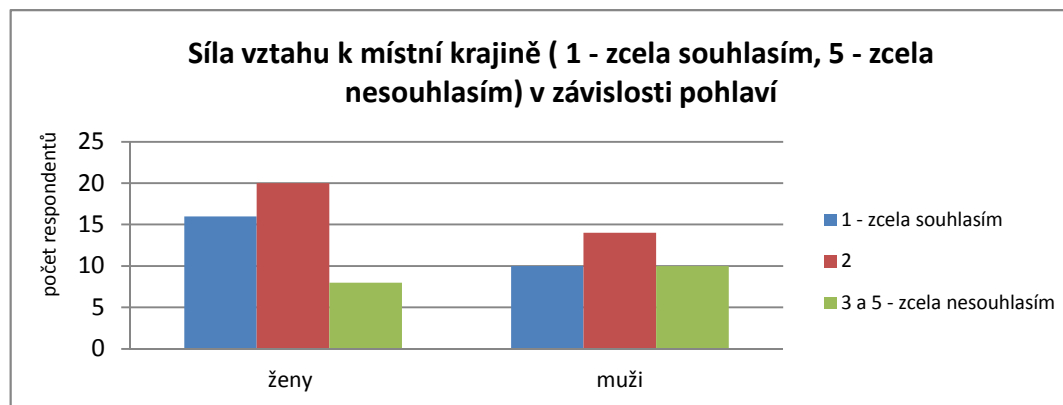
H0 – Pohlaví nemá vliv na sílu vztahu k místní krajině

H1 – Pohlaví má vliv na sílu vztahu k místní krajině

Aktuální hodnoty	Pohlaví		
Mám silný vztah k místní krajině	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	16	10	26
2	20	14	34
3 a 5 - zcela nesouhlasím	8	10	18
celkem	44	34	78

Očekávané hodnoty	Jsem rodák?		
Mám silný vztah k místní krajině	ano	ne	celkem
1 - zcela souhlasím	14,67	11,33	26
2	19,18	14,82	34
3 a 5 - zcela nesouhlasím	10,15	7,85	18
celkem	44,00	34	78

Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost 0,494917 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát

1,406732 < 5,991465

Stupně volnosti

2

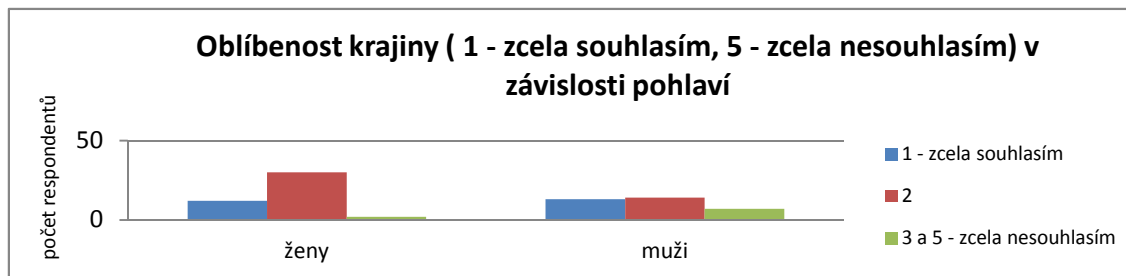
Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Příloha 5.49 Vztah pohlaví a zvrzení, že je místní krajina pro člověka za nejoblíbenější

H0 – Pohlaví nemá vliv na zvrzení, že je místní krajina pro člověka za nejoblíbenější

H1 – Pohlaví má vliv na zvrzení, že je místní krajina pro člověka za nejoblíbenější

Aktuální hodnoty	Pohlaví		
Je to moje nejoblíbenější krajina	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	12	13	25
2	30	14	44
3 a 5 - zcela nesouhlasím	2	7	9
celkem	44	34	78

Očekávané hodnoty	Pohlaví		
Je to moje nejoblíbenější krajina	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	14,10	10,90	25
2	24,82	19,18	44
3 a 5 - zcela nesouhlasím	5,08	3,92	9
celkem	44	34	78

Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost 0,023792 < 0,05

Rozdělení chí kvadrát 7,476801 > 5,99146455

Stupně volnosti 2

Hypotézu H0 zamítáme, nemůžeme ji předpokládat

Pearson

C 0,295756

Cmax 0,707107

Ckor 0,418262

C kor < 1 střední závislost

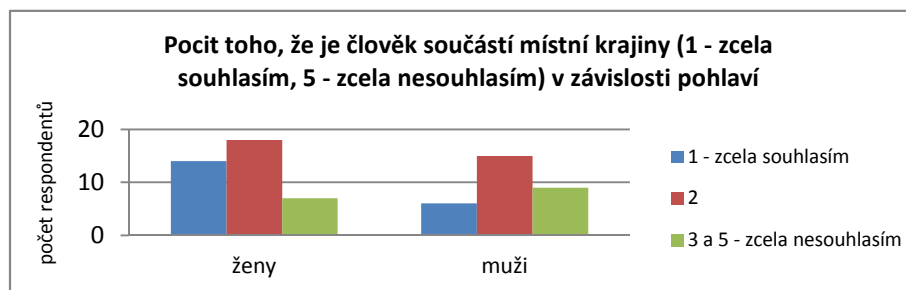
Příloha 5.50 Vztah pohlaví a tvrzení, že krajina je jejich součástí

H0 - Pohlaví nemá vliv na zvrzení, že se člověk cítí součástí místní krajiny

H1 – Pohlaví má vliv na zvrzení, že se člověk cítí součástí místní krajiny

Aktuální hodnoty	Pohlaví		
Citím, že okolí krajina je mou součástí.	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	14	6	20
2	18	15	33
3 a 5 - zcela nesouhlasím	7	9	16
celkem	39	30	69

Očekávané hodnoty	Pohlaví		
Citím, že okolí krajina je mou součástí.	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	11,30	8,70	20
2	18,65	14,35	33
3 a 5 - zcela nesouhlasím	9,04	6,96	16
celkem	39	30	69

Pravděpodobnost 0,273497 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 2,592928 < 5,991464547

Stupně volnosti 2

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 4 nikdo nezaškrtnul

Příloha 5.51 Vztah pohlaví a znalosti krajiny

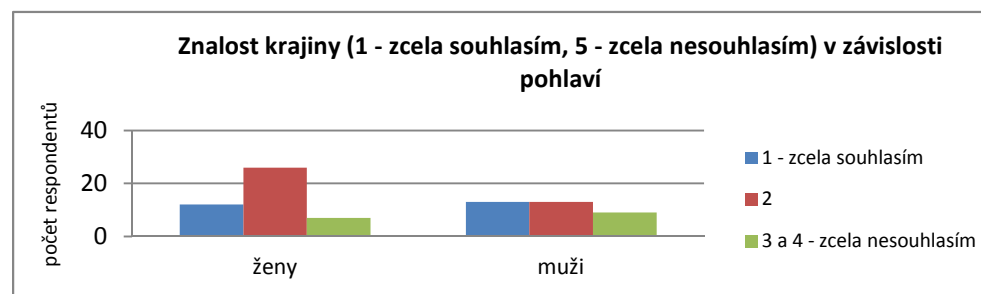
H0 - Pohlaví nemá vliv na znalost krajiny

H1 – Pohlaví má vliv na znalost krajiny

Aktuální hodnoty	Pohlaví		
Znam velmi dobře okolní krajinu	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	12	13	25
2	26	13	39
3 a 4 - zcela nesouhlasím	7	9	16
celkem	45	35	80

Očekávané hodnoty	Pohlaví		
Znam velmi dobře okolní krajinu	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	14,06	10,94	25
2	21,94	17,06	39
3 a 4 - zcela nesouhlasím	9,00	7,00	16
celkem	45,00	35	80

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

Pravděpodobnost 0,180245 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 3,426878 < 5,991464547

Stupně volnosti 2

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

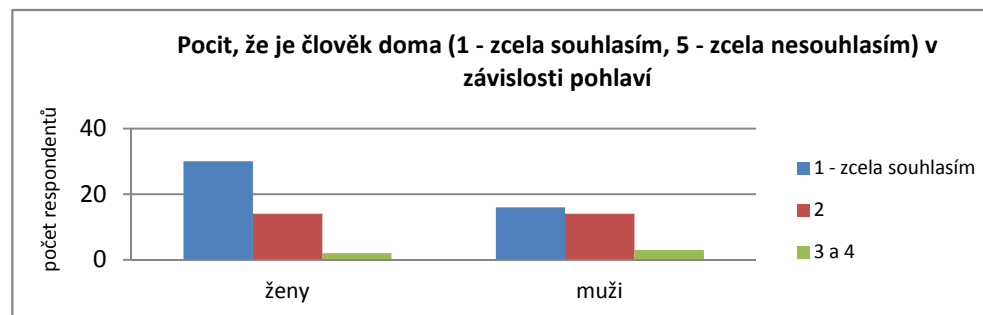
Příloha 5.52 Vztah pohlaví a pocitu, že se člověk cítí doma

H0 - Pohlaví nemá vliv na pocit, že se člověk cítí doma

H1 – Pohlaví má vliv na pocit, že se člověk cítí doma

Aktuální hodnoty	Pohlaví		
	ženy	muži	celkem
Cítím se zde doma			
1 - zcela souhlasím	30	16	46
2	14	14	28
3 a 4	2	3	5
celkem	46	33	79

Očekávané hodnoty	Pohlaví		
	ženy	muži	celkem
Cítím se zde doma			
1 - zcela souhlasím	26,78	19,22	46
2	16,30	11,70	28
3 a 4	2,91	2,09	5
celkem	46	33	79

Pravděpodobnost 0,303273 > 0,05

Rozdělení chí

kvadrát 2,386246 < 5,99146455

Stupně volnosti 2

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat

Pozn. 5 nikdo nezaškrtnul

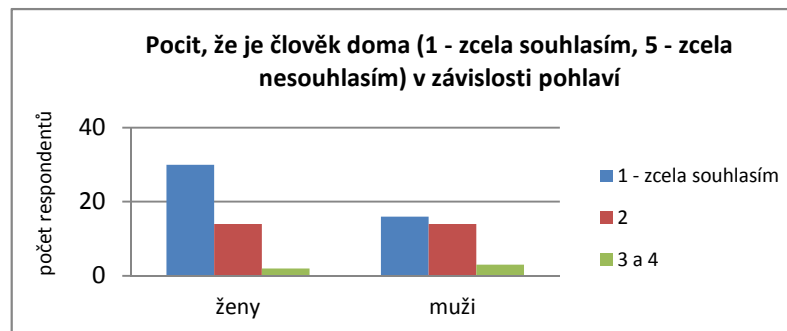
Příloha 5.53 Vztah pohlaví a důležitosti krajiny

H0 - Pohlaví nemá vliv důležitost krajiny

H1 - Pohlaví má vliv důležitost krajiny

Aktuální hodnoty	Pohlaví		
Místní krajina je pro me důležitá	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	18	11	29
2	22	17	39
3 a 4	4	6	10
celkem	44	34	78

Očekávané hodnoty	Pohlaví		
Místní krajina je pro me důležitá	ženy	muži	celkem
1 - zcela souhlasím	16,36	12,64	29
2	22,00	17,00	39
3 a 4	5,64	4,36	10
celkem	44	34	78

Pravděpodobnost 0,478826 > 0,05

Rozdělení chí kvadrát 1,472838 < 5,991464547

Stupně volnosti 2

Hypotézu H0 nezamítáme, můžeme ji předpokládat